Verantwoord Beleggen Rapport 2020

Het is van groot belang. En het werkt.

NN investment partners

Uitsluitend voor professioneel gebruik

Voorwoord

Ons derde jaarverslag verantwoord beleggen gaat over een jaar dat allesbehalve gewoon was. Covid-19 beheerste ons dagelijks leven en de financiële markten waren daarop geen uitzondering. De pandemie dwong iedereen pas op de plaats te maken en deed ons beseffen hoe veerkrachtig wij zijn, vooral wanneer wij samenwerken. De onrust op de markt onderstreepte de veerkracht van duurzame beleggingen. Bedrijven die de uitdaging aangingen, hun bedrijfsvoering toekomstbestendig maakten en waakten over hun belanghebbenden werden beloond. Door de veranderende prioriteiten werden niet-financiële prestaties nog belangrijker.

Dit jaarverslag gaat niet alleen over het afgelopen jaar maar geeft ons ook de kans te focussen op de toekomst. De klimaatcrisis wordt urgenter en bedreigt niet alleen onze financiële toekomst maar ook onze manier van leven. Maatschappelijke problemen zoals gezondheidszorg en structurele ongelijkheid blijven ook om aandacht vragen. Complexe problemen aanpakken vereist inzet en vastberadenheid van alle belanghebbenden.

Ieder jaar leggen wij de lat hoger: voor onszelf en hoe wij verantwoord beleggen. Dit jaar is geen uitzondering. De implementatie van de nieuwe wetgeving van het EU-actieplan voor duurzame financiering verplicht ons onze activiteiten nog verder te verbeteren en transparanter te maken. Wij verwelkomen deze veranderingen en de voordelen die zij met zich meebrengen voor verantwoord beleggen. Wij werken hard aan de implementatie en stimuleren anderen dat ook te doen.

2020 heeft ons gesterkt in onze overtuiging dat wij op de goede weg zijn en dat verantwoord beleggen de beste manier is om een duurzamere wereld op te bouwen. Daarbij geven wij gehoor aan de wensen van onze klanten op het gebied van rendement en verantwoord beleggen.

Dit jaarverslag is het bewijs. Wij hopen dat u het met plezier leest.

Hester Borrie
Chief Client Officer

NN Investment Partners in cijfers

Per 31 december 2020 beheren wij 300 miljard euro (367 miljard dollar) voor instellingen en particulieren wereldwijd. Wij hebben meer dan 1.000 medewerkers en kantoren in 15 landen in Europa, Noord-Amerika, Latijns-Amerika, Azië en het Midden-Oosten.

Bedrijfsnamen in dit jaarverslag zijn slechts bedoeld ter illustratie. Bedrijfsnamen, uitleg en argumenten zijn niet bedoeld als aanbeveling om het betreffende aandeel te kopen, aan te houden of te verkopen. Effecten kunnen op elk moment uit de portefeuille worden verwijderd zonder voorafgaande kennisgeving.

Volledig overzicht

Snelkoppelingen

Hoogtepunten 2020
Ons kader voor verantwoord beleggen
Bestuur en teams
Markttrends
Beleggingsrestricties
ESG-integratie
Engagement
Stembeleid
Transparante rapportages
Beleggingsstrategieën
Over NN IP

★ Achter de schermen

Keuze vermogensbeheerder
EU-regelgeving voor duurzame financiering
Waarom niet 100% ESG-geïntegreerd?
Klimaatverandering aanpakken
Nieuw elan voor de AVA
Duurzaamheid in beleggingscategorieën

Hoogtepunten 2020

Resultaten verantwoord beleggen

Klik op de tekst om meer te lezen

74%
ESG-geïntegreerd en doelstelling
80%

Klimaatbeleid

RI summer course UpsideDown-serie

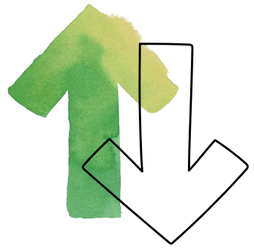

A+ score

Signatory of:
PRI Principles for Responsible Investment

Volledig overzicht

Snelkoppelingen

Hoogtepunten 2020
Ons kader voor verantwoord beleggen
Bestuur en teams
Markttrends
Beleggingsrestricties
ESG-integratie
Engagement
Stembeleid
Transparante rapportages
Beleggingsstrategieën
Over NN IP

★ **Achter de schermen**

Keuze vermogensbeheerder
EU-regelgeving voor duurzame financiering
Waarom niet 100% ESG-geïntegreerd?
Klimaatverandering aanpakken
Nieuw elan voor de AVA
Duurzaamheid in beleggingscategorieën

Klik op de tekst om meer te lezen

Papyrus-tool

Stembeleid

6th ShareAction

Publicatie van nieuwe jaarverslagen

Towards Sustainability-label

ESG-integratie in alle EMD-strategieën

Inspanningen voor duurzame effecten-leningen

ISLA INTERNATIONAL SECURITIES LENDING ASSOCIATION

Engagement bij overheden

Euro Sustainable Credit

1 miljard euro beheerd vermogen

Nieuwe ESG-fondspartner

ChinaAMC

Green bonds: nieuw fonds en nieuwe mijlpaal

3 miljard euro beheerd vermogen

Volledig overzicht

Snelkoppelingen

Hoogtepunten 2020

Ons kader voor verantwoord beleggen

Bestuur en teams

Markttrends

Beleggingsrestricties

ESG-integratie

Engagement

Stembeleid

Transparante rapportages

Beleggingsstrategieën

Over NN IP

★ Achter de schermen

Keuze vermogensbeheerder

EU-regelgeving voor duurzame financiering

Waarom niet 100% ESG-geïntegreerd?

Klimaatverandering aanpakken

Nieuw elan voor de AVA

Duurzaamheid in beleggingscategorieën

Inhoud

2 | Voorwoord van Hester Borrie

3 | **Hoogtepunten 2020**

6 | **Ons kader voor verantwoord beleggen**
6 | Het hoe, wat en waarom
8 | Onze beleggingsovertuigingen, door Satish Bapat

10 | **Bestuur en teams**
14 | Wat motiveert onze collega's?

15 | **Markttrends in verantwoord beleggen**
16 | Vijf trends om op te letten
18 | Covid-19 – katalysator voor duurzame verandering?
19 | UpsideDown – verantwoord beleggen
20 | Nieuwe EU-regelgeving voor duurzame financiering

23 | **Beleggingsrestricties**

25 | **ESG-integratie**
27 | Ons ESG-materialiteitsraamwerk
28 | Casestudy: ESG-analyse van Europese aandelenbeleggingen in bedrijven
29 | Casestudy: ESG-analyse van leningen in opkomende markten

32 | **Engagement**
33 | Onze aanpak
34 | Engagementmijlpalen
35 | Belangrijke engagementcijfers
36 | Engagementthema's
41 | Een blik op de toekomst

43 | **Stembeleid**
44 | Belangrijke cijfers over ons stembeleid
45 | Belangrijke stemonderwerpen
48 | Stembeleid en goed bestuur

50 | **Transparante rapportages**

53 | **Beleggingsstrategieën**
55 | ESG-geïntegreerde strategieën
58 | Duurzame strategieën
60 | Impactstrategieën

66 | Slotwoord van Adrie Heinsbroek

67 | **Over NN IP**
69 | Duurzaamheidsinitiatieven van NN Group

★ **Artikelen achter de schermen:**

9 | Een vermogensbeheerder kiezen die past bij uw duurzaamheidseisen

16 | Vijf trends om op te letten

18 | Covid-19 – katalysator voor duurzame verandering?

20 | Nieuwe EU-regelgeving betreffende duurzaamheid

31 | Waarom niet 100% ESG-geïntegreerd?

42 | Onze aanpak van klimaatverandering

49 | Nieuw elan voor de AVA

52 | Invloed van nieuwe regelgeving op duurzaamheidsverslaglegging

56 | Beoordeling van duurzaamheid in verschillende beleggingscategorieën

62 | Impact equity-strategie: meting van onze impact

64 | Green bonds: aanhoudende hoge groei

Snelkoppelingen

Hoogtepunten 2020

Ons kader voor verantwoord beleggen

Bestuur en teams

Markttrends

Beleggingsrestricties

ESG-integratie

Engagement

Stembeleid

Transparante rapportages

Beleggingsstrategieën

Over NN IP

★ **Achter de schermen**

Keuze vermogensbeheerder

EU-regelgeving voor duurzame financiering

Waarom niet 100% ESG-geïntegreerd?

Klimaatverandering aanpakken

Nieuw elan voor de AVA

Duurzaamheid in beleggingscategorieën

Ons kader voor verantwoord beleggen

Het waarom, hoe, en wat

Ons kader voor verantwoord beleggen bestaat uit onze beleggingsovertuigingen, -werkwijze en -producten.

Onze overtuigingen voor verantwoord beleggen – het waarom

Onze twee beleggingsovertuigingen – **kapitaal bewust aanwenden** en **verbetering van rendement** – tonen het belang van verantwoord beleggen. Samen vormen ze de basis van ons kader voor verantwoord beleggen en zijn ze van invloed op ieder aspect van onze strategie en ambities.

Kapitaal bewust aanwenden

NN IP beheert vermogen voor klanten over de hele wereld en is wereldwijd actief op financiële markten. Wij zijn ons bewust van de uitdagingen waarmee de wereld momenteel wordt geconfronteerd, zowel op het gebied van klimaatverandering als maatschappelijk en economisch. Wij vertegenwoordigen talloze beleggers die hun geld aan ons hebben toevertrouwd. Onze verantwoordelijkheid reikt veel verder dan rendement op de korte termijn. Wij bevinden ons in de positie om in brede context het verschil te maken door beheerd kapitaal positief in te zetten.

Verbetering van rendement

Volgens ons is er een sterk verband tussen het langetermijneffect van verantwoord beleggen en voor risicogecorrigeerde verbeterde rendementen. Dankzij de consistente integratie van milieu-, maatschappelijke en bestuurlijke (ESG-)factoren zijn wij bovendien in staat potentiële waarde te ontsluiten door identificatie van de daarmee samenhangende risico's en kansen.

Volledig overzicht

Snelkoppelingen

Hoogtepunten 2020
Ons kader voor verantwoord beleggen
Bestuur en teams
Markttrends
Beleggingsrestricties
ESG-integratie
Engagement
Stembeleid
Transparante rapportages
Beleggingsstrategieën
Over NN IP

★ Achter de schermen

Keuze vermogensbeheerder
EU-regelgeving voor duurzame financiering
Waarom niet 100% ESG-geïntegreerd?
Klimaatverandering aanpakken
Nieuw elan voor de AVA
Duurzaamheid in beleggingscategorieën

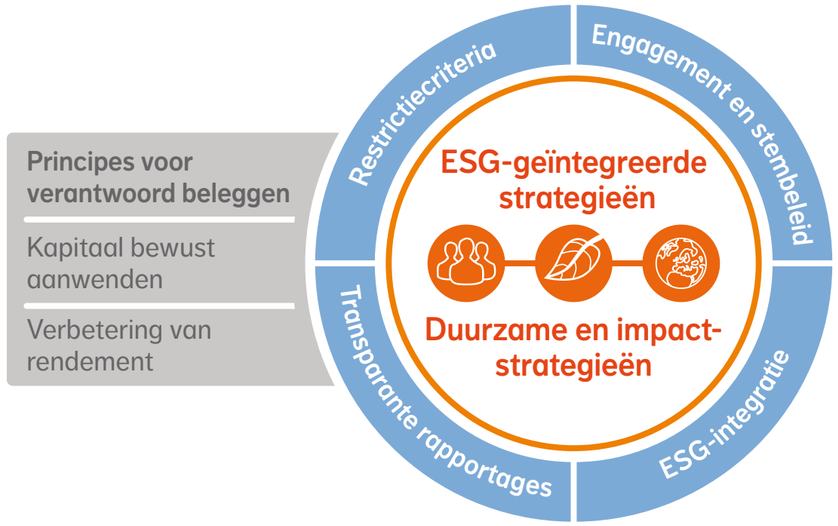

Onze aanpak voor verantwoord beleggen – het hoe en wat

Onze aanpak combineert de bouwstenen die wij gebruiken voor verantwoord beleggen. Daarbovenop komen de beleggingsstrategieën die wij onze klanten aanbieden voor het realiseren van hun ambities op dit gebied.

Restrictiecriteria

Door onze restrictiecriteria kunnen we stelling nemen tegen activiteiten en gedragingen die indruisen tegen onze waarden, principes en regels. Het definiëren van het beleggingsuniversum voor onze strategieën begint met het vaststellen van restrictiecriteria. Onze klanten en de partijen die zij vertegenwoordigen vinden deze restrictiecriteria belangrijk omdat zij gaan over maatschappelijke onderwerpen. Lees verder in het hoofdstuk over restricties.

Engagement en stembeleid

Wij selecteren ESG-gerelateerde engagementthema's waarbij wij het ondernemingsgedrag positief kunnen beïnvloeden. Als aandeel- en obligatiehouder zijn wij ons bewust van ons vermogen om positieve veranderingen in gang te zetten. Wij werken samen met internationale marktspelers en andere institutionele beleggers om de impact van onze inspanningen te vergroten. Lees verder in het hoofdstuk over engagement en het hoofdstuk over stembeleid.

ESG-integratie

Wij houden rekening met niet-financiële informatie door in al onze verantwoorde beleggingsstrategieën het belang van ESG-kwesties te bepalen, zowel bij bedrijven als overheden. Wij integreren inzichten uit ESG-gegevens in onze beleggingen om de risico's te beperken en nieuwe kansen te scheppen. Lees verder in het hoofdstuk over ESG-integratie.

Transparante rapportages

Hoewel rapportages achteraf plaatsvinden, is dit voor beleggers vaak het uitgangspunt voor verantwoord beleggen. In de rapportages kunnen beleggers lezen over potentiële controverses, CO_2-uitstootcijfers en andere ESG--prestatie-indicatoren. Wij bevorderen transparantie door zoveel mogelijk ESG-gerelateerde informatie aan klanten te verstrekken. Lees verder in het hoofdstuk over transparante rapportages.

Productaanbod

Onze beleggingsstrategieën zijn het resultaat van de hierboven beschreven overtuigingen en aanpak. Wij hebben drie typen strategieën voor verantwoord beleggen (ESG-geïntegreerd, duurzaam en impact) om te voldoen aan de behoeften van onze klanten in verschillende beleggingscategorieën. Deze worden beschreven in het hoofdstuk over beleggingsstrategieën.

Volledig overzicht

Snelkoppelingen

Hoogtepunten 2020
Ons kader voor verantwoord beleggen
Bestuur en teams
Markttrends
Beleggingsrestricties
ESG-integratie
Engagement
Stembeleid
Transparante rapportages
Beleggingsstrategieën
Over NN IP

★ Achter de schermen

Keuze vermogensbeheerder
EU-regelgeving voor duurzame financiering
Waarom niet 100% ESG-geïntegreerd?
Klimaatverandering aanpakken
Nieuw elan voor de AVA
Duurzaamheid in beleggingscategorieën

Onze beleggingsovertuigingen

Satish Bapat, Chief Executive Officer

Onze kernovertuigingen op het gebied van verantwoord beleggen vormen de basis van ons kader. Zij herinneren ons eraan waarom verantwoord beleggen zo belangrijk is: voor onze klanten én de samenleving. Het veelbewogen jaar 2020 heeft ons gesterkt in onze overtuigingen, omdat de uitdagingen en kansen de juistheid van onze keuzes benadrukten.

Wij vertegenwoordigen de belangen van diverse vermogensbezitters en hanteren daarbij een proactieve aanpak bij zaken die wij belangrijk vinden. Dit begint met twee kernovertuigingen die onze leidraad vormen: kapitaal bewust aanwenden en verbetering van rendement.

1 Kapitaal bewust aanwenden

Als vermogensbeheerder zijn wij verantwoordelijk voor het bewust aanwenden van het door ons beheerde vermogen. Wij zijn een gids naar een duurzamere toekomst. Dit gaat verder dan het behalen van rendementen op de korte termijn en komt neer op een standpunt innemen over gevoelige onderwerpen en samenwerken om problemen zoals kinderarbeid, extreme armoede en klimaatverandering aan te pakken.

In 2020 hebben wij overheidsinstanties benaderd over ontbossing en een duurzaam herstel van de Covid-19-pandemie. In het kader van het Climate Action 100+-programma hebben we contact opgenomen met bedrijven die veel broeikasgassen uitstoten. Voor het bestrijden van klimaatverandering moeten we de handen ineenslaan: overheden, burgers en bedrijven zoals wij.

2 Verbetering van risicogecorrigeerde rendementen

Naast het maken van een positief verschil blijven wij focussen op rendement. Door onderzoek naar ESG-criteria vergroten wij ons inzicht in de strategie en ambities van een bedrijf. In combinatie met financiële analyses en besluitvorming resulteert dit in risicogecorrigeerde langetermijnrendementen. De Covid-19-crisis heeft de juistheid van deze overtuiging nog eens onderstreept: onze duurzame aandelenstrategieën hebben in 2020 ruim 18% beter gepresteerd dan hun benchmarks.

Er is bovendien steeds meer bewijs dat duurzame bedrijfsmodellen op de lange termijn meer waarde creëren. Energiebedrijven die overstappen op nieuwe vormen van energieopwekking zijn na de groene energietransitie succesvoller. Ook de Covid-19-pandemie is een goed voorbeeld, nu bedrijven en overheden wereldwijd de noodzaak inzien van duurzaam herstel.

Volledig overzicht

Snelkoppelingen

Hoogtepunten 2020
Ons kader voor verantwoord beleggen
Bestuur en teams
Markttrends
Beleggingsrestricties
ESG-integratie
Engagement
Stembeleid
Transparante rapportages
Beleggingsstrategieën
Over NN IP

★ Achter de schermen

Keuze vermogensbeheerder
EU-regelgeving voor duurzame financiering
Waarom niet 100% ESG-geïntegreerd?
Klimaatverandering aanpakken
Nieuw elan voor de AVA
Duurzaamheid in beleggingscategorieën

Een vermogensbeheerder kiezen die past bij uw duurzaamheidseisen

“Het komt neer op beleggingsovertuigingen”

Pim Lievense, Senior Advisor Responsible Investing

Met de opkomst van verantwoord beleggen worden beleggers geconfronteerd met een nieuwe vraag: hoe kiest u een vermogensbeheerder die past bij uw duurzaamheidsdoelstellingen? Als adviseur van fiduciaire klanten spreekt Pim Lievense veel investeerders met uiteenlopende wensen. Hij vertelt waar beleggers op moeten letten en waarom het van belang is geen enkele stap in het keuzeproces over te slaan.

Waarom is het zo moeilijk een vermogensbeheerder te vinden die zich inzet voor duurzaamheid?

“De mogelijkheden voor verantwoord beleggen zijn enorm gegroeid. Er zijn veel aanbieders op de markt en nog meer meningen over wat verantwoord beleggen nu eigenlijk inhoudt. Tien jaar geleden volstond het controleren of een vermogensbeheerder de Principles for Responsible Investment had ondertekend. Maar vandaag de dag is dat niet langer een onderscheidende factor. Beleggers moeten verder kijken en er zijn veel factoren die een rol spelen. Bij onze ESG-controles van externe fondsbeheerders bekijken we ruim 120 criteria.”

Dat klinkt ingewikkeld. Laten we even teruggaan naar het begin. Waar moeten beleggers beginnen?

“Allereerst nagaan wat uw eigen doelstellingen en overtuigingen zijn. Dit is een cruciale fase en daarom vragen wij nieuwe klanten altijd waarom ze verantwoord beleggen belangrijk vinden en wat hun beleggingsdoelstellingen zijn. Bijvoorbeeld het verlagen van de CO_2-uitstoot met een bepaald percentage. Dan praten we over hoe die doelstelling kan worden gerealiseerd zonder dat dit ten koste gaat van het rendement of zonder dat dit te veel risico met zich meebrengt.”

Dan de selectiefase: waar moeten beleggers bij hun beoordeling van vermogensbeheerders op letten?

“Beleggers moeten letten op het beleid voor verantwoord beleggen. Hoe serieus nemen vermogensbeheerders ESG-integratie en hoe transparant zijn ze? Halen ze ESG-informatie uit algemene bronnen of vormen ze hun eigen mening? Welke instrumenten gebruiken de vermogensbeheerders en sluit hun aanpak aan bij de ambities en overtuigingen van de belegger? Wil een belegger een bijdrage leveren aan een betere wereld, dan is een vermogensbeheerder die bedrijven tot duurzamer gedrag probeert te bewegen de beste keus.”

Hoe zal het kiezen van een vermogensbeheerder de komende jaren veranderen?

“Het wordt waarschijnlijk makkelijker dankzij nieuwe wetgeving. Met het EU-actieplan voor duurzame financiering wordt er een classificatiesysteem geïntroduceerd. Dit moet leiden tot meer openheid en transparantie en helpt zo beleggers om onderscheid te maken tussen koplopers en achterblijvers. Maar klanten moeten nog steeds hun huiswerk doen als het gaat om beleggingsmogelijkheden en hun beleggingsstrategie afstemmen op hun ambities en overtuigingen. Uiteindelijk komt alles neer op de beleggingsovertuigingen.”

Volledig overzicht

Snelkoppelingen

Hoogtepunten 2020
Ons kader voor verantwoord beleggen
Bestuur en teams
Markttrends
Beleggingsrestricties
ESG-integratie
Engagement
Stembeleid
Transparante rapportages
Beleggingsstrategieën
Over NN IP

★ Achter de schermen

Keuze vermogensbeheerder
EU-regelgeving voor duurzame financiering
Waarom niet 100% ESG-geïntegreerd?
Klimaatverandering aanpakken
Nieuw elan voor de AVA
Duurzaamheid in beleggingscategorieën

Bestuur en teams

Verantwoord beleggen is de norm bij NN IP

Als vermogensbeheerder hebben wij de fiduciaire plicht om verantwoordelijk te handelen. Ons kader voor verantwoord beleggen en ons beleid helpen ons weloverwogen beslissingen te nemen en uit te voeren. Dankzij onze bestuursstructuur genereren wij optimale risicogecorrigeerde langetermijnrendementen en blijven we gefocust op een positieve impact.

Onze aanpak voor verantwoord beleggen geldt organisatiebreed. Het Responsible Investing Team houdt toezicht op de top-down implementatie en geeft adviezen, en onze beleggingsteams zorgen voor bottom-up ESG-integratie. De raad van bestuur van NN IP zet de strategische koers uit en het Leadership Team voor Responsible Investing houdt toezicht op de implementatie van het kader in het beleggingsproces. Het team gebruikt daarvoor verschillende bronnen.

Raad van bestuur van NN IP

De raad van bestuur houdt toezicht op onze bedrijfsstrategie: verantwoord beleggen staat centraal in onze aanpak.

Een van de doelstellingen is strategisch beheer van het kader voor verantwoord beleggen en toezicht op de uitvoering daarvan. De voorzitter van de raad van bestuur is de Chief Executive Officer. De raad bestaat verder uit de Chief Investment Officer, de Chief Finance and Risk Officer, de Chief Client Officer, de Chief Operations Officer en de Chief Human Resources Officer. De CIO speelt ook een sleutelrol in het ESG-comité en in de ontwikkeling van aanpak van verantwoord beleggen van NN IP. Daarnaast adviseert de Chief Sustainability Officer de raad over duurzaamheidskwesties en -uitdagingen, en de implicaties daarvan voor de hele organisatie.

Volledig overzicht

Snelkoppelingen

Hoogtepunten 2020
Ons kader voor verantwoord beleggen
Bestuur en teams
Markttrends
Beleggingsrestricties
ESG-integratie
Engagement
Stembeleid
Transparante rapportages
Beleggingsstrategieën
Over NN IP

★ Achter de schermen

Keuze vermogensbeheerder
EU-regelgeving voor duurzame financiering
Waarom niet 100% ESG-geïntegreerd?
Klimaatverandering aanpakken
Nieuw elan voor de AVA
Duurzaamheid in beleggingscategorieën

Een interview met Arnoud Diemers

Head of Innovation & Responsible Investing Platform en lid van het RI Leadership Team

Kunt u het Responsible Investing Team kort beschrijven?

"Het RI Leadership Team is hecht en internationaal met tien kernleden van uiteenlopende academische achtergronden. Binnen het team focussen wij op drie kerngebieden: ESG-integratie, actief eigenaarschap inclusief engagement en stemactiviteiten en kennisleiderschap op het gebied van verantwoord beleggen. Eén teamlid concentreert zich op fiduciaire klanten en er is vaak ook een stagiair voor extra ondersteuning. Met de onlangs gecreëerde functie Chief Sustainability Officer onderstrepen we onze inzet voor verantwoord beleggen. Het team focust op externe ontwikkelingen op het gebied van duurzaamheid en faciliteert de verdere implementatie van ons beleid."

Waarom gaan verantwoord beleggen en innovatie zo goed samen?

"Door de snelle ontwikkelingen op het gebied van verantwoord beleggen moeten wij innovatief zijn. Binnen ons platform voor innovatie en verantwoord beleggen profiteert ons RI Leadership Team van extra middelen, kennis en ondersteuning. Gegevens vervullen een sleutelrol bij de beoordeling van de duurzaamheid van een bedrijf. Voor onze gegevensverzameling kunnen wij ook technieken gebruiken die elders zijn ontwikkeld. Bijvoorbeeld ons algoritme voor ontbrekende gegevens. ESG-gegevens zijn soms ongecontroleerd en gegevensverzamelingen zijn vaak incompleet. Met dit algoritme kunnen wij die hiaten opvullen. Onlangs zijn diverse beleggingsteams gestart met onze eigen ESG-lens. Dit is een fantastisch voorbeeld van hoe innovatie gebruikt wordt voor verantwoord beleggen! Dit soort tools zijn afhankelijk van de technische support van het platform. In dit opzicht is onze set-up volgens mij uniek."

Waarom is het RI-team de spil van de beleggingsafdeling?

"Wij helpen de beleggingsteams bij het realiseren van hun niet-financiële doelstellingen. Dat doen we door het ontwikkelen van tools en kaders, door stembeleid en engagement, en – waarschijnlijk het allerbelangrijkst – door ondersteuning en begeleiding bij ESG-integratiepraktijken. Volgens ons zijn financiële en niet-financiële gegevens onlosmakelijk met elkaar verboden. Daarom voeren onze portefeuillebeheerders en analisten de ESG-integratie zelf uit – zo nodig met onze ondersteuning. Onze bedrijfsbrede gemeenschap voor verantwoord beleggen deelt beste praktijken en bespreekt ontwikkelingen en dilemma's. Onze portefeuillebeheerders gaan met ondernemingen de dialoog aan over belangrijke kwesties en vermelden de informatie in Papyrus. Dit interne kennisuitwisselingsplatform verbetert de informatiestroom tussen de beleggingsafdelingen en het RI-team."

Het Verantwoord Beleggen-team is de spil van de beleggingsafdeling

Volledig overzicht

Snelkoppelingen

Hoogtepunten 2020
Ons kader voor verantwoord beleggen
Bestuur en teams
Markttrends
Beleggingsrestricties
ESG-integratie
Engagement
Stembeleid
Transparante rapportages
Beleggingsstrategieën
Over NN IP

★ Achter de schermen

Keuze vermogensbeheerder
EU-regelgeving voor duurzame financiering
Waarom niet 100% ESG-geïntegreerd?
Klimaatverandering aanpakken
Nieuw elan voor de AVA
Duurzaamheid in beleggingscategorieën

Wat is de belangrijkste doelstelling van het RI-team?

“Ik zie het team als het expertisecentrum voor het niet-financiële deel van verantwoord beleggen van NN IP. Ons doel bestaat uit duurzame en toekomstbestendige beleggingen door het beleggingsteam alle mogelijke ondersteuning te bieden. Als kennisleider moeten wij contact onderhouden met de wereld buiten NN IP. Er hoort een outside-in-aanpak bij om verantwoord beleggen verder in te bedden in onze organisatie. In 2020 waren wij succesvol op beide punten. De leden van het RI-team hebben voor onze verkoopteams sessies over verantwoord beleggen georganiseerd. En onze UpsideDown-serie bood een platform voor internationaal erkende deskundigen en academici die gespecialiseerd zijn in duurzaamheid. Wij hebben met hen de toekomst van verantwoord beleggen besproken en lezingen georganiseerd voor onze Responsible Investing Summer Course.”

Wat zijn uw plannen voor 2021?

“Ik denk dat wij onze prioriteiten zorgvuldig moeten monitoren. We moeten nagaan waar wij de meeste impact kunnen hebben en onze middelen daarop afstemmen. Bijvoorbeeld het doorlichten van onze beleggingsteams om te verzekeren dat zij over voldoende ESG-expertise beschikken om de voortdurende uitdagingen en toenemende eisen aan te kunnen. Zoals het waarborgen dat onze strategieën zijn afgestemd op de Europese verordening informatieverschaffing over duurzaamheid in de financiële dienstensector. De Covid-19-crisis heeft de activiteiten op milieu- en maatschappelijk gebied in een stroomversnelling gebracht. Dit blijft onze focus in 2021. Wij zijn ook van plan onze activiteiten ten aanzien van de synergie tussen innovatie en verantwoord beleggen verder uit te breiden. De wereld van verantwoord beleggen is ingrijpend aan het veranderen en wij zullen bij moeten blijven.”

ESG-comité

Voorzitter van het ESG-comité is de CIO van NN IP. Het comité bestaat uit leden van het Responsible Investing Team, het RI Leadership Team en senior vertegenwoordigers van Risk en Product Management & Development. Het comité komt elke drie maanden bijeen. De doelstellingen bestaan uit het adviseren van de raad van bestuur van NN IP over beleidszaken op het gebied van verantwoord beleggen. Daarnaast houdt het ESG-comité toezicht op het besluitvormingsproces over engagementen en uitsluitingen. Ter ondersteuning van de werkzaamheden heeft NN IP ook het Strategy and Implementation Steering Committee en de Controversy & Engagement Council in het leven geroepen.

Strategy and Implementation Steering Committee

Omdat verantwoord beleggen centraal staat in onze bedrijfsvoering, is het belangrijk dat onze ambities op dit gebied in het hele bedrijf worden doorgevoerd. Het Strategy and Implementation Steering Committee zorgt voor de aansturing en coördinatie van onze ambities en ziet erop toe dat deze ambities op alle afdelingen worden doorgevoerd. Het comité wordt voorgezeten door het Head of Innovation & RI Platform en bestaat uit senior vertegenwoordigers van beleggingsafdelingen, Product Management & Development en Sales & Marketing. Het comité houdt toezicht op langlopende transitieprojecten in het kader van bijvoorbeeld klimaatverandering en brengt advies uit aan de raad van bestuur van NN IP.

Controversy & Engagement Council

De Controversy & Engagement Council monitort engagementen, beoordeelt controverses en overtredingen van de op onze normen gebaseerde criteria en doet aanbevelingen aan het ESG-comité over de te nemen stappen. Ook monitort de adviesraad vooruitgang in het oplossen van eerdere controverses. De adviesraad heeft een adviserende rol en bespreekt regelmatig de engage-

Volledig overzicht

Snelkoppelingen

Hoogtepunten 2020
Ons kader voor verantwoord beleggen
Bestuur en teams
Markttrends
Beleggingsrestricties
ESG-integratie
Engagement
Stembeleid
Transparante rapportages
Beleggingsstrategieën
Over NN IP

★ Achter de schermen

Keuze vermogensbeheerder
EU-regelgeving voor duurzame financiering
Waarom niet 100% ESG-geïntegreerd?
Klimaatverandering aanpakken
Nieuw elan voor de AVA
Duurzaamheid in beleggingscategorieën

mentactiviteiten en de actuele stand van zaken. Ook bepaalt de raad de vervolgstappen die nodig zijn om de doelstellingen bij de bedrijven te realiseren. De adviesraad bestaat uit analisten, portefeuillebeheerders en vertegenwoordigers van NN Group. De adviesraad wordt voorgezeten door een lid van het Responsible Investing Team.

RI Leadership Team

Ons RI Leadership Team bestaat uit vertegenwoordigers van het managementteam die gespecialiseerd zijn in verantwoord beleggen. Het Leadership Team is in 2018 opgericht om toezicht te houden op de implementatie van het kader voor verantwoord beleggen. De teamleden zijn ook verantwoordelijk voor het aansturen en ondersteunen van de innovaties binnen NN IP, met name verdere optimalisatie van onze datamogelijkheden en analytische kaders. Het team bestaat uit Head of Fixed Income and RI, Head of Specialised Equity and RI, Head of Multi Asset en Head of Innovation & Responsible Investing Platform. Zij vormen de drijvende kracht achter onze ambitie om koploper te zijn in verantwoord beleggen en op verantwoorde wijze aantrekkelijke rendementen voor onze klanten te behalen.

Proxy Voting Committee

Ons interne Proxy Voting Committee houdt toezicht op de uitvoering van het stemmen bij volmacht voor het beheerde klantvermogen van NN IP. Het Proxy Voting Committee stemt handmatig op aandeelhoudersvergaderingen van bedrijven waarvan een groot percentage van het aandelenkapitaal in ons bezit is, bedrijven die op onze engagementlijst staan en bedrijven in onze Sustainable-, Small Cap- en Dutch Equity-fondsen. Het comité neemt stembesluiten voor de aandelen in de fondsen van NN IP en voor (fiduciaire) mandaten waarbij de klant heeft besloten te stemmen volgens de stemrichtlijnen van NN IP. Het comité bestaat uit portefeuillebeheerders en specialisten die ervoor zorgen dat ons stemgedrag en onze beleggingsactiviteiten op elkaar zijn afgestemd.

Governance in de praktijk – green bonds

Nauwe samenwerking tussen onze beleggings- en RI-teams

Om te bepalen welke obligaties in aanmerking komen voor onze green bond-strategieën, analyseert NN IP zowel de emittent als het project. Niet alle green bonds voldoen aan de toelatingscriteria van NN IP. De governance van dit proces is goed gestructureerd en gedocumenteerd zodat portefeuillebeheerders en analisten eensgezind handelen. De governance omvat ook controles die voorkomen dat wij onze mening over obligaties te vaak en onafhankelijk van elkaar veranderen; dit kan een gevaar vormen voor onze beleggingen en goede naam.

Ons green bond-team identificeert maandelijks de green bonds die zij **willen toevoegen aan de lijst met obligaties**. Het RI-team beoordeelt of deze obligaties voldoen aan onze criteria voor green bonds, voegt overwegingen toe en doet aanbevelingen. Als de portefeuillebeheerders besluiten hiervan af te wijken, moeten zij hun beslissing schriftelijk toelichten. Wanneer het green bond-team betwijfelt of een geplande uitgifte van obligaties aan onze criteria voldoet, wordt het RI-team benaderd, alvorens in te schrijven op de uitgifte.

Wanneer een bepaalde obligatie niet langer voldoet aan onze criteria, geeft het green bond-team een gedetailleerde motivering voor het **verwijderen van de obligatie uit de lijst**. Deze obligaties worden vervolgens gemarkeerd voor extra monitoring. Het RI- en green bond-team beslissen gezamenlijk of er verdere evaluatie vereist is. Zodra is besloten dat een obligatie niet langer het predicaat ‘groen’ verdient, wordt deze binnen drie maanden verkocht.

Volledig overzicht

Snelkoppelingen

Hoogtepunten 2020
Ons kader voor verantwoord beleggen
Bestuur en teams
Markttrends
Beleggingsrestricties
ESG-integratie
Engagement
Stembeleid
Transparante rapportages
Beleggingsstrategieën
Over NN IP

★ Achter de schermen

Keuze vermogensbeheerder
EU-regelgeving voor duurzame financiering
Waarom niet 100% ESG-geïntegreerd?
Klimaatverandering aanpakken
Nieuw elan voor de AVA
Duurzaamheid in beleggingscategorieën

Wat motiveert onze collega's?

Klik op een foto voor meer informatie

Matthew Huston
Senior Investment Analyst, Materials European Equities

Togo O'Brien
Responsible Investment Specialist

Faryda Lindeman
Senior Responsible Investment Specialist

Yew Thong Choong
Credit Analyst

JD Rieber
Director of Research, US Credit

Sebastiaan Reinders
Investment Science Lead

Valentijn van Nieuwenhuijzen
Chief Investment Officer

Ralf Kooken
Trainee Responsible Investment

Michelle Chu
Senior Account Manager, Fixed Income Solution NN General Account Desk

Judith van der Ven
Senior Investment Analyst, Investment Grade Credit

Siu Kee Chan
Head of Lifecycle Solutions & Sustainable Multi-Asset

Volledig overzicht

Snelkoppelingen

Hoogtepunten 2020
Ons kader voor verantwoord beleggen
Bestuur en teams
Markttrends
Beleggingsrestricties
ESG-integratie
Engagement
Stembeleid
Transparante rapportages
Beleggingsstrategieën
Over NN IP

★ Achter de schermen

Keuze vermogensbeheerder
EU-regelgeving voor duurzame financiering
Waarom niet 100% ESG-geïntegreerd?
Klimaatverandering aanpakken
Nieuw elan voor de AVA
Duurzaamheid in beleggingscategorieën

Markttrends in verantwoord beleggen

Kapitaal aanwenden voor echte impact

Wij kijken terug op 2020 als een jaar waarin verantwoord beleggen in een stroomversnelling is geraakt door de Covid-19-pandemie. ESG-integratie werd wereldwijd erkend als aanjager van beleggingsrendementen omdat duurzame ondernemingen beter presteerden dan hun traditionele concurrenten. Het gevolg: meer beleggers op de markt en een groter beleggingsuniversum dankzij een sterke toename van duurzame uitgiften. Maar hoe gaat het verder?

In dit hoofdstuk gaan we in op de trends binnen verantwoord beleggen en de impact daarvan. Eerst behandelen wij vijf trends om in 2021 in de gaten te houden. Om deze trends in een duidelijker kader te plaatsen, gaan we ook nader in op twee andere actuele factoren.

De eerste factor is de **Covid-19-pandemie** die gevolgen heeft voor iedereen, waar dan ook ter wereld. In de nasleep van de eerste golf besmettingen zijn wij gestart met onze Upside-Down-serie, waarin we ingingen op de verreikende gevolgen van deze pandemie. Wij hebben deskundigen gevraagd om de pandemie te duiden in de context van macro-economische ontwikkelingen, ondernemingen, overheden en verantwoord beleggen.

De tweede factor is de **nieuwe EU-regelgeving voor duurzame financiering** die bedoeld is om Europa groener te maken. Deze ontwikkelingen zullen naar verwachting vanaf 2021 een verschuiving van het kapitaal tot gevolg hebben. Daarnaast zullen ze investeerders aanmoedigen beter na te denken over het belang van duurzaam beleggen.

Volledig overzicht

Snelkoppelingen

Hoogtepunten 2020
Ons kader voor verantwoord beleggen
Bestuur en teams
Markttrends
Beleggingsrestricties
ESG-integratie
Engagement
Stembeleid
Transparante rapportages
Beleggingsstrategieën
Over NN IP

★ Achter de schermen

Keuze vermogensbeheerder
EU-regelgeving voor duurzame financiering
Waarom niet 100% ESG-geïntegreerd?
Klimaatverandering aanpakken
Nieuw elan voor de AVA
Duurzaamheid in beleggingscategorieën

Vijf trends om in de gaten te houden

Adrie Heinsbroek, Chief Sustainability Officer, onderzoekt vijf trends die vanaf 2021 bepalend zijn voor de sector.

1. Grotere focus op het financieren van echte impact
2. Groter gevoel van urgentie om klimaatkwesties op te lossen
3. Meer samenwerking tussen landen bij specifieke problemen
4. Meer gebruik van tools om bedrijven te beïnvloeden
5. Regulerende maatregelen veranderen de sector

1 Grotere focus op het financieren van echte impact

“Hoe kunnen wij ervoor zorgen dat het geld dat wij beleggen een positieve invloed heeft op de echte wereld? Dat is een van de belangrijkste vragen die klanten de komende jaren zullen stellen. Als gevolg van de Covid-19-pandemie focussen zij nu nog meer op de fundamentele kwesties die het dagelijks leven bepalen. De vraag naar green bonds, duurzame aandelenstrategieën en andere producten waarmee klanten een bijdrage kunnen leveren aan milieu- of maatschappelijke veranderingen neemt toe. Beleggers willen bovendien meer transparantie als het gaat om de impact van hun portefeuilles. Deze trend wordt alleen maar sterker en daarom verbeteren wij voortdurend onze rapportages en dataprocessen.”

2 Groter gevoel van urgentie om klimaatkwesties op te lossen

“De VN-conferentie over klimaatverandering in 2021 zal zorgen voor een groter gevoel van urgentie om klimaatkwesties op te lossen. De helderblauwe luchten aan het begin van de pandemie hebben mensen doen beseffen wat er mogelijk is, dus er zal grotere druk op overheden worden uitgeoefend om meer te doen. Voor beleggers is het cruciaal om het klimaat in breder verband te zien. Bedrijven die overstappen op een klimaatvriendelijker bedrijfsmodel, ervaren ook maatschappelijke uitdagingen zoals werkzekerheid en het vinden van personeel met de juiste vaardigheden. Langetermijnbeleggers moeten hun beleggingen aanhouden en bedrijven steunen bij moeilijke maar noodzakelijke beslissingen. Wij moeten dan ook bereid zijn die verandering te financieren. Wij verwachten dat vermogensbeheerders hun beleid aanpassen om hiermee in de toekomst rekening te houden.”

Volledig overzicht

Snelkoppelingen

Hoogtepunten 2020
Ons kader voor verantwoord beleggen
Bestuur en teams
Markttrends
Beleggingsrestricties
ESG-integratie
Engagement
Stembeleid
Transparante rapportages
Beleggingsstrategieën
Over NN IP

★ Achter de schermen

Keuze vermogensbeheerder
EU-regelgeving voor duurzame financiering
Waarom niet 100% ESG-geïntegreerd?
Klimaatverandering aanpakken
Nieuw elan voor de AVA
Duurzaamheid in beleggingscategorieën

3 Meer samenwerking tussen landen bij specifieke problemen

“Vermogensbeheerders sluiten zich vaker aan bij sectoroverschrijdende coalities voor verandering door engagement en dialoog. Europa is koploper op dit gebied, maar we zien momenteel ook de eerste diversiteitsinitiatieven in de VS. Door krachten te bundelen met maatschappelijke en gouvernementele organisaties hebben beleggers grotere impact op belangrijke onderwerpen. Een goed voorbeeld is onze ondertekening van beleggersverklaringen om de ontbossing in Indonesië en Brazilië een halt toe te roepen. Wij verwachten meer coalities aan te gaan om de realisatie van onze duurzaamheidsagenda te bespoedigen. Wij volgen nauwgezet de lancering van de Taskforce on Nature-related Financial Disclosures. Dit heeft te maken met het toenemende belang van biodiversiteit, een onderwerp waarover wij contact onderhouden met organisaties zoals het Wereld Natuur Fonds en MVO Nederland. In 2020 hebben wij wereldleiders gevraagd om effectieve maatregelen om de veerkracht van het ecosysteem te behouden.”

4 Meer gebruik van tools om bedrijven te beïnvloeden

“ESG zal een integraal onderdeel worden in de rol van vermogensbeheerders. Het was moeilijk voor beleggers om door stemmen het ESG-beleid te beïnvloeden, maar dit gaat veranderen. Wij verwachten dat beleggers de komende jaren voor het eerst de gelegenheid hebben om over duurzaamheidsbeleid te stemmen. Naast zeggenschap over beloningen zullen bedrijven zeggenschap over klimaat en diversiteit op de agenda zetten. Beleggers krijgen ook meer mogelijkheden om via engagement invloed uit te oefenen op het ESG-beleid. Wij helpen bedrijven over te stappen op duurzamere bedrijfsmodellen, en daarnaast werken wij samen met maatschappelijke organisaties om specifieke veranderingen tot stand te brengen.”

5 Regulerende maatregelen veranderen de sector

“Regulerende maatregelen worden een kracht van betekenis. Volgens het nieuwe EU-actieplan voor duurzame financiering moeten beleggers laten zien hoe zij ESG integreren en hoe hun beleggingen bijdragen aan duurzame verandering. Voorlopig is deze trend voornamelijk gefocust op Europa, maar dit heeft ook gevolgen voor bedrijven elders naarmate Europese beleggers meer openheid eisen over hun wereldwijde beleggingen. Klanten kunnen zo makkelijker producten vergelijken en meer inzicht krijgen in de manier waarop hun geld wordt besteed. Bovendien verwachten wij meer beleggingsproducten waarmee klanten rechtstreeks een bijdrage aan positieve verandering kunnen leveren.”

Volledig overzicht

Snelkoppelingen

Hoogtepunten 2020
Ons kader voor verantwoord beleggen
Bestuur en teams
Markttrends
Beleggingsrestricties
ESG-integratie
Engagement
Stembeleid
Transparante rapportages
Beleggingsstrategieën
Over NN IP

★ Achter de schermen

Keuze vermogensbeheerder
EU-regelgeving voor duurzame financiering
Waarom niet 100% ESG-geïntegreerd?
Klimaatverandering aanpakken
Nieuw elan voor de AVA
Duurzaamheid in beleggingscategorieën

Covid-19 – katalysator voor duurzame verandering?

De impact van Covid-19 op de toekomst

De impact van Covid-19 is enorm. De pandemie heeft de polarisering van de samenleving en de groeiende ongelijkheid extra benadrukt. De lockdowns hebben geresulteerd in schonere lucht en minder CO_2-uitstoot, en de pandemie heeft ons bewuster gemaakt van het belang van biodiversiteit en de positieve invloed daarvan op onze wereld. 2020 heeft het belang van een duurzame bedrijfsvoering extra onderstreept en ertoe geleid dat er groei zit in verantwoord beleggen. Terwijl financiële markten de ene na de andere klap te verwerken kregen, bleven duurzame beleggingen goed presteren. Onze Sustainable Equity-strategieën deden het in het eerste kwartaal beter dan traditionele strategieën, en het hele jaar toonden nieuwe beleggers groeiende interesse in onze Green Bond-strategieën. De pandemie heeft het verband laten zien tussen de flexibiliteit en veerkracht van duurzame ondernemingen en hun prestaties. En de pandemie heeft bevestigd dat verantwoord beleggen hogere rendementen oplevert.

Transitie naar een inclusievere samenleving en een schonere wereld

De pandemie heeft de 'S' ('social') van ESG onder ieders aandacht gebracht. Overheden hebben sociale obligaties uitgegeven om de gezondheidszorg en werkgelegenheid te financieren, en bedrijven concentreerden zich op het welzijn van hun medewerkers. Tegelijkertijd kwam er meer nadruk op de 'E' ('environment') en werd het nog urgenter om de CO_2-uitstoot te verlagen. Deze ontwikkelingen zijn van invloed op en worden beïnvloed door alle niveaus van de samenleving: overheden, bedrijven en burgers. Overheden zetten hun financiële daadkracht in voor herstelpakketten voor eerlijkere, milieuvriendelijkere en duurzame samenlevingen en economieën. Zij stimuleren een duurzame bedrijfsvoering van bovenaf, terwijl burgers en consumenten van onderop het gedrag van bedrijven beïnvloeden. De ondernemingen hebben de keuze tussen aanpassing aan de nieuwe voorkeuren of het risico lopen achterop te raken. Bewustwording leidt tot actie, en dat is precies wat er volgens ons zal gebeuren – hoewel dit niet overal even snel zal zijn.

Verantwoord beleggen – het nieuwe normaal

Als specialisten in verantwoord beleggen zijn wij toonaangevend. Wij zijn ervan overtuigd dat verantwoord beleggen het nieuwe normaal wordt. Daarom is het onze taak dat er na Covid-19 voldoende oplossingen zijn om te voldoen aan alle wensen van onze klanten. Naarmate de regelgeving strenger en ingewikkelder wordt, moeten wij voorop blijven lopen, ons productaanbod aanpassen en verbeteren en onze klanten helpen om de juiste keuzes te maken. Hoewel de grens tussen financiële gegevens en ESG-informatie steeds verder vervaagt, moeten beleggingen wel rendement blijven opleveren. Een sterkere nadruk op ESG-integratie en betere gegevens stelt beleggers in staat de waardecreatie beter in te schatten. Door samenwerking spelen wij als vermogensbeheerders een sleutelrol in het financieren van verandering en geven wij de financiële wereld een ander gezicht. Wij nemen deel aan beleggersinitiatieven en laten onze stem horen. Maar niet van de ene dag op de andere. Het is een transitie, geen revolutie.

Lees voor meer informatie:
Wie zorgt er voor een betere toekomst? Verantwoord beleggen na Covid-19

Volledig overzicht

Snelkoppelingen

Hoogtepunten 2020
Ons kader voor verantwoord beleggen
Bestuur en teams
Markttrends
Beleggingsrestricties
ESG-integratie
Engagement
Stembeleid
Transparante rapportages
Beleggingsstrategieën
Over NN IP

★ Achter de schermen

Keuze vermogensbeheerder
EU-regelgeving voor duurzame financiering
Waarom niet 100% ESG-geïntegreerd?
Klimaatverandering aanpakken
Nieuw elan voor de AVA
Duurzaamheid in beleggingscategorieën

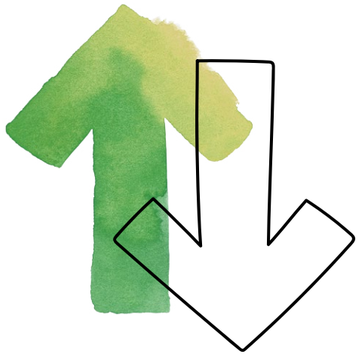

UpsideDown – verantwoord beleggen

Via onze UpsideDown-serie met internationale webinars hebben wij in samenwerking met voor-aanstaande academici, deskundigen en andere beleggers de uitdagingen na Covid-19 verkend. Het ging onder meer over de impact van de pandemie op de toekomst van verantwoord beleggen en over de vraag of Covid-19 een katalysator is voor een betere toekomst.

Bekijk de opnamen van de serie

De externe sprekers waren:
Peter Diamandis, Joseph Stiglitz, Marc Randolph, Christian Gärtner, Farnam Bidgoli, Mariana Mazzucato en Ian Bremmer.

Aan onze RI summer course deden mee: Alex Edmans, Emma Macdonald, Satu Teerikangas, Jan Jonker, Cary Krosinsky, Nicolas Mottis, Enrico Giovannini, Lawrence Loh en Fenna Blomsma.

“Wij moeten ervoor zorgen dat de economie na Covid-19 groener, gelijkwaardiger, gezonder en meer op kennis gebaseerd is.”

Joseph Stiglitz, voormalig hoofdeconoom van de Wereldbank

Deelnemers van over de hele wereld.

“Door het coronavirus innoveren we sneller, erkennen we dat klimaat-verandering desastreus is en reageren we daarop doel-treffender.”

Ian Bremmer, politicoloog

“Onze missie gaat veel verder dan financiën. Wij gaan voor een duurzame verandering.”

Christian Gärtner, CFO HelloFresh

Volledig overzicht

Snelkoppelingen

Hoogtepunten 2020
Ons kader voor verantwoord beleggen
Bestuur en teams
Markttrends
Beleggingsrestricties
ESG-integratie
Engagement
Stembeleid
Transparante rapportages
Beleggingsstrategieën
Over NN IP

★ Achter de schermen

Keuze vermogensbeheerder
EU-regelgeving voor duurzame financiering
Waarom niet 100% ESG-geïntegreerd?
Klimaatverandering aanpakken
Nieuw elan voor de AVA
Duurzaamheid in beleggingscategorieën

Nieuwe EU-regelgeving voor duurzame financiering

Duurzame groei en een groener Europa financieren

Een groenere toekomst is een topprioriteit voor de Europese Unie. We hebben nog 10 jaar tot het streefjaar 2030 om de milieudoelstellingen uit het Akkoord van Parijs en de duurzame ontwikkelingsdoelstellingen (SDG's) van de VN te realiseren. In de loop van 2021 zullen deelnemers aan de financiële markt de nieuwe regelgeving voor een duurzamer Europa gaan naleven.

Transparantie verbeteren en duurzame beleggingen stimuleren

Het EU-actieplan voor duurzame financiering is het startpunt voor het ombuigen van kapitaalstromen in de richting van duurzame beleggingen. Regelgeving die voortvloeit uit het plan verzekert dat alle partijen dezelfde criteria gebruiken voor het definiëren, meten en rapporteren van de duurzaamheidsaspecten van economische activiteiten. De implementatie vereist aanpassingen in bestaande wetgeving, zoals de NFRD- en MiFID II-richtlijn, de BMR- verordening en de AIFMD- en UCITS-richtlijn[1] en vindt in de loop van 2021 en 2022 plaats. In 2023 volgen revisies en verdere fases.

De nieuwe wetgeving bevat ook de **verordening betreffende informatieverschaffing over duurzaamheid in de financiële dienstensector (SFDR)**. De SFDR moet meer transparantie creëren over de integratie van duurzaamheidsrisico's en -kansen

1 Richtlijn niet-financiële rapportage, de richtlijn betreffende markten voor financiële instrumenten, de benchmarkverordening, de richtlijn beheerders van alternatieve beleggingsinstellingen en de richtlijn betreffende instellingen voor collectieve belegging in effecten.

Volledig overzicht

Snelkoppelingen

Hoogtepunten 2020
Ons kader voor verantwoord beleggen
Bestuur en teams
Markttrends
Beleggingsrestricties
ESG-integratie
Engagement
Stembeleid
Transparante rapportages
Beleggingsstrategieën
Over NN IP

★ Achter de schermen

Keuze vermogensbeheerder
EU-regelgeving voor duurzame financiering
Waarom niet 100% ESG-geïntegreerd?
Klimaatverandering aanpakken
Nieuw elan voor de AVA
Duurzaamheid in beleggingscategorieën

in beleggingsbesluiten en -aanbevelingen. De SFDR introduceert een classificatiesysteem met rapportagevereisten voor beleggingsproducten. Ga voor meer informatie over de SFDR en de classificatie van onze producten naar onze website.

De SFDR houdt verband met de **taxonomieverordening van de EU**, met criteria om te bepalen of specifieke economische activiteiten een bijdrage leveren aan de milieudoelstellingen[2]. Vermogensbeheerders rapporteren voor ieder product welk deel gebruikt wordt voor financiering van activiteiten conform de EU-taxonomie. De **EU-norm voor green bonds** vereist dat emittenten en/of deelnemers aan de financiële markt aantonen in hoeverre economische activiteiten gefinancierd door green bonds voldoen aan de EU-taxonomie. Zij volgen de gebruikelijke procedures conform de Green Bond Principles van de International Capital Market Association (ICMA):

Wat betekent het nieuwe regelgevingskader van de EU voor ons en onze klanten?

Het EU-actieplan waarborgt dat vermogensbeheerders voortaan niet zomaar kunnen beweren dat hun fondsen duurzaam zijn. Zij moeten kunnen aantonen dat hun besluitvormingsproces, risicobeheer en informatieverstrekking volledig op elkaar zijn afgestemd. De classificatie is geen meting van de mate van duurzaamheid, maar van de mate van transparantie.

Voor NN IP vereist dit een volledige analyse van onze fondsen en mandaten. Zo'n analyse klinkt als een flinke uitdaging maar is niet nieuw voor ons. Wij zijn twintig jaar geleden begonnen met verantwoord beleggen, bieden duurzame beleggingen aan en hanteren onze eigen categorie-indeling: ESG-geïntegreerde, duurzame en impactbeleggingen. Wij zijn transparant over onze werkwijze en publiceren gecontroleerde cijfers over de beleggingen die wij beheren.

Wij hebben onze eigen productspecificatiecriteria als uitgangspunt gebruikt om onze manier van beleggen duidelijker te documenteren. De wetgeving verandert niets aan de manier waarop wij beleggen en hoe we ESG-criteria toepassen bij onze analyse en selectie.

2 https://ec.europa.eu/info/business-economy-euro/banking-and-finance/sustainable-finance/eu-taxonomy-sustainable-activities_en

Volledig overzicht

Snelkoppelingen

Hoogtepunten 2020
Ons kader voor verantwoord beleggen
Bestuur en teams
Markttrends
Beleggingsrestricties
ESG-integratie
Engagement
Stembeleid
Transparante rapportages
Beleggingsstrategieën
Over NN IP

★ Achter de schermen

Keuze vermogensbeheerder
EU-regelgeving voor duurzame financiering
Waarom niet 100% ESG-geïntegreerd?
Klimaatverandering aanpakken
Nieuw elan voor de AVA
Duurzaamheid in beleggingscategorieën

De SFDR kan van toepassing zijn op sommige klanten. Pensioenfondsen zullen bijvoorbeeld informatie ontvangen of moeten verstrekken. De verbeterde transparantie en gestandaardiseerde classificatie moet greenwashing tegengaan en beleggers een beter idee geven van de duurzaamheid van hun beleggingen. Wat voorheen appels met peren vergelijken was, moet – in elk geval in Europa – een stuk eenduidiger worden.

Onze visie – meer transparantie, meer integriteit, meer weloverwogen keuzes

Volgens ons hebben de nieuwe EU-regels op de lange termijn een positieve impact op de integriteit en transparantie van verantwoord beleggen, en maken ze burgers bewuster van het belang van duurzaamheid. De regels verhogen de kennis onder beleggers zodat zij een duidelijker beeld krijgen van waarin zij investeren en weloverwogen keuzes kunnen maken op basis van meer dan alleen financiële parameters.

Beleggers moeten nog steeds kritisch blijven bij het kiezen van beleggingen en niet zonder meer van de nieuwe classificaties uitgaan als maatstaf voor duurzaamheid op zich. De regels zijn een eerste stap in het stroomlijnen van de markt voor duurzame beleggingen en zijn een duidelijk signaal dat duurzaamheid en klimaatverandering boven aan de agenda staan. Deze veranderingen stimuleren de groei van de duurzame sector en beïnvloeden hoe klanten beleggen. Daarom moeten wij alert en flexibel blijven en de vinger aan de pols houden als het gaat om marktontwikkelingen.

In 2021 beginnen wij met het afstemmen van de strategieën van een aantal beleggingscategorieën op de EU-taxonomie. Hieronder ziet u hoe wij dit voor onze beleggingen in green bonds doen[3].

De afstemming van green bonds op de EU-taxonomie, stap voor stap

Stap 1: Een overzicht van alle activiteiten die een green bond financiert.
Stap 2: Hoe draagt iedere activiteit bij aan een van de zes milieudoelstellingen?[4] De criteria verschillen per doelstelling.
Stap 3: Hebben de activiteiten geen aanzienlijke schadelijke gevolgen voor andere milieudoelstellingen?
Stap 4: Herhaling van stap 1 t/m 3 voor alle activiteiten die met de obligatie worden gefinancierd om een gemiddeld percentage te verkrijgen.
Stap 5: Voldoen zowel het project als de emittent aan de minimale sociale waarborgen?
Stap 6: Wij berekenen de weging van de obligatie en gebruiken dit cijfer voor de berekening van het gewogen percentage conform de EU-taxonomie dat deze obligatie inbrengt in de portefeuille.

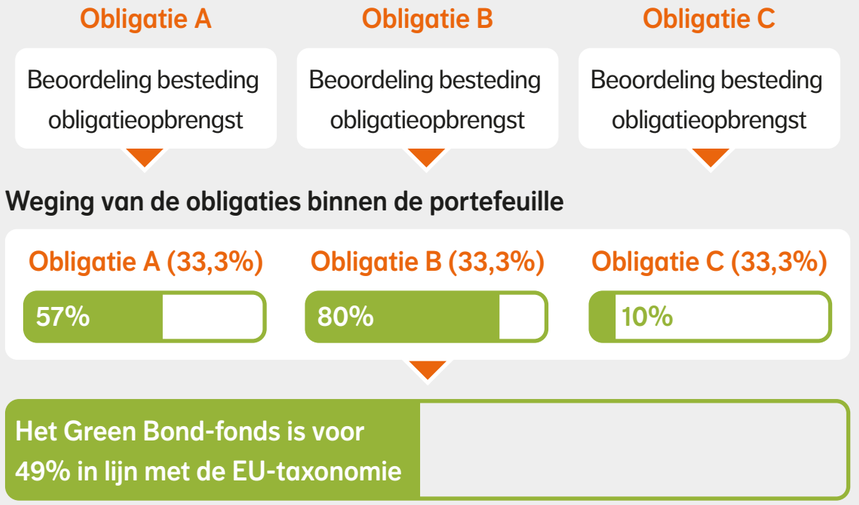

3 Op onze website vindt u meer informatie over de EU-taxonomie en de EU-norm voor green bonds
4 Tot nu toe zijn alleen de criteria voor de eerste twee doelstellingen gepubliceerd: beperking van klimaatverandering en aanpassing aan klimaatverandering. Onze afstemming omvat daarom alleen deze twee doelstellingen.

Volledig overzicht

Snelkoppelingen
Hoogtepunten 2020
Ons kader voor verantwoord beleggen
Bestuur en teams
Markttrends
Beleggingsrestricties
ESG-integratie
Engagement
Stembeleid
Transparante rapportages
Beleggingsstrategieën
Over NN IP

★ Achter de schermen
Keuze vermogensbeheerder
EU-regelgeving voor duurzame financiering
Waarom niet 100% ESG-geïntegreerd?
Klimaatverandering aanpakken
Nieuw elan voor de AVA
Duurzaamheid in beleggingscategorieën

Beleggingsrestricties

Een duurzamere toekomst begint met het definiëren van globale parameters voor beleggingen die vanwege controverses of afkeurenswaardig gedrag niet in aanmerking komen. Wij doen dit op basis van onze criteria voor verantwoord beleggen. Deze criteria zijn gestoeld op onze beleggingsovertuigingen, de waarden van onze organisatie en relevante wetten en internationaal erkende standaarden zoals het Global Compact van de VN en de OESO-richtlijnen voor multinationale ondernemingen.

Gebieden waar zich overtredingen kunnen voordoen:

- Bestuur
- Mensenrechten
- Arbeidsrechten
- Milieu
- Omkoping en corruptie

Onze criteria voor verantwoord beleggen bestaan uit twee hoofdcategorieën:

1. Controversiële activiteiten

- Controversiële wapens
- Wapenhandel met entiteiten waarvoor een wapenembargo geldt
- Winning van thermische steenkool
- Tabaksproductie
- Productie van teerzanden en controversiële pijpleidingen

2. Controversieel gedrag

- **Bedrijven:** Emittenten die de beginselen van het Global Compact van de VN en/of de OESO-richtlijnen ernstig en systematisch schenden (en waarbij engagement niet of niet langer volstaat om het gedrag te veranderen).
- **Overheden:** soevereine emittenten die betrokken zijn bij ernstige en systematische schendingen van de mensenrechten, en waartegen de VN-Veiligheidsraad een wapenembargo heeft uitgevaardigd.

Volledig overzicht

Snelkoppelingen

Hoogtepunten 2020
Ons kader voor verantwoord beleggen
Bestuur en teams
Markttrends
Beleggingsrestricties
ESG-integratie
Engagement
Stembeleid
Transparante rapportages
Beleggingsstrategieën
Over NN IP

★ Achter de schermen

Keuze vermogensbeheerder
EU-regelgeving voor duurzame financiering
Waarom niet 100% ESG-geïntegreerd?
Klimaatverandering aanpakken
Nieuw elan voor de AVA
Duurzaamheid in beleggingscategorieën

Normgebaseerde criteria voor verantwoord beleggen-strategieën[1]

Controversiële wapens

Winning thermische steenkool

Tabaksproductie

Productie teerzanden en controversiële pijpleidingen

Wapenhandel met entiteiten onder embargo

Extra criteria voor onze duurzame en impactstrategieën

Adult entertainment

Arctische boringen

Bont en speciale lederwaren

Gokken

Kernenergie[2]

Schalieolie en -gas

Wapens

1. De restricties vanwege controversiële activiteiten en controversieel gedrag worden in het hele bedrijf toegepast.
2. Gedeeltelijke restrictie: bedrijven die betrokken zijn bij de bouw van extra kerncentrales zijn uitgesloten.

Extra restrictiecriteria voor onze duurzame en impactstrategieën

Wij hanteren strengere uitsluitingen in onze duurzame en impactstrategieën. In deze strategieën streven wij naar financiële prestaties met behoud van een sterke focus op duurzame ontwikkeling. Wij vermijden beleggingen die niet in overstemming zijn met het “berokken geen schade”-beginsel. Daarom hanteren wij extra restricties voor activiteiten die in strijd zijn met of een obstakel vormen voor duurzame ontwikkelingen. In het overzicht vindt u deze extra restricties.

Werken conform het Belgische “Towards Sustainability” initiatief

In 2020 heeft NN IP het Belgische “Towards Sustainability” initiatief ondertekend. Deze kwaliteitsstandaard is bedoeld om maatschappelijk verantwoorde en duurzame financiële producten te verbeteren en uit te breiden naar traditionele financiële producten. Om aan deze kwaliteitsnorm te voldoen hebben wij bepaalde restricties voor onze duurzame en impactfondsen geformaliseerd en verzwaard, zoals voor arctische boringen, de exploratie van schalieolie en -gas en kernenergie.

Lees meer over de redenen van deze extra beperkingen in ons standpuntenbeleid voor verantwoord beleggen op de webpagina over ons beleid voor verantwoord beleggen.

Volledig overzicht

Snelkoppelingen

Hoogtepunten 2020
Ons kader voor verantwoord beleggen
Bestuur en teams
Markttrends
Beleggingsrestricties
ESG-integratie
Engagement
Stembeleid
Transparante rapportages
Beleggingsstrategieën
Over NN IP

★ Achter de schermen

Keuze vermogensbeheerder
EU-regelgeving voor duurzame financiering
Waarom niet 100% ESG-geïntegreerd?
Klimaatverandering aanpakken
Nieuw elan voor de AVA
Duurzaamheid in beleggingscategorieën

ESG-integratie

Nadruk op belangrijke onderwerpen en juiste gegevens

Het integreren van milieu-, maatschappelijke en bestuurlijke factoren is meer dan alleen het juiste hokje aanvinken. Het vereist een kritische benadering van de gegevens en diepgaand inzicht in de factoren die rendement opleveren of een negatieve impact kunnen hebben. Echte ESG-integratie verbetert onze besluitvorming en wijst ons de weg in een onzekere toekomst.

Strikte en systematische ESG-integratie

Duurzaamheidsoverwegingen spelen mee in ons hele beleggingsproces, van ideeontwikkeling, analyse, portefeuillesamenstelling en actief eigenaarschap tot stembeleid en rapportages. Momenteel integreren wij ESG-factoren in 74% van het door ons beheerde vermogen. In 2019 was dit 68% en dit willen we in 2023 uitbreiden naar 80%. Het vermogen beheren we in onze ESG-geïntegreerde, duurzame en impactstrategieën.

ESG-integratie is niet voor alle vermogensbeheerders hetzelfde. Wij hanteren een strenge definitie: waar van toepassing integreren wij aantoonbaar en consistent alle drie de ESG-componenten in het gehele beleggingsproces. Wij doen dit omdat wij geloven in de waarde van ESG-integratie – voor beleggers en de wereld.

Onze driefasenaanpak

Het integreren van ESG-factoren vereist een kritische en genuanceerde aanpak. 'Blinde' ESG-integratie – het gebruik van externe providers zonder eigen analyses – kan leiden tot minder accurate risicoanalyses en lagere rendementen. Daarom volgen wij een duidelijke driefasenaanpak:

1. **Identificeren**
   Onze analisten en portefeuillebeheerders identificeren ESG-kwesties op sector- en bedrijfsniveau.

2. **Beoordelen**
   Bij elke onderneming evalueren zij de prestaties op het gebied van de belangrijke ESG-kwesties. Vervolgens onderzoeken zij hoe de ESG-factoren vertaald zijn naar bedrijfsstrategieën en welke kansen die bieden. Tot slot bespreken en analyseren zij potentiële conflicten en de impact daarvan.
   Onze analisten analyseren en evalueren de prestaties van staatsobligaties op basis van ESG-factoren en potentiële controverses. Met deze informatie vergelijken ze de verschillende landen met elkaar.

3. **Integreren**
   Tot slot integreren zij deze ESG-analyses in hun beleggingscasussen voor het gehele beleggingsproces.

Onze aanpak bestaat altijd uit deze drie stappen, maar de toepassing is niet voor al onze strategieën en beleggingscategorieën hetzelfde. Bij de beoordeling van overheden gebruiken we andere databronnen en tools dan bij bedrijven. Hoewel ESG-risico's altijd relevant zijn, kan de benadering ervan per strategie en beleggingscategorie verschillen.

Databronnen

Om te zorgen dat onze ESG-analyses het volledige verhaal vertellen over de bedrijven en landen waarin wij beleggen, maken wij gebruik van externe databronnen, interne expertise en voortdurende dialoog.

Databronnen: Wij verzamelen ESG-gegevens uit verschillende betrouwbare bronnen, waaronder alternatieve datasets die opkomende trends tonen. Wij focussen op vooruitkijkende gegevens die ons nieuwe invalshoeken bieden voor de beoordeling van ESG-prestaties.

Interne expertise: Externe bronnen vullen we aan met de kennis van onze analisten en portefeuillebeheerders. Samen met onze data-expertise kunnen we zo een evenwichtig beleggingsoordeel vellen. Onze ervaring met ESG--integratie versterkt deze analyse, waarbij wij ons ook laten leiden door ons materialiteitsraamwerk (zie volgende pagina).

Engagement: Wij onderhouden contact met veel bedrijven en overheden waarin wij beleggen, zelfstandig of in samenwerking met anderen. Deze dialogen vergroten onze ESG-kennis van bedrijven en overheden, zodat we die kunnen toepassen in onze analyses.

Volgende stappen in ESG-integratie

Het landschap verandert naarmate de transparantie over ESG-kwesties toeneemt en bedrijven zich meer richten op een duurzamere toekomst.
Wij breiden onze inspanningen op het gebied van ESG-integratie uit om zo een bijdrage te leveren aan een duurzamere toekomst. Ook investeren wij tijd in ESG-gegevens van hoge kwaliteit en het optimaliseren van onze datasets om de beste resultaten voor beleggers en de samenleving te behalen.

Volledig overzicht

Snelkoppelingen

Hoogtepunten 2020
Ons kader voor verantwoord beleggen
Bestuur en teams
Markttrends
Beleggingsrestricties
ESG-integratie
Engagement
Stembeleid
Transparante rapportages
Beleggingsstrategieën
Over NN IP

★ Achter de schermen

Keuze vermogensbeheerder
EU-regelgeving voor duurzame financiering
Waarom niet 100% ESG-geïntegreerd?
Klimaatverandering aanpakken
Nieuw elan voor de AVA
Duurzaamheid in beleggingscategorieën

Ons ESG-materialiteitsraamwerk

ESG-integratie begint voor ondernemingen met het vinden van de belangrijke langetermijnkwesties en -kansen in verschillende sectoren. De energietransitie kan een bedreiging vormen voor de mate waarin traditionele energieleveranciers waarde kunnen creëren voor beleggers. Door deze factoren te vinden en te bestuderen hoe bedrijven zich aanpassen, kunnen we doelgericht duurzaam beleggen en de weg vrijmaken voor betere rendementen.

Met ons zelfontwikkelde ESG-materialiteitsraamwerk identificeren en interpreteren we ESG-factoren per sector en industrie. Door identificatie van de risico's en kansen creëren we waarde. Ons kader biedt een focus bij onze ESG-analyses, ondersteunt andere tools voor ESG-integratie, sluit aan bij ons engagement en is het uitgangspunt voor onze dialogen met bedrijven. Bovenal is het een leidraad voor de beleggingsacties van al onze beleggingsteams.

Het kader bestaat uit vier overkoepelende pijlers die elk zijn onderverdeeld in twee thema's. Elk thema is opgebouwd rond een centrale vraag, die ons helpt de echte impact van bedrijven te bepalen. Bij **hulpbronnen & vervuiling** vragen wij hoe afhankelijk bedrijven zijn van natuurlijke hulpbronnen en hoe ze hun impact beperken.

Deze thema's worden opgesplitst in belangrijke factoren. Bij het thema hulpbronnen & vervuiling kijken wij naar: **herkomst van grondstoffen**, **waterbeheer, biodiversiteit & grondgebruik** en **vervuiling & afval**. Daarna bepalen wij hoe belangrijk elke factor is voor de 24 sectorgroepen in ons kader. Klimaatveranderingskwesties zijn bijvoorbeeld belangrijker voor een energiebedrijf dan voor een softwareontwikkelaar. Wij maken geen verschil tussen aandelen en bedrijfsobligaties omdat de factoren voor iedere sectorgroep hetzelfde zijn, ongeacht de beleggingscategorie.

Materialiteit van ESG-factoren voor overheden

Het materialiteitsraamwerk leent zich uitstekend voor het analyseren van bedrijven, maar voor overheden hanteren wij een andere aanpak. De mate waarin factoren financieel van invloed zijn op een land kan verschillen, maar de meeste ESG-factoren zijn doorgaans belangrijk voor ieder land. Denk hierbij aan de kwaliteit en beschikbaarheid van onderwijs en gezondheidszorg, politieke stabiliteit en energiebronnen. Wij beoordelen alle landen daarom op basis van dezelfde factoren om tot een vergelijking te komen van hun ESG-prestaties.

Bedrijfsmodel

- Milieu-innovatie en -kansen
- Maatschappelijke innovatie en -kansen

Bestuurlijk

- Goed bestuur
- Bedrijfsgedrag

Milieu

- Klimaatverandering
- Grondstoffengebruik en vervuiling

Maatschappij

- Productverantwoordelijkheid
- Mensenrechten en menselijk kapitaal

Volledig overzicht

Snelkoppelingen

Hoogtepunten 2020
Ons kader voor verantwoord beleggen
Bestuur en teams
Markttrends
Beleggingsrestricties
ESG-integratie
Engagement
Stembeleid
Transparante rapportages
Beleggingsstrategieën
Over NN IP

★ Achter de schermen

Keuze vermogensbeheerder
EU-regelgeving voor duurzame financiering
Waarom niet 100% ESG-geïntegreerd?
Klimaatverandering aanpakken
Nieuw elan voor de AVA
Duurzaamheid in beleggingscategorieën

CASESTUDY:

ESG-analyse van Europese bedrijfsaandelen

Gedrag en goed bestuur zijn van grote invloed op de intrinsieke waarde van een bedrijf. Door beoordeling van de belangrijke risico's waaraan een bedrijf blootstaat, verkrijgen wij diepgaand inzicht in het potentiële economische succes op de lange termijn.

Wij integreren ESG-factoren via **kwalitatieve beoordelingen** van factoren op sectorniveau en gebruiken daarbij het ESG-materialiteitsraamwerk als uitgangspunt. Door onze aanpak per sector en per bedrijf krijgen wij inzicht in de complexiteit van bedrijfsmodellen en de wisselwerking tussen de bedrijven en de constant veranderende wereld. Deze focus helpt ons bovendien ons onderzoek te structureren en biedt een duidelijk uitgangspunt voor onze dialogen met bedrijven.

In ons ESG-integratieproces screenen wij eerst subsectoren met niet-duurzame bedrijfsmodellen en ESG-problemen, zoals de tabakssector. Deze screening is deels gebaseerd op onze restrictiecriteria. Vervolgens kijken we naar ESG-problemen en -controverses op bedrijfsniveau en bestuurlijke problemen. Door contact op te nemen stimuleren wij hun bedrijfsvoering te verbeteren, in plaats van ze direct uit te sluiten. Onze analisten praten met het bedrijf en ons RI-team, om de risico's en kansen van het bedrijf zo goed mogelijk in te schatten.

Na de eerste screening gebruiken wij onze ESG-lens voor belangrijke input. Bij bedrijfsanalyses geeft deze zelfontwikkelde tool één ESG-totaalscore voor ieder bedrijf dat wij beoordelen. In de tool wordt de expertise van onze beleggingsprofessionals gecombineerd met onder meer big data en vooruitkijkende databronnen. Deze combinatie maakt onze analyses van ESG-gegevens zo accuraat mogelijk, mede dankzij de gebundelde kracht van mens en machine.

De ESG-score van een bedrijf begint met de weging van belangrijke factoren op sectorniveau aan de hand van het ESG-materialiteitsraamwerk. Wij gebruiken gegevens van derden voor de score voor elke ESG-pijler. Vervolgens worden de E-, S-, en G-scores gecorrigeerd voor controverses, zoals malversaties en ander dubieus gedrag. Voor elke controverse vermelden we de vooruitzichten (negatief,

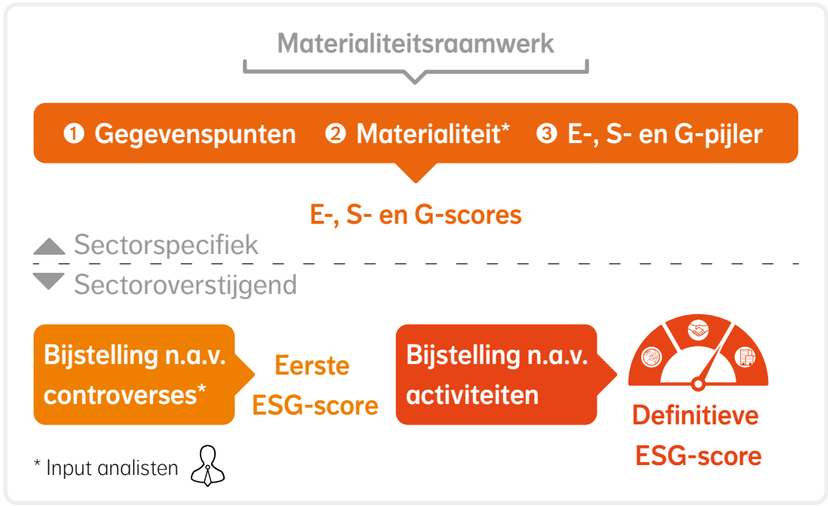

Volledig overzicht

Snelkoppelingen

Hoogtepunten 2020
Ons kader voor verantwoord beleggen
Bestuur en teams
Markttrends
Beleggingsrestricties
ESG-integratie
Engagement
Stembeleid
Transparante rapportages
Beleggingsstrategieën
Over NN IP

★ Achter de schermen

Keuze vermogensbeheerder
EU-regelgeving voor duurzame financiering
Waarom niet 100% ESG-geïntegreerd?
Klimaatverandering aanpakken
Nieuw elan voor de AVA
Duurzaamheid in beleggingscategorieën

neutraal of positief). Tot slot corrigeren we de score voor de impact van de activiteiten van het bedrijf. Dit resulteert in een totaalscore tussen 1 en 100. Deze score geeft onze mening weer over de ESG-prestaties, een belangrijke factor bij onze beleggingsbeslissingen.

Onze analisten bepalen ook ons standpunt ten aanzien van de ondernemingen. Zij kunnen wijzigingen voorstellen voor de materialiteitsfactoren, de vooruitzichten voor de controverses van een bedrijf en de weging van de bedrijfsactiviteiten. Wij vragen onze analisten hun mening te onderbouwen als in de score of onderliggende componenten bepaalde informatie ontbreekt.

Wij gebruiken de score niet alleen als absoluut cijfer, maar vooral als tool om de waarde en aantrekkelijkheid van een bedrijf te bepalen. De weergave van de sterke en zwakke punten helpen ons het bedrijf te positioneren ten opzichte van zijn concurrenten. Omdat de onderliggende gegevens dynamisch zijn, is de ESG-score ook een indicatie van het momentum. De score is dus toekomstgericht en helpt ons een korting of een premie toe te passen op de waardering van het aandelenkapitaal.

Maarten Geerdink
Head of European Equities

CASESTUDY:

ESG-analyse van obligaties in opkomende markten

De integratie van ESG-factoren in onze Emerging Markets Debt-strategieën is een krachtige tool om belangrijke risico's en kansen te identificeren en te beoordelen. ESG-analyse is relevant voor opkomende markten omdat hun prestaties geworteld zijn in zowel niet-financiële als financiële factoren. Onze analyses en de expertise van onze ESG-analisten zijn eveneens van onschatbare waarde voor het verkrijgen van inzicht in gegevens- en transparantieproblemen.

De integratie van ESG-factoren in onze Emerging Markets Debt-strategieën is gebaseerd op een duidelijk kader en regelmatige analyses. Wij beoordelen of er sprake is van verbetering (of achteruitgang) op het gebied van ESG-factoren. Dit betekent dat wij de eerdere, huidige en te verwachten situatie in deze landen bekijken. Voor elk land in ons beleggingsuniversum voeren wij wekelijkse, maandelijkse, driemaandelijkse en jaarlijkse beoordelingen uit. Wij voeren onze analyses zo frequent en toekomstgericht mogelijk uit en krijgen zo een diepgaand inzicht in de drijfveren van de landen waarin wij investeren.

Deze beoordelingen resulteren in onze landgebonden ESG-scorekaart, die kwalitatieve analyse van ESG-specifieke ontwikkelingen combineert met de ESG-lens van NN IP. Bij de beoordeling van landen is de ESG-lens opgesplitst in onze **ESG-ontwikkelingsscore** en onze **ESG-stabiliteitsscore**.

Door integratie van de ESG-lens in ons beleggingsproces kunnen wij toekomstige risico's en kansen identificeren en zien in welke mate landen in

Volledig overzicht

Snelkoppelingen

Hoogtepunten 2020
Ons kader voor verantwoord beleggen
Bestuur en teams
Markttrends
Beleggingsrestricties
ESG-integratie
Engagement
Stembeleid
Transparante rapportages
Beleggingsstrategieën
Over NN IP

★ Achter de schermen

Keuze vermogensbeheerder
EU-regelgeving voor duurzame financiering
Waarom niet 100% ESG-geïntegreerd?
Klimaatverandering aanpakken
Nieuw elan voor de AVA
Duurzaamheid in beleggingscategorieën

staat zijn daarop te reageren. De toenemende klimaatverandering wordt steeds dominanter. Landen die zich inzetten tegen klimaatverandering zijn beter in staat de schadelijkste gevolgen daarvan het hoofd te bieden.
Met de ESG-lens kunnen we de gegevens van de verschillende landen standaardiseren en de consistentie van ons beleggingsproces vergroten.

ESG-ontwikkelingsscore

De ESG-ontwikkelingsscore omvat algemeen erkende criteria zoals opleidingsniveaus, armoedecijfers en goed bestuur. We houden ook rekening met criteria die overeenkomen met onze bedrijfswaarden, zoals gendergelijkheid. Wij gebruiken deze score om de ESG-ontwikkeling van een land te meten en te vergelijken met andere landen in ons beleggingsuniversum.

Wij hebben de ESG-ontwikkelingsscore onderverdeeld in drie pijlers: milieu (25%), maatschappij (25%) en bestuur (50%). Het grotere belang van bestuursgegevens is gebaseerd op wetenschappelijke literatuur: landen hebben een goed bestuur nodig voor goede prestaties op het gebied van milieu- en maatschappelijke criteria, en niet andersom. Elke pijler is gebaseerd op meerdere beleggingsthema's, die op hun beurt weer zijn gebaseerd op een selectie van basisgegevens. De maatschappelijke pijler bevat bijvoorbeeld gegevens over deelname van vrouwelijke arbeidskrachten aan het arbeidsproces en ongelijkheid in de deelname aan onderwijs.

ESG-stabiliteitsscore

De ESG-stabiliteitsscore geeft de stabiliteit van een land weer op het gebied van politiek, natuurrampen, sociaaleconomische spanningen, enz. De score is gebaseerd op vijf thema's met elk hun eigen score: geweld & terrorisme, maatschappelijke verdeeldheid, sociaaleconomische spanningen, politieke onrust en natuurrampen. Elk thema is verder onderverdeeld. Het thema politieke onrust omvat bijvoorbeeld gegevens over politieke stabiliteit en de soliditeit van instellingen.

Voor elk thema beantwoordt deze indicator twee vragen: Hoe waarschijnlijk is het dat een gebeurtenis zal plaatsvinden (risico)? Hoe goed is het land voorbereid en hoe kan het risico te verkleind worden (risicobeperking)? Landen met dezelfde risiconiveaus kunnen verschillend op dezelfde risicogebeurtenis reageren omdat zij andere tools gebruiken om de economische impact te beperken. Deze indicator bevat ook big data om actuele risicovolle gebeurtenissen zoals protesten of stakingen te signaleren. De risiconiveaus en beperkende factoren helpen ons om de gebeurtenissen in de context van de structurele problemen te plaatsen.

Wij hebben de voorspellende waarde van deze indicatoren op ons beleggingsuniversum geanalyseerd en getoetst. Daaruit bleek dat de integratie van deze indicatoren onze diversificatie versterkt dankzij het gebruik van milieu- en maatschappelijke factoren. Wij constateerden ook dat de indicatoren waardevol inzicht bieden in de hoge bètafactor van ons beleggingsuniversum. Dit versterkt ons vertrouwen in onze holistische aanpak van ESG-integratie.

Marcin Adamczyk
Head of Emerging Markets Debt

Volledig overzicht

Snelkoppelingen

Hoogtepunten 2020
Ons kader voor verantwoord beleggen
Bestuur en teams
Markttrends
Beleggingsrestricties
ESG-integratie
Engagement
Stembeleid
Transparante rapportages
Beleggingsstrategieën
Over NN IP

★ Achter de schermen

Keuze vermogensbeheerder
EU-regelgeving voor duurzame financiering
Waarom niet 100% ESG-geïntegreerd?
Klimaatverandering aanpakken
Nieuw elan voor de AVA
Duurzaamheid in beleggingscategorieën

Waarom niet 100% ESG-geïntegreerd?

“Kwaliteit is voor ons belangrijker dan een hoger percentage behalen”.

Petra Stassen, Senior Responsible Investment Specialist

NN IP streeft ernaar dat in 2023 80% van het beheerde vermogen ESG-geïntegreerd is. Petra Stassen geeft uitleg over onze aanpak van ESG-integratie en vertelt waarom ons doel niet 100% is.

Waarom richt u zich niet op 100% ESG-integratie?

“Omdat wij onszelf strikte criteria hebben opgelegd. In onze ESG-geïntegreerde strategieën kijken wij consequent naar alle factoren: de E, de S en de G. We willen daarover ook transparant zijn. Onze portefeuillebeheerders moeten hun overwegingen documenteren, zodat wij kunnen aantonen dat wij bij elk beleggingsbesluit rekening houden met deze factoren. Voor bepaalde strategieën is en blijft het lastig om hard te maken dat wij aan deze criteria voldoen. Bijvoorbeeld portefeuilles waarin derivaten een belangrijke rol spelen en waarvoor nog geen goede alternatieven bestaan die aan onze duurzaamheids- en financiële eisen voldoen.”

Geeft u klanten niet de indruk dat uw inzet te wensen overlaat als u niet inzet op 100% ESG-integratie?

“Voor ons gaat het niet om hokjes afvinken of een marketingtruc. Wij geloven oprecht dat goede ESG-integratie ons veel meer inzicht biedt in de duurzaamheid, winstgevendheid en kredietwaardigheid van onze beleggingen op de lange termijn. Als we minder streng zijn, gaat dit ten koste van dit inzicht. Bovendien zijn wij er dankzij onze strikte aanpak zekerder van dat onze definitie van ESG-integratie de tand des tijds doorstaat.”

Hoe bedoelt u dat precies?

“De lat wordt alleen maar hoger gelegd, niet lager. Wanneer wij naar de verordening betreffende informatieverschaffing over duurzaamheid in de financiële dienstensector en de EU-taxonomie kijken, wordt duidelijk dat 100% integratie in de toekomst nog lastiger zal zijn. Wie minder streng is, zal zijn beloften niet na kunnen komen wanneer toezichthouders vragen wat zij onder ESG-integratie verstaan.”

Uw streven is ESG-integratie op 80% van het beheerde vermogen in 2023. Welke uitdagingen kleven er aan de resterende 20%?

“Dat hangt af van de beleggingscategorie. Op private markten is het lastig betrouwbare gegevens te vinden om te vergelijken met andere ondernemingen in de sector. Bij woninghypotheken die 10 of 20 jaar geleden zijn aangegaan kan men moeilijk beweren dat er rekening is gehouden met ESG-factoren. Wij bekijken nu of we de gegevens van dergelijke leningen kunnen optimaliseren, zodat wij ons er toch een mening over kunnen vormen. Maar gezien onze strikte criteria zal dat enige tijd kosten.”

Dus wanneer verwacht u 100% ESG-integratie te bereiken?

“Wij realiseren dat streefgetal graag op basis van onze huidige definitie. Momenteel is op 74% van het door ons beheerde vermogen ESG-criteria van toepassing. En we hebben plannen voor de beleggingscategorieën die nog niet volledig zijn geïntegreerd. Maar we worden niet minder streng als dat niet snel lukt. Uiteindelijk ligt onze focus op kwaliteit en niet op het behalen van een hoger percentage.”

Volledig overzicht

Snelkoppelingen

Hoogtepunten 2020
Ons kader voor verantwoord beleggen
Bestuur en teams
Markttrends
Beleggingsrestricties
ESG-integratie
Engagement
Stembeleid
Transparante rapportages
Beleggingsstrategieën
Over NN IP

★ Achter de schermen

Keuze vermogensbeheerder
EU-regelgeving voor duurzame financiering
Waarom niet 100% ESG-geïntegreerd?
Klimaatverandering aanpakken
Nieuw elan voor de AVA
Duurzaamheid in beleggingscategorieën

Engagement

Expertise delen, overeenstemming bereiken en veranderingen aanmoedigen

Door met bedrijven de dialoog aan te gaan over ESG-factoren, kunnen wij hen helpen diverse problemen op te lossen. Bedrijfsdirecties begrijpen de noodzaak om te veranderen en zijn daartoe ook bereid, maar pas met de steun van de aandeel- en obligatiehouders kunnen zij tot actie overgaan.

Steun en soms druk van belanghebbenden is een belangrijke factor voor het doorvoeren van veranderingen. Dit stimuleert bedrijven om hun bedrijfsstrategieën aan te passen en hun ESG-prestaties te verbeteren. Wij zetten het geld van onze klanten in om een betere wereld te creëren en de waarde van hun beleggingen te optimaliseren. Wij geloven dat duurzamer gedrag ook ten goede komt aan de voor risico gecorrigeerde rendementen.

Engagement of restricties?

Restricties opleggen vanwege gedrag of bedrijfsactiviteiten zien wij als een uiterste noodmaatregel, maar in sommige gevallen is dit onvermijdelijk. Wanneer wij bedrijven uitsluiten hebben wij geen invloed meer op ESG-kwesties. Daarom kiezen wij liever voor een desinvesteringsaanpak op basis van engagement. Wij leggen alleen beperkingen op wanneer we verwachten dat engagement geen zin heeft of geen verandering brengt in gedrag of de betrokkenheid bij bepaalde activiteiten.

Volledig overzicht

Snelkoppelingen

Hoogtepunten 2020
Ons kader voor verantwoord beleggen
Bestuur en teams
Markttrends
Beleggingsrestricties
ESG-integratie
Engagement
Stembeleid
Transparante rapportages
Beleggingsstrategieën
Over NN IP

★ Achter de schermen

Keuze vermogensbeheerder
EU-regelgeving voor duurzame financiering
Waarom niet 100% ESG-geïntegreerd?
Klimaatverandering aanpakken
Nieuw elan voor de AVA
Duurzaamheid in beleggingscategorieën

Onze aanpak

Soorten engagement

Bij ons engagement volgen wij de internationaal aanvaarde gedragsnormen voor bedrijven: de richtlijnen/principes die zijn ontwikkeld door de Verenigde Naties, het International Corporate Governance Network (ICGN) en de Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling (OESO).
We zetten ons op twee manieren in voor specifieke ESG-targets (zie rechts). Daarnaast houden onze analisten en portefeuillebeheerders regelmatig bottom-up dialogen met bedrijven over ESG-onderwerpen die volgens ons van grote invloed zijn op hun waarde.

Engagement in de praktijk

Voor ons engagement hanteren wij maatwerk voor elk thema en elke individuele onderneming. Bij het bepalen van ons engagementthema analyseren wij een probleem eerst zorgvuldig voor een optimale impact. Vervolgens bepalen wij in welke waardeketen dit thema een rol speelt en bij welke bedrijven engagement het hardst nodig en het effectiefst is. Voordat we contact opnemen formuleren wij per bedrijf een themagebonden methodologie met doelstellingen en mijlpalen.

Sommige thema's, zoals leefbaar loon, vereisen een sectorbrede aanpak waarbij fundamentele verandering jaren kan duren. Bovendien zijn de resultaten vaak moeilijk meetbaar. In andere sectoren zoals de olie- en gasindustrie kan de focus op bedrijfsdoelstellingen een meetbaar effect hebben.

Ons engagement duurt doorgaans drie jaar. Wij maken gebruik van vijf mijlpalen om de geboekte vooruitgang te meten (zie volgende pagina).
Via vergaderingen en informatie ondersteunen wij het bedrijf, volgen wij de voortgang en evalueren wij of het bedrijf op schema ligt. Als er onvoldoende vooruitgang wordt geboekt of het bedrijf niet meewerkt, nemen wij extra maatregelen.

Engagement vanwege controversieel gedrag richt zich op bedrijven die onze criteria op het gebied van goed bestuur, mensenrechten, arbeidsrechten, milieu, omkoping en corruptie ernstig en systematisch schenden.

Thematisch engagement richt zich op de thema's die een grote impact hebben op de samenleving. Deze thema's omvatten doelstellingen en risico's zoals vervat in de SDG's en gedefinieerd door het Wereld Economisch Forum.

Om onze invloed te vergroten en onze middelen en expertise te bundelen, werken wij samen met interne en externe deskundigen. Samen onderhouden wij contact met beleidsmakers, wetgevers en toezichthouders om duurzaam overheidsbeleid en duurzame financiële stelsels te ontwikkelen. Ons Responsible Investing Team treedt op als algemene coördinator voor afstemming en consistentie en om dubbel werk te voorkomen.

Wij spelen een actieve rol in talloze duurzame initiatieven. Door krachten te bundelen met andere institutionele beleggers zetten wij onze boodschap kracht bij en vergroten we onze impact. Op de volgende pagina staan drie voorbeelden van deze samenwerkingsverbanden.

Naast onze eigen aanpak in geval van controverses maken wij gebruik van de diensten van Sustainalytics Stewardship Services. Sustainalytics benadert namens ons vertegenwoordigers van bedrijven, op basis van vooraf gedefinieerde targets.

Volledig overzicht

Snelkoppelingen

Hoogtepunten 2020
Ons kader voor verantwoord beleggen
Bestuur en teams
Markttrends
Beleggingsrestricties
ESG-integratie
Engagement
Stembeleid
Transparante rapportages
Beleggingsstrategieën
Over NN IP

★ Achter de schermen

Keuze vermogensbeheerder
EU-regelgeving voor duurzame financiering
Waarom niet 100% ESG-geïntegreerd?
Klimaatverandering aanpakken
Nieuw elan voor de AVA
Duurzaamheid in beleggingscategorieën

Engagementmijlpalen

1. Eerste communicatie

Wij leggen uit dat wij graag een dialoog tot stand brengen, waarom wij het bedrijf hebben gekozen, hoe wij de dialoog willen vormgeven en wat onze doelstellingen zijn.

2. Start van de dialoog

Tijdens het eerste contact bespreken we de engagementdoelstellingen meer in detail en vergaren we informatie over de status daarvan.

3. Toezegging door het bedrijf

Het bedrijf zegt toe om sommige of alle beoogde doelstellingen te verbeteren. Vaak focussen wij eerst op makkelijkste doelstellingen met een stapsgewijze aanpak.

4. Bedrijfsstrategie

Het bedrijf ontwikkelt een strategie om de problemen te verhelpen, inclusief een duidelijk plan. Wij moedigen het bedrijf aan deze strategie openbaar te maken.

5. De strategie is effectief

Als het bedrijf vergevorderd is met de uitvoering van de strategie en alle doelstellingen zijn gerealiseerd, kan het engagement worden afgerond.

Enkele van onze engagementpartners

Klik op een logo om meer te lezen

VBDO

Financials for living wage

IIGCC
Institutional Investors Group on Climate Change

Climate Action 100+
Global Investors Driving Business Transition

Volledig overzicht

Snelkoppelingen

Hoogtepunten 2020
Ons kader voor verantwoord beleggen
Bestuur en teams
Markttrends
Beleggingsrestricties
ESG-integratie
Engagement
Stembeleid
Transparante rapportages
Beleggingsstrategieën
Over NN IP

★ Achter de schermen

Keuze vermogensbeheerder
EU-regelgeving voor duurzame financiering
Waarom niet 100% ESG-geïntegreerd?
Klimaatverandering aanpakken
Nieuw elan voor de AVA
Duurzaamheid in beleggingscategorieën

Belangrijke engagementcijfers over 2020

Aantal bedrijven: 667
Aantal overheden: 17
Aantal dialogen: 1.269

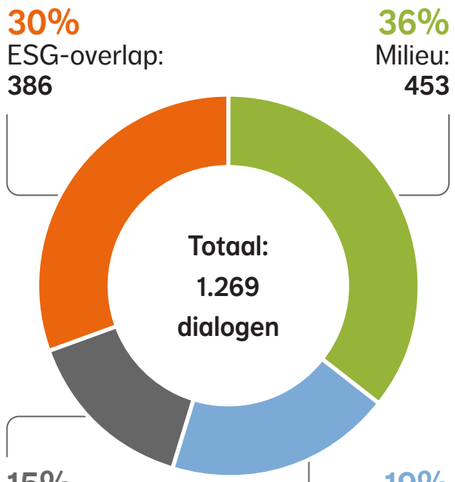

Dit omvat alle ESG-dialogen en -engagementen van onze analisten, portefeuillebeheerders en specialisten in verantwoord beleggen, plus de dialogen van Sustainalytics Stewardship Services. Dit aantal is in 2020 **veel hoger** dan in eerdere jaren (91% stijging t.o.v. 2019) dankzij onze toegenomen inspanningen en verbeterde efficiëntie.

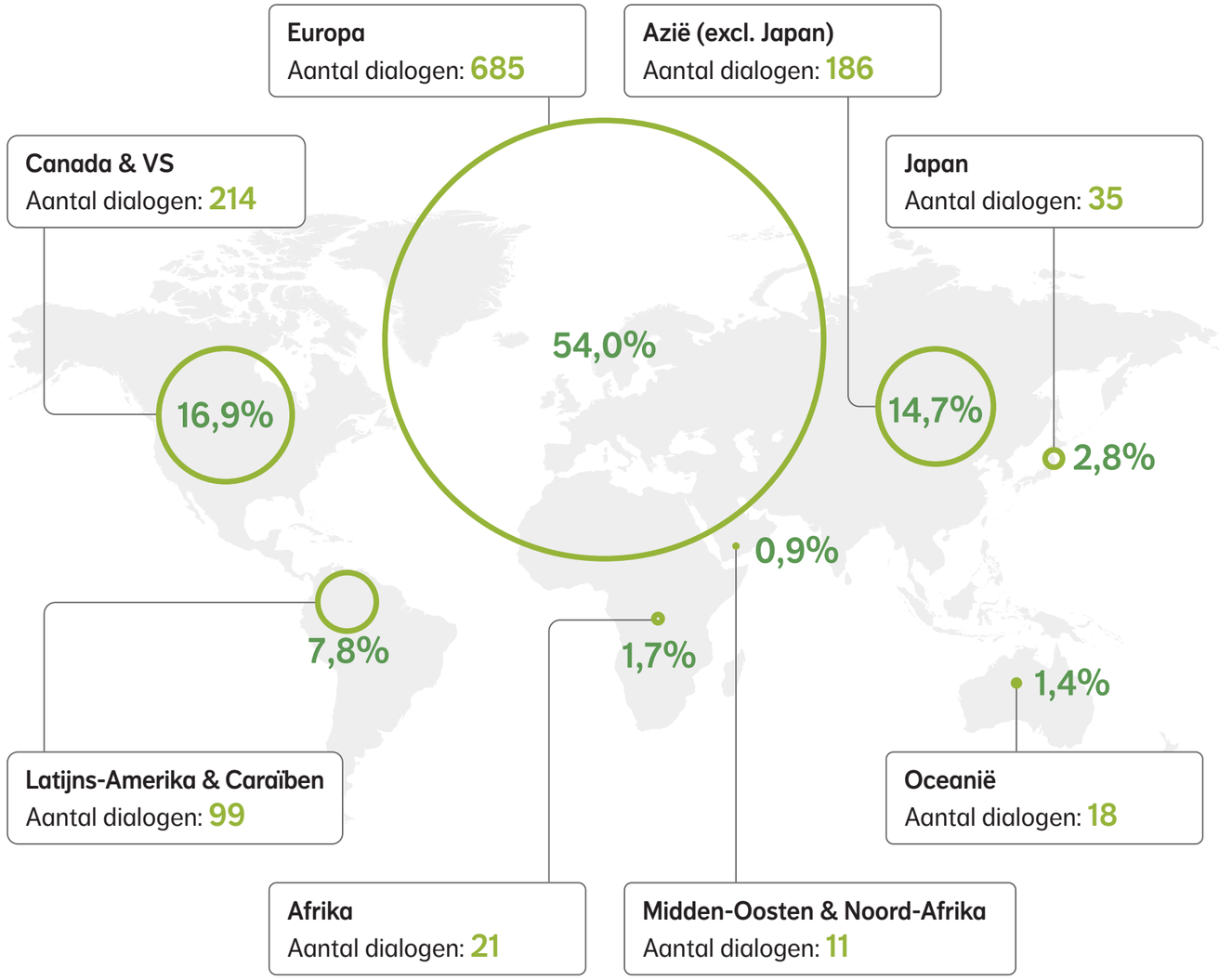

Volledig overzicht

Snelkoppelingen

Hoogtepunten 2020
Ons kader voor verantwoord beleggen
Bestuur en teams
Markttrends
Beleggingsrestricties
ESG-integratie
Engagement
Stembeleid
Transparante rapportages
Beleggingsstrategieën
Over NN IP

★ Achter de schermen

Keuze vermogensbeheerder
EU-regelgeving voor duurzame financiering
Waarom niet 100% ESG-geïntegreerd?
Klimaatverandering aanpakken
Nieuw elan voor de AVA
Duurzaamheid in beleggingscategorieën

Ons engagement concentreert zich op: **goed bestuur**, **natuurlijke hulpbronnen en klimaatverandering**, en **fatsoenlijk werk**.

Goed bestuur

Bij goed bestuur bestaat er een evenwicht tussen de behoeften van alle belanghebbenden en wordt er op een eerlijke manier gehandeld. Goed bestuur verhoogt de stabiliteit en prestaties en ondersteunt langetermijn-strategieën. Bij goed bestuur worden problemen op het gebied van beloning, omkoping en corruptie aangepakt en is er een onafhankelijke en gediversi-fieerde raad van bestuur. Binnen dit thema focussen wij op **bestuurssamen-stelling en -verantwoordelijkheid**, omdat dit een grote invloed heeft op de wijze waarop bedrijven omgaan met politieke risico's, nieuwe regelgeving en uitdagingen op het gebied van milieu en maatschappij.

Natuurlijke hulpbronnen en klimaatverandering

De natuur heeft een kantelpunt bereikt. De gevolgen van de klimaatcrisis en de toenemende vervuiling van de natuur hebben een onomkeerbare verandering tot gevolg voor onze ecosystemen, landbouw, watervoorraad, gezondheid en veiligheid. Wij zijn ons ervan bewust dat onze beleggingen het verschil kunnen maken en nemen onze verantwoordelijkheid. Binnen dit thema focussen wij op **nutsbedrijven**, **ontbossing**, **olie en gas** en **plastic**.

Fatsoenlijk werk

Het bestrijden van armoede blijft een van de grootste uitdagingen. In 2020 heeft Covid-19 de ongelijkheid wereldwijd verder vergroot, waarbij de allerarmsten worden blootgesteld aan de grootste risico's. Goede arbeids-omstandigheden die verder gaan dan wettelijke kaders zijn in het belang van samenleving én bedrijfsleven. Daarom stimuleren wij bedrijven om te streven naar inclusieve arbeid in hun hele bedrijfsvoering en wereldwijde productie-keten. Binnen dit thema focussen wij op **leefbaar loon** en **kinderarbeid**.

Wij hebben in 2020 grote vooruitgang geboekt bij de realisatie van onze engagementsdoelstellingen. Op de volgende pagina's staan de resultaten van **bestuurssamenstelling en -verantwoordelijkheid**, **nutsbedrijven**, en **kinderarbeid**.

Volledig overzicht

Snelkoppelingen

Hoogtepunten 2020
Ons kader voor verantwoord beleggen
Bestuur en teams
Markttrends
Beleggingsrestricties
ESG-integratie
Engagement
Stembeleid
Transparante rapportages
Beleggingsstrategieën
Over NN IP

★ Achter de schermen

Keuze vermogensbeheerder
EU-regelgeving voor duurzame financiering
Waarom niet 100% ESG-geïntegreerd?
Klimaatverandering aanpakken
Nieuw elan voor de AVA
Duurzaamheid in beleggingscategorieën

ENGAGEMENTTHEMA:

Bestuurssamenstelling en -verantwoordelijkheid

8 bedrijven | 16 dialogen

2020 heeft het toenemende belang van verantwoordelijkheid en transparantie nog eens benadrukt. De pandemie heeft onze samenleving en economie ontwricht – en de veerkracht van veel bedrijven tot het uiterste op de proef gesteld. Zijn bedrijfsmodellen berekend op milieu- en maatschappelijke uitdagingen? Hoe prioriteren bedrijven tijdens en na de crisis verantwoorde bedrijfsvoering? Hoe verzekeren ze dat zij nu en in de toekomst in overeenstemming met de behoeften van hun belanghebbenden handelen?

Doelstelling en aanpak

Wij zetten bedrijven ertoe aan te zorgen voor goed bestuurstoezicht om de uitdagingen op het gebied van milieu en maatschappij het hoofd te bieden. Vaak betekent dit bedrijven aansporen om de diversiteit van hun raad van bestuur te vergroten, zowel qua vaardigheden en ervaring als qua leeftijd, geslacht en etniciteit. Een raad van bestuur met een grotere diversiteit is beter in staat om de huidige uitdagingen aan te gaan.

In 2020 geboekte vooruitgang

Onze voortdurende focus op transparantie, overeenstemming tussen beloning en duurzaamheidsprestaties, en bestuurskwaliteit en -toezicht heeft in 2020 geleid tot gesprekken met een aantal bedrijven.

De pandemie veranderde ook de vragen die wij stellen aan bedrijven. Hebben zij werknemers ontslagen? Hoe beschermen zij hun personeel tegen het virus en welke invloed heeft de pandemie op werknemers? Als beleggers stimuleren wij bedrijven grotere prioriteit te verlenen aan bedrijfsgezondheid op de lange termijn dan aan bonussen, terugkoop van aandelen en dividenden.

Vooruitgang engagement
Bestuurssamenstelling en -verantwoordelijkheid

Bedrijven per fase

Wij hebben besturen verzocht niet-financiële elementen in hun strategie op te nemen en deze aan hun beloningsbeleid te koppelen. Met name de opname van niet-financiële parameters in het bonusplan voor de lange termijn is een terugkerend onderwerp, omdat dit belangrijk is voor het waarborgen van een duurzame bedrijfsvoering. Daarom stimuleren wij als actieve beleggers een beloningssysteem dat op regelgeving en prestaties is gebaseerd en een prikkel vormt voor zowel financiële als niet-financiële prestaties. Wij hebben bijvoorbeeld onze zorgen geuit over een volledig discretionair mandaat van de raad van toezicht voor het vaststellen van bonussen. Dit werd door de onderneming met instemming begroet, met een aantal belangrijke wijzigingen tot gevolg om beter aan de verwachtingen van beleggers te voldoen en voor meer aandacht voor duurzaamheid op de lange termijn.

Wij hebben ook vragen gesteld over de wijze waarop ondernemingen de dialoog aangaan en in hoeverre er bij hun beloningsregelingen

Volledig overzicht

Snelkoppelingen

Hoogtepunten 2020
Ons kader voor verantwoord beleggen
Bestuur en teams
Markttrends
Beleggingsrestricties
ESG-integratie
Engagement
Stembeleid
Transparante rapportages
Beleggingsstrategieën
Over NN IP

★ Achter de schermen

Keuze vermogensbeheerder
EU-regelgeving voor duurzame financiering
Waarom niet 100% ESG-geïntegreerd?
Klimaatverandering aanpakken
Nieuw elan voor de AVA
Duurzaamheid in beleggingscategorieën

rekening wordt gehouden met uiteenlopende belangen. Wij hebben ondernemingen verzocht oog te hebben voor hun werknemers én het grote publiek voor maatschappelijke acceptatie. Tot slot hebben wij ondernemingen aangemoedigd een holistische aanpak te hanteren voor diversiteit en inclusie. Naast wervingsstrategieën hebben de bedrijven die wij benaderden programma's ontwikkeld voor het oplossen van problemen in de bedrijfscultuur, zoals onbewuste vooroordelen en dominante normen.

Volgende stappen

Volgens ons is een gedegen en goed bestuur een solide basis voor de langetermijnwaarde van een bedrijf. Daarom blijven wij ons inzetten voor succesvol duurzaam beheer, adequaat handelen van raden van bestuur en verantwoorde beloningssystemen.

Bedrijfsvoorbeeld: Shell

In 2020 hebben wij gesprekken met Shell gevoerd over goed bestuur en de ambitie om een toonaangevend klimaatneutraal energiebedrijf te worden. Naar aanleiding van deze strategieverandering hebben wij gefocust op de acties die Shell onderneemt om deze doelstelling te realiseren, zoals het behouden van het maatschappelijk mandaat voor de bedrijfsvoering, kapitaaluitgaven voor hernieuwbare energiebronnen, en een beloningssysteem dat gekoppeld is aan de strategische bedrijfsdoelstellingen. Daarom hebben wij opnieuw voor het Follow This-aandeelhoudersvoorstel over emissiereductiedoelstellingen gestemd. Als actieve beleggers zullen wij de onderneming blijven aanmanen tot verbetering van haar werkmethoden en nakoming van haar beloftes.

ENGAGEMENTTHEMA:

Nutsbedrijven

8 bedrijven | 16 dialogen

Van alle sectoren veroorzaakt de productie van elektriciteit en warmte de grootste directe uitstoot van broeikasgassen. Bovendien neemt de vraag naar elektriciteit ruim twee keer sneller toe dan de totale energiebehoefte. In de nutssector concentreren wij ons op de elektriciteitsproducenten en de vereiste transitie naar een koolstofarme economie.

Vooruitgang engagement
Nutsbedrijven

Bedrijven per fase

Doelstelling en aanpak

Via ons engagement willen wij bedrijven stimuleren energietransitieplannen te ontwikkelen conform de doelstellingen van het Akkoord van Parijs, inclusief tijdlijnen voor de vermindering van steenkoolgebruik. Daarbij bespreken we ook de maatschappelijke impact. De focus op inclusiviteit kan klimaatactie bespoedigen, met maximale voordelen. Wij moeten bepalen wat de impact is op de samenleving en ervoor zorgen dat niemand achterblijft.

Wij zoeken een evenwicht tussen het aanmoedigen van bedrijven die de overstap naar een koolstofarme economie nog moeten maken en het ondersteunen van bedrijven die al bezig zijn. De meeste bedrijven hebben plannen voor de overstap maar hebben hun bedrijfsvoering nog niet op de doelstellingen van het Akkoord van Parijs afgestemd. Andere bedrijven hebben hun transitieplan al deels ontwikkeld of geïmplementeerd en zijn grotendeels overgestapt op koolstofarme alternatieven.

Volledig overzicht

Snelkoppelingen

Hoogtepunten 2020
Ons kader voor verantwoord beleggen
Bestuur en teams
Markttrends
Beleggingsrestricties
ESG-integratie
Engagement
Stembeleid
Transparante rapportages
Beleggingsstrategieën
Over NN IP

★ Achter de schermen

Keuze vermogensbeheerder
EU-regelgeving voor duurzame financiering
Waarom niet 100% ESG-geïntegreerd?
Klimaatverandering aanpakken
Nieuw elan voor de AVA
Duurzaamheid in beleggingscategorieën

In 2020 geboekte vooruitgang

In 2020 zijn wij begonnen met het benaderen van nutsbedrijven. Tot dusver hebben wij contact gehad met acht bedrijven. Soms als deel van een gezamenlijk initiatief. In andere gevallen hebben wij de bedrijven individueel benaderd. Daarbij hebben wij vooruitgang vastgesteld. Zo hebben nutsbedrijven, waaronder PGE en Enel, zich vastgelegd op een nuluitstoot in 2050 of eerder en koolstofarme scenario's ontwikkeld.

Wij kijken zorgvuldig naar de ambities in deze plannen. Koplopers zoals Enel willen steenkool vóór 2030 uitfaseren, terwijl andere bedrijven zoals ČEZ Group zich op 2038 richten. Wij beoordelen de echte impact: worden steenkoolcentrales gesloten voor een lagere uitstoot of verkocht met een verplaatsing van de uitstoot tot gevolg? Wij vragen bedrijven ook hoe zij rekening houden met de impact op werknemers, gemeenschappen en andere belanghebbenden. Een onderneming die een steenkoolcentrale gaat sluiten, moet een plan hebben voor omscholing of overplaatsing van werknemers. Deze plannen moeten duidelijk en proactief kenbaar gemaakt worden en inclusief een budget voor de gevolgen.

Volgende stappen

Komend jaar gaan wij nutsbedrijven aanmoedigen om koolstofarme scenario's met doelstellingen voor de korte en middellange termijn en plannen voor een verantwoorde transitie te ontwikkelen.

Bedrijfsvoorbeeld: PGE

In 2020 publiceerde PGE een nieuwe strategie met onder meer een toezegging om in 2050 koolstofneutraal te zijn. De langetermijndoelstelling is om in 2050 uitsluitend nog energie uit hernieuwbare bronnen te verkopen. PGE heeft ook aangekondigd minder te investeren in steenkool.

In 2030 zal het aandeel hernieuwbare energie in haar portefeuille zijn toegenomen tot 50% en de CO_2-uitstoot zijn verminderd met 85%. Samen met andere beleggers hebben wij bijgedragen aan de ontwikkeling van deze nieuwe strategie en wij zijn tevreden over het behaalde resultaat. In de toekomst willen wij de maatschappelijk verantwoorde transitie met PGE bespreken.

ENGAGEMENTTHEMA:

Kinderarbeid

7 bedrijven | 18 dialogen

De ongelijkheid in de wereld neemt nog steeds toe. De Covid-19-pandemie vergroot deze ongelijkheid verder: het aantal mensen in extreme armoede zal toenemen met maar liefst 60 miljoen. Dit heeft direct effect op kinderarbeid, want 1% meer armoede leidt tot 0,7% meer kinderarbeid. Kinderarbeid komt veelal voor in de landbouw, en daarom concentreren wij ons engagement op de cacaosector.

Doelstelling en aanpak

Wij moedigen bedrijven aan hun toeleveringsketen beter te controleren op kinderarbeid, daartegen maatregelen te treffen en de rechten van kinderen op het gebied van onderwijs, gezondheid en veiligheid te beschermen. Vanwege het duidelijke verband tussen armoede en kinderarbeid richten wij ons ook op leefbaar loon, met name in Ivoorkust en Ghana, waar naar schatting

Volledig overzicht

Snelkoppelingen

Hoogtepunten 2020
Ons kader voor verantwoord beleggen
Bestuur en teams
Markttrends
Beleggingsrestricties
ESG-integratie
Engagement
Stembeleid
Transparante rapportages
Beleggingsstrategieën
Over NN IP

★ Achter de schermen

Keuze vermogensbeheerder
EU-regelgeving voor duurzame financiering
Waarom niet 100% ESG-geïntegreerd?
Klimaatverandering aanpakken
Nieuw elan voor de AVA
Duurzaamheid in beleggingscategorieën

ruim 2 miljoen kinderen in de cacaosector werken. Wij vragen bedrijven in de cacaosector toezeggingen te doen wat betreft het opzetten van systemen voor het monitoren en tegengaan van kinderarbeid. Wij vragen bedrijven ook om strategieën voor de bescherming van de rechten van kinderen in deze sector, zoals onderwijs, kinderbescherming en gezondheid. Wij verwachten dat bedrijven vooruitgang boeken in het betalen van een leefbaar loon aan boeren en rapporteren in hoeverre de inkomens aan dat predicaat voldoen.

Het bestrijden van kinderarbeid in de cacaosector vereist een genuanceerde aanpak. Sommige boeren hebben oude bomen en kleine stukken grond, terwijl anderen grotere bedrijven en productievere bomen hebben. Een hogere cacaoprijs is dus geen wondermiddel.

In 2020 geboekte vooruitgang

Vijf van de zeven bedrijven hebben vooruitgang geboekt bij het monitoren en tegengaan van kinderarbeid. De meeste bedrijven hebben controlesystemen in meer dan 50% van hun toeleveringsketens in Ivoorkust en Ghana. Dit wordt nu ook in andere cacaogemeenschappen in West-Afrika, Indonesië en Brazilië uitgerold. Diverse bedrijven steunen bovendien programma's om kinderen in de basisschoolleeftijd naar school te laten gaan.

In 2020 hebben wij een beleggersverklaring over leefbare lonen gesteund, bedoeld voor CEO's en bestuursvoorzitters van ruim 40 bedrijven. Olam heeft publiekelijk toegezegd uiterlijk in 2030 leefbare lonen te realiseren in haar toeleveringsketen. Nestlé start met een bonus voor boeren die cacaobomen snoeien, kinderarbeid monitoren en tegengaan en naast cacao ook andere inkomstenbronnen inzetten.

Volgende stappen

Wij blijven bedrijven aanmoedigen actie te ondernemen in onze focusgebieden: het tegengaan van kinderarbeid, toegang tot onderwijs en een leefbaar loon voor cacaoboeren. Een leefbaar loon is de grootste uitdaging en ons belangrijkste speerpunt. Daarnaast verwachten wij dat verbeterde landbouwgegevens en digitale oplossingen aan onze engagementdoelstellingen zullen bijdragen.

Bedrijfsvoorbeeld: Mondelez

In 2020 zei cacaoproducent Mondelez dat 66% van de gemeenschappen die cacao leveren nu kinderarbeid monitoren en tegengaan. Het bedrijf wil in 2025 in alle West-Afrikaanse Cocoa Life-gemeenschappen zulke controlesystemen hebben uitgerold. Samen met lokale belanghebbenden en ngo's bekijkt Mondelez hoeveel kinderen in de cacaogemeenschappen naar school gaan. In 2020 was Mondelez een van de cacaobedrijven die een nieuw programma van de Jacobs Foundation onderschreef. Een van de programmadoelstellingen is vijf miljoen kinderen in Ivoorkust toegang geven tot basisonderwijs. In de Cacao Life-gemeenschappen was het gemiddelde inkomen van boeren met 6% en de opbrengst met 15% gestegen. Toch ontbreekt er nog steeds een robuuste aanpak voor het optrekken van het inkomen naar een leefbaar loon. Dit wordt een van de speerpunten van ons engagement.

Volledig overzicht

Snelkoppelingen

Hoogtepunten 2020
Ons kader voor verantwoord beleggen
Bestuur en teams
Markttrends
Beleggingsrestricties
ESG-integratie
Engagement
Stembeleid
Transparante rapportages
Beleggingsstrategieën
Over NN IP

★ Achter de schermen

Keuze vermogensbeheerder
EU-regelgeving voor duurzame financiering
Waarom niet 100% ESG-geïntegreerd?
Klimaatverandering aanpakken
Nieuw elan voor de AVA
Duurzaamheid in beleggingscategorieën

Een blik op de toekomst

Om zoveel mogelijk invloed te krijgen, kijken wij als vermogensbeheerder voortdurend vooruit. Hieronder leest u over een aantal verwachte ontwikkelingen en uitdagingen voor 2021 en daarna.

Moderne slavernij

Samen met Sustainalytics zetten wij ons in voor engagement op het gebied van moderne slavernij, als deel van **fatsoenlijk werk** . Wereldwijd zijn naar schatting 40 miljoen mensen slachtoffer van slavernij en veel bedrijven pakken dit probleem in hun toeleveringsketens en invloedssfeer onvoldoende aan. Dit stelt beleggers bloot aan onvoorziene risico's door strengere regelgeving en maatschappelijke verwachtingen. Wij concentreren ons op circa 20 bedrijven in de bouw- en productiesector. Wij dringen aan op maatregelen tegen de oorzaken van moderne slavernij en op strenge controleprocedures en meer transparantie.

Engagement na de pandemie

Door Covid-19 kwamen tal van onderwerpen het afgelopen jaar meer in de belangstelling te staan. Vooral diversiteit, welzijn van werknemers en beloning van bestuursleden kregen veel aandacht terwijl beleggers en burgers hun weg probeerden te vinden in de nieuwe realiteit. Wij verwachten dat deze onderwerpen nog belangrijker worden en hebben daarom **moderne slavernij** tot onderwerp van ons engagement gemaakt.

Engagement bij overheden

Lang hebben beleggers onvoldoende contact gezocht met overheden. Als grote belegger in staatsobligaties blijven wij contact onderhouden met nationale overheden, om de risico's en kansen van deze beleggingen beter te kunnen beoordelen. Engagement met overheden is een kans om onze invloed te gebruiken voor verandering en ESG-integratie.

Klik hier voor voorbeelden van ons engagement met overheden.

Dilemma's bij engagementen

Wij hebben bij ons engagement constant te maken met dilemma's. Wat te doen wanneer bedrijven op weg naar een nuluitstoot in 2050 werken volgens regelgeving die de energietransitie (nog) niet ondersteunt? Dit geldt met name voor nationale energiebedrijven die afhankelijk zijn van het energiebeleid van hun overheid. Emissies in de chemiesector zijn bijvoorbeeld lastig op te sporen vanwege de diversiteit en wijdverbreide toepassing van producten in talloze toeleveringstekens in diverse sectoren. Ook problemen op het gebied van technologie en transformatie zijn een reden tot zorg. Er is dringend behoefte aan ontwikkeling en opschaling van technologische innovaties om de uitstoot terug te dringen, maar dit kost tijd.

Volledig overzicht

Snelkoppelingen

Hoogtepunten 2020

Ons kader voor verantwoord beleggen

Bestuur en teams

Markttrends

Beleggingsrestricties

ESG-integratie

Engagement

Stembeleid

Transparante rapportages

Beleggingsstrategieën

Over NN IP

★ Achter de schermen

Keuze vermogensbeheerder

EU-regelgeving voor duurzame financiering

Waarom niet 100% ESG-geïntegreerd?

Klimaatverandering aanpakken

Nieuw elan voor de AVA

Duurzaamheid in beleggingscategorieën

Onze aanpak van klimaatverandering

De opwarming van de aarde heeft onomkeerbare gevolgen voor ecosystemen, landbouw, waterhulpbronnen en de menselijke gezondheid en veiligheid als er niet snel actie wordt ondernomen. Welke rol kunnen vermogensbeheerders in deze crisis spelen, en hoe minimaliseren wij de impact van klimaatverandering op de samenleving?

Yvon Philips, Responsible Investment Specialist
"De klimaatcrisis vereist dringend actie. Wij kunnen een sleutelrol spelen in de transitie naar een koolstofarme economie. Door kapitaal bewust aan te wenden kunnen wij verandering en een duurzamere samenleving tot stand brengen."

Wij willen de **oorzaken van klimaatverandering aanpakken (mitigatie)** en de **gevolgen opvangen (adaptatie)**. **Mitigatie** is gericht op het beperken van de uitstoot, terwijl **adaptatie** focust op het terugdringen van de negatieve gevolgen en het gebruikmaken van eventuele positieve effecten.

Zo werkt dat in de praktijk:

1. **Rekening houden met klimaatverandering in ons beleggingsproces:** Wij doen dit door ons materialiteitsraamwerk en onze ESG-lens en zo nodig door het meten van de CO_2-voetafdruk van onze fondsen.
2. **Stimuleren van ondernemingen:** Wij zoeken het evenwicht tussen het aanmoedigen om de transitie naar een koolstofarme economie te maken en het stimuleren van bedrijven die al zijn overgestapt.
3. **Actief eigenaarschap voor het realiseren van verandering:** Via ons stembeleid en engagement moedigen wij ondernemingen aan zich aan het Akkoord van Parijs te houden, een streng bestuurskader te hanteren en informatie over hun klimaatkwesties te verstrekken.
4. **Verkleinen van de CO_2-voetafdruk van onze beleggingen:** Wij meten en rapporteren de CO_2-voetafdruk van onze duurzame en impactstrategieën en stimuleren de transitie naar een koolstofarme economie door engagement.
5. **Transparantie, commitment en belangenbehartiging:** Wij nemen actief deel aan diverse internationale initiatieven voor maatregelen tegen klimaatverandering.

Volgende stappen

Wij willen onze bijdrage aan de doelstellingen van het Akkoord van Parijs en het Nederlandse Klimaatakkoord vergroten. Wij brengen verslag uit over de uitstoot wanneer dit relevant is en willen bijdragen aan 49% reductie van de totale uitstoot in 2030. In 2021 introduceren wij targets voor onze duurzame en impactstrategieën om de CO_2-voetafdruk van deze portefeuilles tot onder de benchmark terug te dringen. Wij blijven investeren in projecten en bedrijven die hun uitstoot reduceren. Daarnaast willen wij aan de hand van een klimaatverandingsscenario een analyse toepassen op strategieën en fondsen waarbij dit haalbaar en relevant is.

Wij hebben een governancestructuur geïntroduceerd om de vooruitgang te volgen. Ons stuurcomité strategie en implementatie is verantwoordelijk voor de aansturing en coördinatie van verantwoord beleggen en zorgt ervoor dat wij rekening houden met klimaatgerelateerde risico's en kansen. In 2021 zetten wij een bedrijfsbrede taskforce op voor de ontwikkeling en uitrol van onze aanpak van klimaatverandering.

Volledig overzicht

Snelkoppelingen

Hoogtepunten 2020
Ons kader voor verantwoord beleggen
Bestuur en teams
Markttrends
Beleggingsrestricties
ESG-integratie
Engagement
Stembeleid
Transparante rapportages
Beleggingsstrategieën
Over NN IP

★ Achter de schermen

Keuze vermogensbeheerder
EU-regelgeving voor duurzame financiering
Waarom niet 100% ESG-geïntegreerd?
Klimaatverandering aanpakken
Nieuw elan voor de AVA
Duurzaamheid in beleggingscategorieën

Stembeleid

Invloed uitoefenen op virtuele AVA's

De jaarlijkse algemene vergadering van aandeelhouders (AVA) is een van de belangrijkste agendapunten. Hiermee hebben we de kans om het bestuur ter verantwoording te roepen en onze klanten te vertegenwoordigen. Als gevolg van de pandemie was het AVA-seizoen vorig jaar allesbehalve normaal met veel virtuele vergaderingen.

Hoogtepunten stembeleid Klik op de tekst om meer te lezen

Wij hebben voor het eerst een aandeelhoudersvoorstel ingediend

Een van de 10 beste op het gebied van stemmen voor klimaat- en maatschappelijke actie

NN IP heeft steun verleend aan:

100% van de aandeelhoudersvoorstellen van Climate Action 100+

100% van de aandeelhoudersvoorstellen over het klimaat

80% van de aandeelhoudersvoorstellen over mensen- en arbeidsrechten

100% van de aandeelhoudersvoorstellen over ontbossing

Volledig overzicht

Snelkoppelingen

Hoogtepunten 2020
Ons kader voor verantwoord beleggen
Bestuur en teams
Markttrends
Beleggingsrestricties
ESG-integratie
Engagement
Stembeleid
Transparante rapportages
Beleggingsstrategieën
Over NN IP

★ Achter de schermen

Keuze vermogensbeheerder
EU-regelgeving voor duurzame financiering
Waarom niet 100% ESG-geïntegreerd?
Klimaatverandering aanpakken
Nieuw elan voor de AVA
Duurzaamheid in beleggingscategorieën

Belangrijke cijfers over ons stembeleid in 2020

Stemmingen 2020

Overzicht van stemmingen

Aantal vergaderingen:	3.053	
Aantal landen waar is gestemd:	60	
Onderwerpen waarover is gestemd:	35.015	
Vóór:	28.713	(82%)
Tegen:	5.586	(16%)
Onthoudingen/anders:	716	(2%)

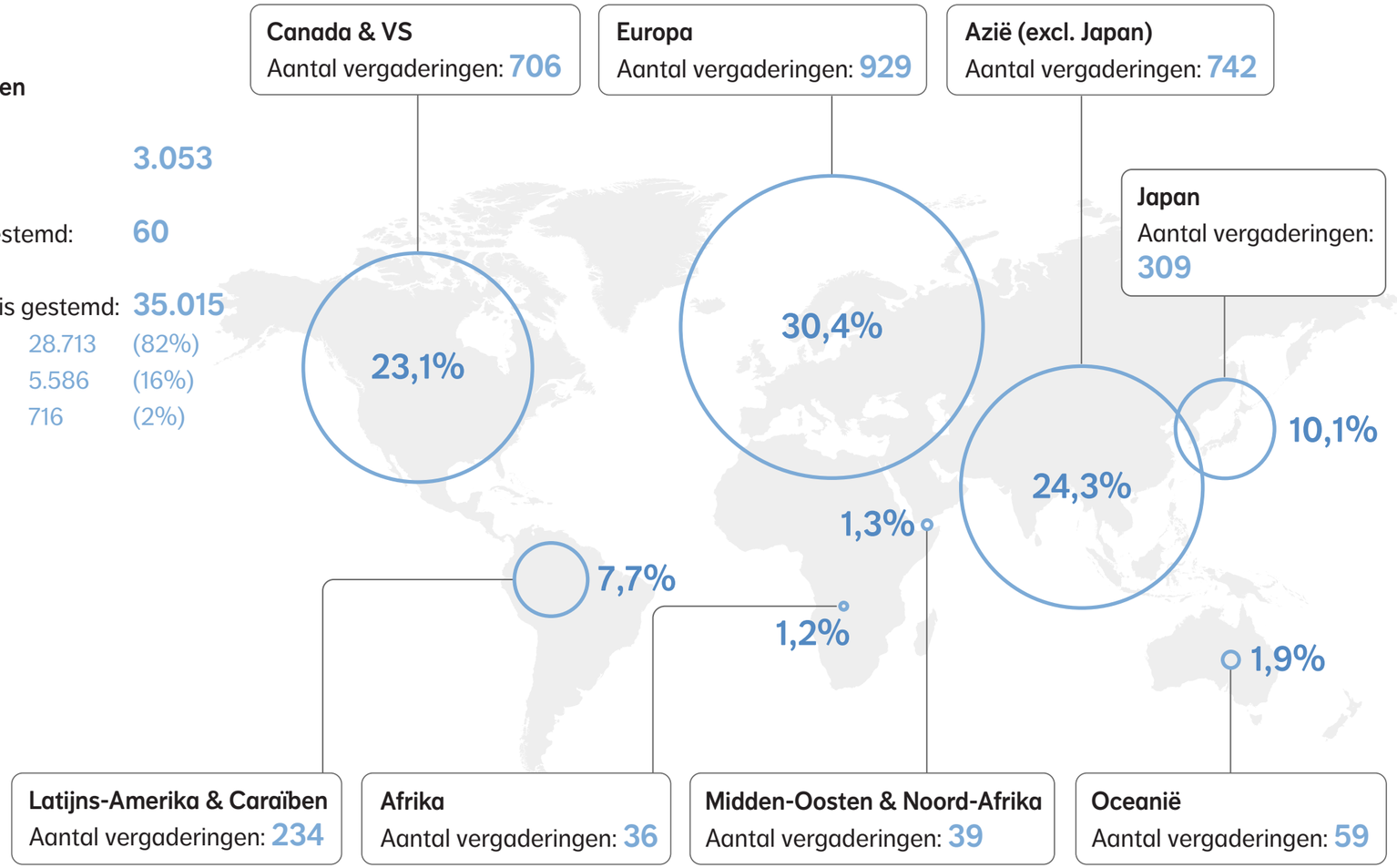

Deze cijfers betreffen het stembeleid voor het beheerde klantenvermogen en de eigen activa van NN Group. Stemmingen betreffen klantvermogen van meer dan 100 miljoen euro.

Volledig overzicht

Snelkoppelingen

Hoogtepunten 2020
Ons kader voor verantwoord beleggen
Bestuur en teams
Markttrends
Beleggingsrestricties
ESG-integratie
Engagement
Stembeleid
Transparante rapportages
Beleggingsstrategieën
Over NN IP

★ Achter de schermen

Keuze vermogensbeheerder
EU-regelgeving voor duurzame financiering
Waarom niet 100% ESG-geïntegreerd?
Klimaatverandering aanpakken
Nieuw elan voor de AVA
Duurzaamheid in beleggingscategorieën

Belangrijke stemonderwerpen

Stemmen als essentiële taak van een actieve belegger

Als verantwoorde belegger controleren wij de activiteiten en het gedrag van de ondernemingen waarin wij beleggen. Stemmen is een van de meest doeltreffende manieren om dit te realiseren. In 2020 concentreerden onze stemactiviteiten zich op **bestuursverkiezingen**, de afstemming van **bestuursbeloningen** op de bedrijfsstrategie, en **aandeelhoudersbesluiten over duurzaamheid**. Wij vinden dat ons voortdurende engagement op het gebied van ESG-kwesties ambitieus stemgedrag niet in de weg staat. Wij beschouwen stemmen als een extra mechanisme om onze bezorgdheid en verwachtingen te delen en ons engagement uit te breiden.

Bestuursverkiezingen

Bestuursverkiezingen zijn een regelmatig terugkerend punt op de AVA-agenda. De benoeming van bekwame bestuurders is belangrijk voor alle belanghebbenden. Doorgaans steunt NN IP de benoeming van kandidaten die door de onderneming worden voorgedragen, maar soms stemmen wij tegen. Wij roepen het bestuur ter verantwoording wanneer er geen sprake is van onafhankelijkheid of diversiteit, geen rekening wordt gehouden met milieu- en maatschappelijke risico's, geen doelstellingen voor de reductie van broeikasgassen bekend gemaakt worden en bij ernstige en structurele inbreuken op onze criteria voor verantwoord beleggen.

Stemmen over bestuursverkiezingen

Totaal: **15.493**
- Met bestuur: **12.985**
- Tegen bestuur: **2.246**
- Onthoudingen/anders: **262**

Deze cijfers betreffen het stembeleid voor het beheerde klantvermogen exclusief eigen activa van NN Group.

Bedrijfsvoorbeeld: ExxonMobil

Ons engagement met ExxonMobil is deel van ons programma voor thematisch engagement. Als een van 's werelds grootste olie- en gasproducenten is klimaatverandering een belangrijk ESG-onderwerp voor ExxonMobil. Voor het tweede jaar op rij heeft de onderneming een aandeelhoudersvoorstel van de agenda gehaald. Daarin werd ExxonMobil gevraagd wanneer en hoe de bedrijfsvoering en investeringen op de doelstellingen van het Akkoord van Parijs worden afgestemd. De onderneming gaat meer in olie- en gasprojecten investeren, maar gaf geen informatie over de voorbereidingen voor een koolstofarme toekomst. Om het bestuur ter verantwoording te roepen voor het gebrek aan beleid, hebben wij tegen de herbenoeming van alle tien de bestuursleden gestemd.

Volledig overzicht

Snelkoppelingen

Hoogtepunten 2020
Ons kader voor verantwoord beleggen
Bestuur en teams
Markttrends
Beleggingsrestricties
ESG-integratie
Engagement
Stembeleid
Transparante rapportages
Beleggingsstrategieën
Over NN IP

★ Achter de schermen

Keuze vermogensbeheerder
EU-regelgeving voor duurzame financiering
Waarom niet 100% ESG-geïntegreerd?
Klimaatverandering aanpakken
Nieuw elan voor de AVA
Duurzaamheid in beleggingscategorieën

Bedrijfsvoorbeeld: Boohoo Group

Ons engagement met Boohoo Group is deel van ons programma voor engagement vanwege controversieel beleid. Deze online modewinkel ligt onder vuur vanwege slechte arbeidsomstandigheden. Aan werknemers van haar Britse leveranciers zouden tijdens de eerste golf van de pandemie onvoldoende beschermende uitrusting zijn verstrekt. Dit kan worden beschouwd als moderne slavernij in een OESO-land. Op grond van de Modern Slavery Act wordt er onderzoek gedaan. Tegen het managementteam worden gerechtelijke stappen ondernomen. Vanwege deze risico's én het gebrek aan genderdiversiteit in het topmanagement, hebben wij tegen de genomineerde bestuursleden gestemd (allemaal mannen).

Beloning van bestuursleden

Ieder jaar zijn er verhitte discussies over de beloningspakketten en effectiviteit en complexiteit van de beloningssystemen. De pandemie was aanleiding voor een breder debat over de hoge bestuursbeloningen en de impact daarvan op de inkomensongelijkheid. Onderwerpen zoals duurzaamheid, gezondheid en veiligheid van werknemers, bedrijfsdoelstellingen, crisisbeheer, en engagement met belanghebbenden kwamen meer in de belangstelling te staan.

Stemmen over beloning

Totaal: **4.071**
- Met bestuur: **2,429**
- Tegen bestuur: **1,556**
- Onthoudingen/anders: **86**

Deze cijfers betreffen het stembeleid voor het beheerde klantvermogen exclusief eigen activa van NN Group.

Bedrijfsvoorbeeld: SBM Offshore

Ons engagement met SBM Offshore is deel van ons programma voor thematisch engagement. Wij hebben al jarenlang contact met deze onderneming. Op de AVA van 2020 hebben wij tegen het beloningsbeleid gestemd vanwege de scheve verhouding tussen beloning en prestaties. In verband met de Covid-19-crisis, de dalende olieprijzen en het slechte zakelijke klimaat hebben wij vragen gesteld over de voorgestelde salarisverhoging van de CEO. Als gevolg daarvan heeft de onderneming het besluit over de salarisverhoging opgeschort en om het beloningsbeleid te herzien. Eind 2020 heeft de onderneming ons advies gevraagd over het nieuwe beloningsbeleid.

Bedrijfsvoorbeeld: Bayer

Ons engagement met Bayer is deel van ons programma voor engagement vanwege controversieel beleid. Met de overname van Monsanto in 2018 heeft Bayer ook alle ESG-risico's op het gebied van landbouwchemicaliën overgenomen. Als gevolg daarvan is de onderneming in diverse controverses verwikkeld vanwege de gevolgen van herbiciden en pesticiden voor de gezondheid en het milieu. Wij maken ons zorgen over de ernst, impact en terugkerende aard van deze problemen, en de blootstelling van Bayer aan daarmee samenhangende ESG-risico's. Daarom hebben wij tegen de goedkeuring van bestuursbesluiten gestemd en het beloningsbeleid niet gesteund. De onderneming is in rechtszaken verwikkeld en dus hadden wij een voorzichtiger aanpak van de beloning verwacht. Wij zijn bezorgd over de grote stijging van de vaste beloning van CEO en Head of Crop Science en over het langetermijnplan voor bonussen dat niet op prestaties is gebaseerd.

Volledig overzicht

Snelkoppelingen

Hoogtepunten 2020
Ons kader voor verantwoord beleggen
Bestuur en teams
Markttrends
Beleggingsrestricties
ESG-integratie
Engagement
Stembeleid
Transparante rapportages
Beleggingsstrategieën
Over NN IP

★ Achter de schermen

Keuze vermogensbeheerder
EU-regelgeving voor duurzame financiering
Waarom niet 100% ESG-geïntegreerd?
Klimaatverandering aanpakken
Nieuw elan voor de AVA
Duurzaamheid in beleggingscategorieën

Stemmen op aandeelhoudersresoluties over duurzaamheid

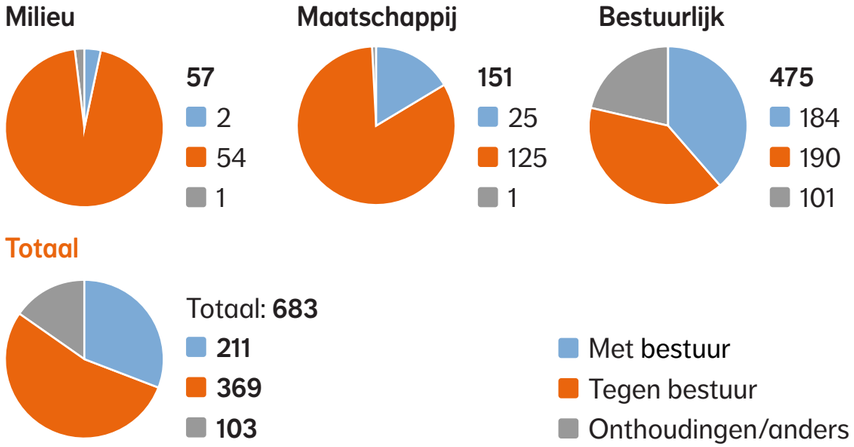

Deze cijfers betreffen het stembeleid voor het beheerde klantvermogen exclusief eigen activa van NN Group.

Aandeelhoudersbesluiten over duurzaamheid

Ons beleid steunt aandeelhoudersvoorstellen die betrekking hebben op ESG-problemen bij een bedrijf. Het stemmen voor aandeelhoudersvoorstellen is belangrijk voor het uitoefenen van onze invloed. Deze voorstellen bevatten verzoeken en beleggersverwachtingen en kunnen vaak positieve veranderingen voor het bedrijf en belanghebbenden in gang zetten. Wij maken actief gebruik van ons stemrecht bij voorstellen over ESG-problemen die bepalend zijn voor de waardestijging of waardedaling van een bedrijf.

Bedrijfsvoorbeeld: Walmart

Ons engagement met Walmart is deel van ons programma voor engagement vanwege controversieel beleid. De onderneming was in het nieuws vanwege lage lonen, niet uitbetaald overwerk en discriminatie. Walmart wordt regelmatig met rechtszaken van werknemers geconfronteerd. Als grootste particuliere werkgever ter wereld wordt van Walmart verwacht de arbeidsrechten te respecteren. Wij maken ons zorgen over de negatieve impact op zowel het bedrijf als de samenleving. In een van de aandeelhoudersvoorstellen werd het bestuur dringend verzocht om seksuele intimidatie op de werkplek te voorkomen. Onze stem heeft een krachtige bijdrage geleverd aan ons voortdurende engagement met de onderneming.

Bedrijfsvoorbeeld: Facebook

Ons engagement met Facebook is deel van ons programma voor engagement vanwege controversieel beleid. Facebook werd herhaaldelijk geassocieerd met laks bestuur op het gebied van gegevens- en privacybescherming en is meerdere malen onderzocht door toezichthouders. Op de AVA van 2020 hebben wij alle acht aandeelhoudersvoorstellen gesteund. In een van de voorstellen werd het bestuur verzocht informatie te geven over het toezicht op risico's op het gebied van burger- en mensenrechten. Gezien de invloed op de samenleving een terechte vraag. Het bedrijf wordt op deze manier aangespoord om de bestuursexpertise op dit gebied te verbeteren.

Een aandeelhoudersvoorstel indienen

In 2020 hebben wij voor het eerst een aandeelhoudersvoorstel ingediend. Het ging om het Italiaanse energiebedrijf Enel Spa. Op de AVA werden bestuursleden aangesteld op grond van het door ons ingediende aandeelhoudersvoorstel. In Italië waarborgt het 'voto di lista'-systeem dat onafhankelijke leden kunnen worden genomineerd voor het bestuur van beursgenoteerde ondernemingen. Dit systeem garandeert dat minderheidsaandeelhouders ook zeggenschap hebben en voorkomt dat grote aandeelhouders een dominante rol in het bestuur en de bestuursbesluiten spelen. Het bestuur van Enel beschikt nu over expertise op het gebied van energietransitie.

Volledig overzicht

Snelkoppelingen

Hoogtepunten 2020
Ons kader voor verantwoord beleggen
Bestuur en teams
Markttrends
Beleggingsrestricties
ESG-integratie
Engagement
Stembeleid
Transparante rapportages
Beleggingsstrategieën
Over NN IP

★ Achter de schermen

Keuze vermogensbeheerder
EU-regelgeving voor duurzame financiering
Waarom niet 100% ESG-geïntegreerd?
Klimaatverandering aanpakken
Nieuw elan voor de AVA
Duurzaamheid in beleggingscategorieën

Stembeleid en goed bestuur

We stemmen overal ter wereld op zoveel mogelijk aandeelhoudersvergaderingen. Waar mogelijk wonen wij AVA's zelf bij. Dan kunnen wij rechtstreeks vragen aan het bestuur stellen en zien hoe zij en andere aandeelhouders reageren. In 2020 werden de meeste AVA's online gehouden. Dit betekende dat wij digitaal meer vergaderingen konden bijwonen.

Op aandeelhoudersvergaderingen van bedrijven waarvan een groot percentage van het uitstaande aandelenkapitaal in ons bezit is, bedrijven die op onze engagementlijst staan, en bedrijven in onze Sustainable-, Small Cap- en Dutch Equity-fondsen, wordt door ons interne proxy voting-comité handmatig gestemd. Het comité bestaat uit portefeuillebeheerders en specialisten die ervoor zorgen dat ons stemgedrag en onze beleggingsactiviteiten op elkaar zijn afgestemd.

Stemadviesbureau

Omdat het fysiek onmogelijk is alle vergaderingen bij te wonen, maken wij gebruik van de diensten van een stemadviesbureau. Volgens onze stemrichtlijnen kan Glass Lewis namens ons stemmen. Stemadviseurs hebben een belangrijke rol in het adviseren van vermogensbeheerders over het uitbrengen van hun stem. Wij hebben daarom regelmatig contact met Glass Lewis voor feedback over hun onderzoek en aanbevelingen, zodat onze invloed zo optimaal mogelijk is.

Stemrichtlijnen

In 2020 hebben wij onze herziene stemrichtlijnen ingevoerd. De belangrijkste veranderingen betreffen de goedkeuring van jaarrekeningen en -verslagen, beloningsvoorstellen, en de bestuursvoorzitter of zittende bestuurders:

- Wanneer een onderneming **geen informatie verstrekt over ESG-factoren**
- Wanneer er **een gebrek aan toezicht op ESG-kwesties** is
- Wanneer een onderneming niet rapporteert over de **uitstoot van broeikasgassen of doelstellingen voor reductie**
- Wanneer een onderneming geen **genderdiversiteit** ondersteunt
- Wanneer een onderneming **niet aan onze criteria voor verantwoord beleggen voldoet**
- Wanneer het **beloningsbeleid** geen waarde creëert voor de lange termijn of geen rekening houdt met belanghebbenden

Vooruitkijkend naar 2021 en de toekomst van de AVA

Virtuele of hybride AVA's hebben veel pluspunten. Er hoeft geen zaal gehuurd te worden en aandeelhouders hoeven niet naar de AVA te reizen, wat beter is voor het milieu. Het is ook makkelijker om meer vergaderingen bij te wonen en het biedt meer flexibiliteit. Volgens ons is de grootste uitdaging het gebrek aan participatie en de noodzaak om live te kunnen stemmen. Als daar een oplossing voor komt en dynamische discussies mogelijk worden, dan heeft de virtuele AVA wellicht toekomst.

De impact van de pandemie op de agenda's van aandeelhouders wordt duidelijker in 2021, wanneer wij meer voorstellen kunnen verwachten over de gezondheid en veiligheid van werknemers, mensenrechten en het beheer van de toeleveringsketen en personeel.

Volledig overzicht

Snelkoppelingen

Hoogtepunten 2020
Ons kader voor verantwoord beleggen
Bestuur en teams
Markttrends
Beleggingsrestricties
ESG-integratie
Engagement
Stembeleid
Transparante rapportages
Beleggingsstrategieën
Over NN IP

★ Achter de schermen

Keuze vermogensbeheerder
EU-regelgeving voor duurzame financiering
Waarom niet 100% ESG-geïntegreerd?
Klimaatverandering aanpakken
Nieuw elan voor de AVA
Duurzaamheid in beleggingscategorieën

Nieuw elan voor de AVA

“Stemmen is een van de beste manieren om het bestuur ter verantwoording te roepen”

Florentine van den Eerenbeemt, Responsible Investment Specialist

Covid-19 was bepalend voor het AVA-seizoen. Na de uitbraak van de pandemie werden veel jaarvergaderingen opgeschort of virtueel gehouden. Florentine van den Eerenbeemt legt uit hoe wij duurzame acties kunnen beïnvloeden en waarom AVA’s een opfrisbeurt kunnen gebruiken.

Hoe hebben online AVA’s veranderd hoe u klanten op het gebied van ESG vertegenwoordigt?

“Aanvankelijk leek het moeilijker om de dialoog aan te gaan met het bestuur van ondernemingen. Tijdens virtuele vergaderingen is er niet altijd ruimte voor vervolgvragen om je boodschap over te brengen. Hierdoor werden onze dialogen voorafgaand aan de AVA geïntensifieerd, zodat wij onze bezorgdheid over duurzaamheid en andere kwesties in verband met de pandemie ter sprake konden brengen. Dit raakt ook aan een meer fundamenteel punt: milieu- en maatschappelijke kwesties zijn geen structureel onderdeel van de huidige AVA.”

Is stemmen dan nog wel effectief?

“Absoluut, de jaarlijkse algemene vergadering is heel belangrijk. Wij gebruiken ons stemrecht om gedrag te beïnvloeden en het ondernemingsbestuur ter verantwoording te roepen. Wanneer wij ontevreden zijn over de vooruitgang van een bedrijf kunnen wij bestuursleden wegstemmen of tegen aanbevelingen van het management stemmen.”

Hoe kunt u stemmen over duurzaamheid als dat niet structureel op de agenda staat?

“Een belangrijk deel van ons stembeleid is het ondersteunen van aandeelhoudersvoorstellen over milieu- en maatschappelijke kwesties. Deze onderwerpen worden naar voren gebracht door aandeelhouders of ngo’s. Ook bij reguliere agendapunten kunnen we een duidelijke boodschap over duurzaamheid overbrengen. Wanneer er onvoldoende bestuursdiversiteit is of er geen informatie wordt verstrekt over CO_2-uitstoot, stemmen wij tegen de benoeming van bestuursleden. Maar in de huidige vorm is er geen duidelijk mechanisme om aan te geven wat wij belangrijk vinden.”

Dit klinkt alsof het tijd is om de AVA te herzien. Wat moet er veranderen?

“Het is zinvol om tijdens de AVA duurzaamheidskwesties te bespreken. Inspraak over beloningen is verplicht geworden en faciliteert gestructureerd engagement bij ondernemingen. Dus waarom kan inspraak over klimaat of diversiteit niet standaard op de agenda worden gezet? Het management zal dan eerder ingaan op kwesties die aandeelhouders belangrijk vinden. Zo kunnen aandeelhouders formeel hun steun of afwijzing kenbaar maken bij de integratie van ESG-factoren.”

Dat zal de nodige tijd kosten. Wat kunt u in de tussentijd doen?

“In 2020 heeft een Spaanse onderneming vrijwillig een plan voor klimaattransitie op de agenda gezet voor officiële goedkeuring door de aandeelhouders. Volgens ons kan deze trend de AVA’s aanzienlijk veranderen. Tot die tijd vergroten wij onze invloed door ons engagement en stembeleid op elkaar af te stemmen. Wij blijven zoeken naar manieren om via ons gezamenlijk stemrecht onze boodschap sterker over te brengen en verantwoord ondernemingsgedrag te stimuleren.”

Volledig overzicht

Snelkoppelingen

Hoogtepunten 2020
Ons kader voor verantwoord beleggen
Bestuur en teams
Markttrends
Beleggingsrestricties
ESG-integratie
Engagement
Stembeleid
Transparante rapportages
Beleggingsstrategieën
Over NN IP

★ Achter de schermen

Keuze vermogensbeheerder
EU-regelgeving voor duurzame financiering
Waarom niet 100% ESG-geïntegreerd?
Klimaatverandering aanpakken
Nieuw elan voor de AVA
Duurzaamheid in beleggingscategorieën

Transparante rapportages

Meer duidelijkheid over niet-financiële prestaties

Voor een vermogensbeheerder is rapportage de meest concrete manier om blijk te geven van inzet voor verantwoord beleggen. Rapportages kunnen zowel het begin- als eindpunt van het proces van verantwoord beleggen zijn. In ons jaarverslag verantwoord beleggen geven we een transparant overzicht van onze activiteiten en leggen we uit waarom wij ieder jaar hogere eisen stellen.

Transparantie wordt steeds belangrijker voor iedereen in de beleggingswaardeketen: van emittenten tot vermogensbeheerders en van vermogensbezitters tot het grote publiek. En alle onderdelen van de waardeketen hangen met elkaar samen. ESG-integratie wordt bemoeilijkt wanneer de bedrijven waarin wij willen beleggen onvoldoende informatie over ESG-kwesties verstrekken. Daardoor kunnen wij niet naar behoren verslag uitbrengen aan klanten en andere belanghebbenden. De waardeketen mag geen hiaten bevatten.

Gegevens en informatieverstrekking

Uit onze rapportages blijkt dat de gegevenskwaliteit in snel tempo verbetert. Het EU-actieplan voor duurzame financiering is gericht op het bevorderen van transparantie in de meting en rapportage van duurzaamheidsaspecten van economische activiteiten. Dit moedigt bedrijven aan om verslag uit te brengen van hun niet-financiële prestaties of om deze te benadrukken in hun financiële verslaglegging. Ook wij benadrukken het belang van informatieverstrekking. Dankzij informatie over de integratie van duurzaamheidsfactoren in de langetermijnstrategie van een bedrijf kunnen wij als beleggers de risico's en kansen in het beleggingsproces beter identificeren, beoordelen en integreren.

Volledig overzicht

Snelkoppelingen

Hoogtepunten 2020
Ons kader voor verantwoord beleggen
Bestuur en teams
Markttrends
Beleggingsrestricties
ESG-integratie
Engagement
Stembeleid
Transparante rapportages
Beleggingsstrategieën
Over NN IP

★ Achter de schermen

Keuze vermogensbeheerder
EU-regelgeving voor duurzame financiering
Waarom niet 100% ESG-geïntegreerd?
Klimaatverandering aanpakken
Nieuw elan voor de AVA
Duurzaamheid in beleggingscategorieën

Als ondertekenaar van de Principles for Responsible Investment (PRI) zijn wij verplicht verslag te doen van onze activiteiten en delen wij zoveel mogelijk ESG-informatie met beleggers. Wij geven twee keer per jaar een update van het percentage van het totale beheerde vermogen dat ESG-geïntegreerd is. In 2020 hebben wij ons eerste volledig geïntegreerde ESG-jaarverslag voor fiduciaire klanten gepubliceerd, zodat zij op hun beurt duidelijker verslag kunnen doen aan hun belanghebbenden, zoals pensioenaanbieders.

Milieurapportage

Voor onze duurzame en impactstrategieën bieden wij milieurapportages op fondsniveau, bijvoorbeeld over de CO_2- en afvalvoetdruk en -intensiteit, en vergelijken wij deze met hun respectieve benchmarks. Voor fondsen die niet gekoppeld zijn aan een benchmark gebruiken wij passende referentie-indexen. Wij gebruiken vergelijkingen, zoals autoreizen rond de wereld en afval van huishoudens, om een menselijke dimensie toe te voegen aan de informatie over CO_2-voetafdruk. In 2021 breiden wij onze milieurapportage uit met berichtgeving over al onze ESG-geïntegreerde strategieën.

Engagement en stembeleid

In ons jaarverslag Verantwoord Beleggen doen wij verslag van ons engagement en onze stemactiviteiten en de vooruitgang die wij hebben geboekt. De stemactiviteiten van NN IP worden ook openbaar gemaakt en voortdurend bijgewerkt. Dit waarborgt feedback over hoe wij ons stembeleid in de praktijk brengen en onze klanten vertegenwoordigen.

Impactrapportage

Voor onze impact equity- en green bond-strategieën doen wij verslag van de behaalde impact. In 2020 publiceerden wij onze eerste impactrapportage over aandelenbeleggingen[1] en hoe wij maatschappelijke impact vaststellen, meten en realiseren. Voor green bonds beschrijven wij in de maandelijkse strategie-update in hoeverre de portefeuille voldoet aan de SDG's en geven we updates over broeikasgasemissies en hernieuwbare energie.

Voorbeeld van online milieurapportage

Voorbeeld van het NN (L) Global Sustainable Equity fonds (per 30-10-2020)

1 Verkrijgbaar op verzoek

Volledig overzicht

Snelkoppelingen

Hoogtepunten 2020
Ons kader voor verantwoord beleggen
Bestuur en teams
Markttrends
Beleggingsrestricties
ESG-integratie
Engagement
Stembeleid
Transparante rapportages
Beleggingsstrategieën
Over NN IP

★ Achter de schermen

Keuze vermogensbeheerder
EU-regelgeving voor duurzame financiering
Waarom niet 100% ESG-geïntegreerd?
Klimaatverandering aanpakken
Nieuw elan voor de AVA
Duurzaamheid in beleggingscategorieën

Invloed van de nieuwe regelgeving op duurzaamheidsverslaglegging

“Wij blijven de transparantie en betrouwbaarheid van onze ESG-rapportages verbeteren”

Slavek Roller, Senior ESG Data Scientist

Het EU-actieplan voor duurzame financiering was een mijlpaal op het gebied van ESG-verslaglegging. Slavek Roller onderzoekt de impact van de wijzigingen voor onze klanten en legt uit hoe wij onze verslaglegging over duurzaamheid voortdurend verbeteren.

Wat betekenen de wijzigingen voor klanten?

“Uiteindelijk hebben klanten er baat bij. De toezichthouder wil klanten meer transparantie bieden over de duurzaamheidsprestaties van de bedrijven in hun portefeuilles, en dat is precies waar wij al jarenlang mee bezig zijn. Wij vinden wel dat de regelgeving hand in hand moet gaan met grotere harmonisering in Europa en de rest van de wereld.”

Welke gevolgen heeft de nieuwe regelgeving voor NN IP?

“De regelgeving brengt ongetwijfeld veel werk met zich mee. Voor onze duurzame en impactstrategieën verstrekken wij al informatie over de CO_2- en afvalvoetafdruk en binnenkort voegen we daar wateremissies aan toe. Wij doen dit omdat we meer relevante gegevens met onze klanten willen delen. Het ziet ernaar uit dat wij in de toekomst over veel meer indicatoren verslag moeten uitbrengen.”

Wat zijn de grootste uitdagingen bij de voorbereidingen daarvoor?

“De grootste uitdaging is het gebrek aan harmonisatie van metingen en rapportages van ESG-kwesties. Er zijn grote verschillen en dat maakt het lastig om de gegevens per portefeuille te vergelijken en te rapporteren. Aangezien toezichthouders van over de hele wereld betrokken zijn, moet de procedure niet nog ingewikkelder worden. Daarom benutten wij iedere kans om toezichthouders te overtuigen van het belang van gemeenschappelijke mondiale kaders.”

Gebrek aan gegevens wordt vaak genoemd als belemmerende factor. Hoe gaat u daarmee om?

“Veel ondernemingen zijn nog niet in staat over alle vereiste indicatoren gegevens te verstrekken. Zo rapporteert slechts een vijfde van de ondernemingen in ons beleggingsuniversum over wateremissies. Als wij geen gegevens ontvangen gaan wij uit van schattingen op basis van andere ondernemingen. Wij hebben ons eigen algoritme ontwikkeld voor het schatten van de CO_2-uitstoot, wateremissies en afval.”

Zo te horen wordt 2021 weer een druk jaar voor u en uw team.

“Inderdaad, wij hebben al veel tijd gestoken in voorbereidingen op wat komen gaat en doen al het mogelijke om onze dataprocessen daarop af te stemmen. Wij gaan door met het verbeteren van de transparantie en betrouwbaarheid van onze informatieverstrekking over ESG-factoren. Dat is wat klanten willen en een van onze kernambities. Wij zijn momenteel bezig met een onderzoek naar diverse potentiële dataleveranciers voor SDG’s, omdat klanten daarin zeer geïnteresseerd zijn. Hierover hoort u in 2021 ongetwijfeld meer.”

Volledig overzicht

Snelkoppelingen

Hoogtepunten 2020
Ons kader voor verantwoord beleggen
Bestuur en teams
Markttrends
Beleggingsrestricties
ESG-integratie
Engagement
Stembeleid
Transparante rapportages
Beleggingsstrategieën
Over NN IP

★ Achter de schermen

Keuze vermogensbeheerder
EU-regelgeving voor duurzame financiering
Waarom niet 100% ESG-geïntegreerd?
Klimaatverandering aanpakken
Nieuw elan voor de AVA
Duurzaamheid in beleggingscategorieën

Beleggingsstrategieën

Gevarieerd en veelzijdig

“Wij bieden een brede selectie verantwoorde beleggingsstrategieën voor onze uiteenlopende expertisegebieden. Wij helpen onze beleggers bij het vinden van een aanpak die het best bij hun doelstellingen past: zowel voor verantwoord beleggen als hun financiële doelstellingen.”

Valentijn van Nieuwenhuijzen, Chief Investment Officer

Uitgangspunt voor onze oplossingen voor verantwoord beleggen is het ondersteunen van onze klanten bij het verwezenlijken van hun ambities op dit gebied. Dit kan betrekking hebben op verantwoorde beleggingsidealen in de breedste zin van het woord, maar ook op specifieke portefeuillevereisten of de impact die klanten willen realiseren.

Wij passen momenteel strikte ESG-criteria toe op 74% van het door ons beheerde vermogen. Dit is onderverdeeld in **ESG-geïntegreerde strategieën**, **duurzame strategieën** en **impactstrategieën**.

In 2023 willen we ESG-criteria toepassen op 80% van het door ons beheerde vermogen.

Bouwstenen voor verantwoord beleggen

Bij verantwoord beleggen verlangen de meeste klanten een aanpak op basis van strikte ESG-integratie. Controversiële bedrijfsactiviteiten en -gedragingen zijn uitgesloten van deze aanpak. Alles draait om het zo beleggen van kapitaal dat het een positieve impact heeft en een aantrekkelijk rendement oplevert. Deze vereisten zijn terug te vinden in onze ESG-geïntegreerde strategieën en vormen de ruggengraat van onze aanpak.

Volledig overzicht

Snelkoppelingen

Hoogtepunten 2020
Ons kader voor verantwoord beleggen
Bestuur en teams
Markttrends
Beleggingsrestricties
ESG-integratie
Engagement
Stembeleid
Transparante rapportages
Beleggingsstrategieën
Over NN IP

★ Achter de schermen

Keuze vermogensbeheerder
EU-regelgeving voor duurzame financiering
Waarom niet 100% ESG-geïntegreerd?
Klimaatverandering aanpakken
Nieuw elan voor de AVA
Duurzaamheid in beleggingscategorieën

Duurzaamheid: op zoek naar de winnaars van morgen

Steeds meer beleggers kiezen voor portefeuilles die deels of geheel zijn ingericht met duurzamere beleggingsstrategieën. Onze duurzame strategieën zijn transparant. Wij doen verslag van de impact op het klimaat en de controverses die worden vermeden. NN IP biedt zowel actieve als passieve duurzame strategieën. Onze duurzame actieve strategieën zijn uitermate geschikt voor klanten die belang hechten aan actief engagement. Onze passieve strategieën zijn geschikt voor beleggers die verantwoord willen investeren, met het rendement van een traditionele benchmark. De waarde van onze duurzame beleggingen steeg van 19,3 miljard euro in 2019 naar 22,8 miljard euro in 2020.

Impact: van niche tot mainstream

Voor beleggers die de potentiële impact van hun beleggingen optimaal willen vergroten, vormen impactbeleggingen de ultieme stap. Hierbij wordt gefocust op bedrijven en emittenten die zich direct richten op het verbeteren van het milieu en het oplossen van maatschappelijke problemen. Bij deze strategieën wordt verslag gedaan van hun impact en de mate waarin zij voldoen aan de duurzame beleggingsdoelstellingen van de VN. De waarde van onze impactbeleggingen steeg van 3,5 miljard euro in 2019 naar 6,3 miljard euro in 2020.

Op de volgende pagina's leest u meer over onze drie oplossingen voor verantwoord beleggen.

Totaal beheerd vermogen waarop ESG-criteria worden toegepast: 223,4 miljard euro[1]

Traditionele strategieën

76,6 miljard euro

- Liquid Alternatives
- Alternative Credits[2]
- Multi Asset[3]

ESG-geïntegreerde strategieën

194,3 miljard euro

- Investment Grade Credits
- Emerging Market Debt
- High Yield
- European Equity
- Global Equity[4]
- Automated Intelligence Equity
- Convertible Bonds
- LDI, Rates and Money Markets

Duurzame strategieën

22,8 miljard euro

- Sustainable Equity
- Sustainable Credits
- Sustainable Multi Asset
- Enhanced Index Sustainable Equity
- Sustainable Infrastructure Debt

Impact-strategieën

6,3 miljard euro

- Green Bonds
- Impact Equity
- Emerging Markets Loans

1. Gegevens per 31-12-2020. ESG is geïntegreerd in 74% van ons beheerde vermogen (223,4 miljard euro).
2. Alternative Credits (behalve Sustainable Infrastructure Debt): Vanwege de aard van deze activa is ESG-integratie complexer. Toch speelt ESG-integratie een steeds belangrijkere rol en vorderen wij, waar mogelijk, gestaag met de ontwikkeling van een systematische aanpak en controleerbare documentatie.
3. Multi-asset strategieën: veel onderliggende fondsen zijn ESG-geïntegreerd en kunnen worden aangemerkt als duurzaam. Sommige extern beheerde fondsen zijn nog niet volledig ESG-geïntegreerd.
4. Sommige Global Equity strategieën die zijn uitbesteed aan externe managers kwalificeren nog niet als ESG-geïntegreerd. Dit zijn onder meer US High Dividend, Asia Income en Greater China Equity.

Volledig overzicht

Snelkoppelingen

Hoogtepunten 2020
Ons kader voor verantwoord beleggen
Bestuur en teams
Markttrends
Beleggingsrestricties
ESG-integratie
Engagement
Stembeleid
Transparante rapportages
Beleggingsstrategieën
Over NN IP

★ Achter de schermen

Keuze vermogensbeheerder
EU-regelgeving voor duurzame financiering
Waarom niet 100% ESG-geïntegreerd?
Klimaatverandering aanpakken
Nieuw elan voor de AVA
Duurzaamheid in beleggingscategorieën

ESG-geïntegreerde strategieën

Wij bieden een brede selectie ESG-geïntegreerde strategieën in verschillende beleggingscategorieën. Door rekening te houden met relevante informatie over ESG-factoren zijn wij beter in staat beslissingen te nemen op basis van completere informatie.

Bij deze strategieën zijn bepaalde activiteiten en gedragingen uitgesloten, zoals beschreven in het hoofdstuk over restricties.
Zo nodig wordt contact opgenomen met en gestemd bij de bedrijven en emittenten waarin wij beleggen. Bij alle ESG-geïntegreerde strategieën voeren wij tijdens het hele beleggingsproces strenge ESG-analyses uit. Daardoor kunnen wij rekening houden met veel meer factoren, die zich vaak buiten het bereik van traditionele financiële analyses bevinden. Op basis van deze ESG-criteria kan worden bepaald hoe de bedrijfsstrategie op toekomstige uitdagingen en kansen is voorbereid en worden kwesties uitgelicht die van invloed kunnen zijn op de langetermijnprestaties.

Succesvolle integratie van ESG-criteria in het beleggingsproces is afhankelijk van twee factoren. De eerste factor is het vermogen om de capaciteit voor waardecreatie te koppelen aan belangrijke langetermijnkwesties. De tweede factor is de raadpleging van relevante gegevens van hoge kwaliteit om dit mogelijk te maken. Ga voor meer informatie naar het hoofdstuk over ESG-integratie.

Volledig overzicht

Snelkoppelingen

Hoogtepunten 2020

Ons kader voor verantwoord beleggen

Bestuur en teams

Markttrends

Beleggingsrestricties

ESG-integratie

Engagement

Stembeleid

Transparante rapportages

Beleggingsstrategieën

Over NN IP

★ Achter de schermen

Keuze vermogensbeheerder

EU-regelgeving voor duurzame financiering

Waarom niet 100% ESG-geïntegreerd?

Klimaatverandering aanpakken

Nieuw elan voor de AVA

Duurzaamheid in beleggingscategorieën

Beoordeling van duurzaamheid in beleggingscategorieën

“Alles hangt af van samenwerking en hoe wij elkaar versterken”

Verantwoord beleggen is een integraal onderdeel van ons beleggingsbeleid. Edith Siermann, Head of Fixed Income & Responsible Investing, en Jeroen Bos, Head of Specialised Equity & Responsible Investing, bespreken de rol van fundamentele analyses bij ESG--integratie en hoe onze teams samenwerken om beter inzicht te krijgen in de duurzaamheid van beleggingen.

Wat betekent een integrale aanpak van verantwoord beleggen in de praktijk?

Jeroen: “De beleggingsteams spelen een heel grote rol bij ESG-integratie. Zoals onze concurrenten gebruiken wij externe gegevensbronnen om ESG-informatie te verzamelen. Voor ons zijn die scores slechts het begin omdat duurzaamheid niet kan worden uitgedrukt in één cijfer. Onze analisten gaan één, twee, drie niveaus dieper. Welke van de E-, S- en G-factoren zijn van wezenlijke invloed op de kastroom en winstgevendheid van een bedrijf op de lange termijn? Wij proberen alle relevante ESG-aspecten naar financiële gegevens te vertalen en dit resulteert in completere en daarom betere beleggingsbesluiten.”

Dat klinkt als een arbeidsintensieve aanpak. Waarom voldoen de ESG-scores van externe dataleveranciers niet?

Edith: “Alleen naar ESG-scores kijken is te makkelijk. Bij opkomende markten kunnen bijvoorbeeld niet dezelfde criteria worden toegepast om te bepalen wat goed en slecht is. Daar is context voor nodig. Hoe ziet het politieke landschap eruit? Welke lokale wetten en restricties gelden er? Is men bereid duurzamer te gaan werken? Dat is moeilijk in cijfers te vangen. Wij moeten onze eigen fundamentele analyses uitvoeren om over deze beleggingen te oordelen.”

Jeroen: “Externe ESG-scores worden vaak afgemeten aan een bepaald beleid. Dat is waardevol maar gaat voorbij aan wat zij in de praktijk doen en in welke richting zij deze activiteiten ontplooien. Onze analisten houden ook rekening met de duurzaamheid van het bedrijfsmodel, kijken naar gedragsscores en gaan na of het managementteam inderdaad hun eigen beleid

Volledig overzicht

Snelkoppelingen

Hoogtepunten 2020
Ons kader voor verantwoord beleggen
Bestuur en teams
Markttrends
Beleggingsrestricties
ESG-integratie
Engagement
Stembeleid
Transparante rapportages
Beleggingsstrategieën
Over NN IP

★ Achter de schermen

Keuze vermogensbeheerder
EU-regelgeving voor duurzame financiering
Waarom niet 100% ESG-geïntegreerd?
Klimaatverandering aanpakken
Nieuw elan voor de AVA
Duurzaamheid in beleggingscategorieën

volgt. Door mens én machine krijg je het beste beeld van de duurzaamheid van een bedrijf."

Welke verschillen zijn er tussen ESG-integratie in aandelen en vastrentende waarden?

Edith: "Er is een aantal duidelijke verschillen. Als beleggers zijn wij gefocust op de risico's en of een onderneming in staat is leningen af te betalen."

Jeroen: "Voor ons is dat het uitgangspunt. Wij beleggen niet in een bedrijf dat zijn schulden niet kan aflossen. Vervolgens maken wij een onderscheid op basis van positieve factoren: wij analyseren de groeimogelijkheden en het rentabiliteitsprofiel. Is de onderneming energiezuiniger en zijn de winstcijfers daarom beter? Hoe duurzaam is het merk? Dat zegt bijvoorbeeld iets over klantenloyaliteit en potentiële omzetgroei.

Edith: Wij hebben verschillende ESG-perspectieven bij het analyseren van een bedrijf. Maar er is veel overlap."

Hoe gebruikt u die overlap in uw ESG-analyse?

Edith: "Wij gebruiken onze collectieve kennis en middelen om tot een zo goed mogelijke analyse te komen. Maar het gaat veel verder dan dat. Bij ESG is de situatie niet zwart-wit, er is niet één waarheid of oplossing. Ons werk bestaat uit het inventariseren van ontwikkelingen en het proberen daar conclusies aan te verbinden. Onze teams bespreken deze kwesties voortdurend om samen oplossingen voor de geconstateerde uitdagingen te vinden."

Jeroen: "Alles hangt af van samenwerking en hoe wij elkaar versterken tijdens ons onderzoek. Wij delen heel veel informatie. In Papyrus, ons kennisplatform, kunnen beleggers in aandelen zien wat kredietanalisten onderzoeken en vice versa. Terwijl het team van Edith onderzoek doet naar de convenanten en het papierwerk aan de risicokant, hebben wij vaak al enkele van de producten doorgelicht. Al die informatie wordt gedeeld en aan verschillende aspecten van dezelfde belegging gekoppeld."

Voor welke grote uitdaging heeft u samen een oplossing gevonden?

Jeroen: "Een goed voorbeeld is de ontwikkeling van onze eigen ESG-lens voor bedrijven en overheden. Wij hebben tegen het Responsible Investing Team en specialisten in aandelen en vastrentende waarden gezegd: laten we bespreken wat belangrijk is voor iedere sector en een uitgangspunt formuleren voor onze zienswijze als bedrijf. Misschien dat wij die informatie anders inzetten, maar wij delen een solide basis.

Wat is de volgende ontwikkeling op het gebied van verantwoord beleggen in uw beleggingscategorie?

Jeroen: "De komende jaren willen wij veel meer inzicht krijgen in de milieu- en maatschappelijke impact van de bedrijven waarin wij beleggen. Momenteel meten en rapporteren wij al enkele milieugegevens over CO_2- en wateremissies, maar het is een uitdaging de bedrijven tot veel meer transparantie aan te zetten. Via engagement helpen wij hen inzien waarover zij nog meer kunnen rapporteren en waarom die gegevens nuttig zijn voor ons, het bedrijf en de samenleving."

Edith: "Het meten van impact is even belangrijk voor vastrentende waarden. Klanten vragen erom en toezichthouders streven ernaar. Daarnaast is het meten van impact een cruciale stap om kapitaal in te zetten voor een duurzame toekomst. Dat zal nog meer analyse vereisen, en nog meer gegevens. Het is een grote uitdaging, maar samen hebben wij de juiste mensen en capaciteiten."

Volledig overzicht

Snelkoppelingen

Hoogtepunten 2020
Ons kader voor verantwoord beleggen
Bestuur en teams
Markttrends
Beleggingsrestricties
ESG-integratie
Engagement
Stembeleid
Transparante rapportages
Beleggingsstrategieën
Over NN IP

★ Achter de schermen

Keuze vermogensbeheerder
EU-regelgeving voor duurzame financiering
Waarom niet 100% ESG-geïntegreerd?
Klimaatverandering aanpakken
Nieuw elan voor de AVA
Duurzaamheid in beleggingscategorieën

Duurzame strategieën

Duurzaam beleggen gaat verder dan bedrijven die nu het best presteren. Wij geloven dat wij door het analyseren van de strategieën en duurzaamheidsintenties van bedrijven en overheden de winnaars en verliezers van morgen kunnen ontdekken.

Ook bij onze duurzame strategieën zijn ESG-factoren in het beleggingsproces geïntegreerd en volgen wij een vergelijkbaar engagement- en stembeleid, zij het met een grotere nadruk op engagement. Wij bieden een gediversifieerd alfa-potentieel dankzij beleggingen in bedrijven en overheden die al een duurzaam bedrijfsmodel hebben of die zich actief inzetten om duurzamer te worden. Wij kijken niet alleen naar de huidige ESG-score en -prestaties van een bedrijf of overheid, maar ook naar het onderliggende ESG-momentum en belangrijke bouwstenen.

Hoewel hun producten en oplossingen niet specifiek op de duurzame ontwikkelingsdoelstellingen van de VN hoeven te zijn gestoeld, zijn dit de bedrijven die de transitie naar een duurzamere maatschappij ondersteunen en daardoor een concurrentievoordeel kunnen ontwikkelen. Dit geldt ook voor overheden: wij kiezen landen met een focus op het aanpakken van milieu- en maatschappelijke problemen. Duurzame energie is wellicht het meest vanzelfsprekende transitiegebied. Maar in alle sectoren en regio's moeten bedrijven en overheden zich aanpassen en oplossingen voor uitdagingen vinden als zij willen overleven.

Snelkoppelingen

Hoogtepunten 2020

Ons kader voor verantwoord beleggen

Bestuur en teams

Markttrends

Beleggingsrestricties

ESG-integratie

Engagement

Stembeleid

Transparante rapportages

Beleggingsstrategieën

Over NN IP

★ Achter de schermen

Keuze vermogensbeheerder

EU-regelgeving voor duurzame financiering

Waarom niet 100% ESG-geïntegreerd?

Klimaatverandering aanpakken

Nieuw elan voor de AVA

Duurzaamheid in beleggingscategorieën

Extra restricties vanwege activiteiten en gedrag

In onze duurzame strategieën zijn bij bepaalde producten en gedragingen strengere restricties van toepassing dan in onze ESG-geïntegreerde strategieën. Wij beoordelen activiteiten, producten en diensten, en beperken de beleggingen in bepaalde bedrijven. Ga voor meer informatie naar het hoofdstuk over restrictiecriteria.

Om de risico's te beperken en positieve verandering te stimuleren, beoordelen wij ook het gedrag. Wanneer wij milieu-, maatschappelijke of bestuursproblemen constateren, bespreken wij deze in onze adviesraad Controverse & Engagement en beslissen wij gezamenlijk over de beste aanpak.

Rapportage over milieugevolgen en controverse-scores

Wat betreft milieu streven we ernaar te beleggen in aandelen en obligaties met een kleinere CO_2-voetafdruk, een lager energieverbruik of een lagere afvalproductie dan de gemiddelde marktindex. Wij brengen verslag uit over de CO_2-uitstoot en afvalintensiteit in verhouding tot de benchmarks. Voor onze duurzame obligatiestrategieën gebruiken wij gegevens van Sustainalytics voor de controverse-scores van onze portefeuillebeleggingen versus de benchmark.

Wij hebben strategieën voor duurzame aandelen, vastrentende waarden en multi-asset:

- Bij onze **Sustainable Equity**-strategieën kiezen wij voor bedrijven die een positieve bijdrage aan een duurzamere wereld leveren. Sommige bedrijven doen dit met innovatieve oplossingen voor de lange termijn, anderen met duurzaam gedrag in al hun kernactiviteiten. Wij hebben twee Sustainable Equity-strategieën: Europees en wereldwijd.
- Bij onze vier **Enhanced Index Sustainable Equity**-strategieën – Emerging Markets, Global, North America en Europe – gebruiken we uitsluitingen en een positieve selectieaanpak om de lage tracking error te combineren met een sterk duurzaamheidsprofiel.
- Bij onze **Euro Sustainable Credit**-strategie beleggen we voornamelijk in bedrijfsobligaties in euro's. Hiervoor hanteren wij een gecombineerde aanpak van duurzaamheid en rendement, zodat we bedrijven selecteren die op een duurzame toekomst focussen.
- Onze **Balanced European Sustainable**-strategie is een multi-asset-strategie voor langdurige vermogensgroei. Bij deze strategie beleggen wij in een portefeuille Europese aandelen en vastrentende waarden, genoteerd in euro's, van bedrijven die een duurzaam beleid nastreven.

Volledig overzicht

Snelkoppelingen

Hoogtepunten 2020
Ons kader voor verantwoord beleggen
Bestuur en teams
Markttrends
Beleggingsrestricties
ESG-integratie
Engagement
Stembeleid
Transparante rapportages
Beleggingsstrategieën
Over NN IP

★ Achter de schermen

Keuze vermogensbeheerder
EU-regelgeving voor duurzame financiering
Waarom niet 100% ESG-geïntegreerd?
Klimaatverandering aanpakken
Nieuw elan voor de AVA
Duurzaamheid in beleggingscategorieën

Impactstrategieën

Wij bieden impactstrategieën voor aandelen, vastrentende waarden en private debt, die een meetbare positieve impact en aantrekkelijke rendementen genereren.

Impactbeleggingen zijn vaak gelinkt aan de ontwikkelingsdoelstellingen van de VN (SDG's). Deze 17 ambitieuze doelstellingen zijn overgenomen door alle lidstaten van de VN en vormen een blauwdruk voor de aanpak van sociale inclusie, milieubescherming en economische ontwikkeling. Deze gebieden zijn gelinkt aan de drie thema's mens, planeet en welvaart.

Tot voor kort richtten beleggers zich op impactbeleggingen in hun puurste vorm. Dit leverde vaak betrekkelijk kleinschalige en illiquide kansen op. De groei van impactbeleggingen in de afgelopen jaren heeft echter geresulteerd in een sterke trend om impactbeleggingen meer liquide te maken zonder de duurzame doelstellingen daarvan uit het oog te verliezen. Hierdoor kunnen beleggers hun mainstream portefeuille deels inrichten met SDG-gerichte beleggingen, en hoeven zij niet langer te kiezen voor nichebeleggingen. Dit opent de deur naar grotere beleggingen in groene obligaties en impact-aandelenstrategieën gericht op grootschalige, uiterst liquide beleggingen met een goed rendement en transparante rapportage.

Onze impactstrategieën richten zich op bedrijven met producten of oplossingen die een meetbare impact hebben en een positieve bijdrage leveren aan realisatie van de SDG's. Deze strategieën zijn gericht op de meest urgente milieu- en maatschappelijke problemen in energie, landbouw, gezondheidszorg en onderwijs. Naast het meten van de impact gebruiken wij de SDG's om inzicht te

Volledig overzicht

Snelkoppelingen

Hoogtepunten 2020

Ons kader voor verantwoord beleggen

Bestuur en teams

Markttrends

Beleggingsrestricties

ESG-integratie

Engagement

Stembeleid

Transparante rapportages

Beleggingsstrategieën

Over NN IP

★ Achter de schermen

Keuze vermogensbeheerder

EU-regelgeving voor duurzame financiering

Waarom niet 100% ESG-geïntegreerd?

Klimaatverandering aanpakken

Nieuw elan voor de AVA

Duurzaamheid in beleggingscategorieën

krijgen in de bijdragen die wij met onze beleggingen leveren.

Onze aanpak voor maximale impact

Wij begrijpen dat echte impact meer is dan het aanvinken van hokjes. Impact vereist aanhoudende inspanningen en commitment. Daarom focussen wij op diepgaande analyse van de echte impact voor iedere belegging. Wij hanteren onze eigen interne screeningssystemen met strenge procedures en grondige beoordelingen, zowel intern als extern. Ook bestuderen wij het totale duurzaamheidsprofiel van iedere onderneming en emittent. Dit helpt ons innovatieve, toekomstgerichte ondernemingen te identificeren die op lange termijn zullen groeien.

Zoals bij al onze strategieën is het proces nog niet afgesloten nadat wij een beleggingsbeslissing hebben genomen. Wij houden contact met bedrijven om het risico op greenwashing te minimaliseren en de financiële resultaten te optimaliseren. Voor al onze green bond- en impact-aandelenstrategieën rapporteren wij over CO_2-voetafdruk en -intensiteit, afval en bijdrage aan de SDG's.

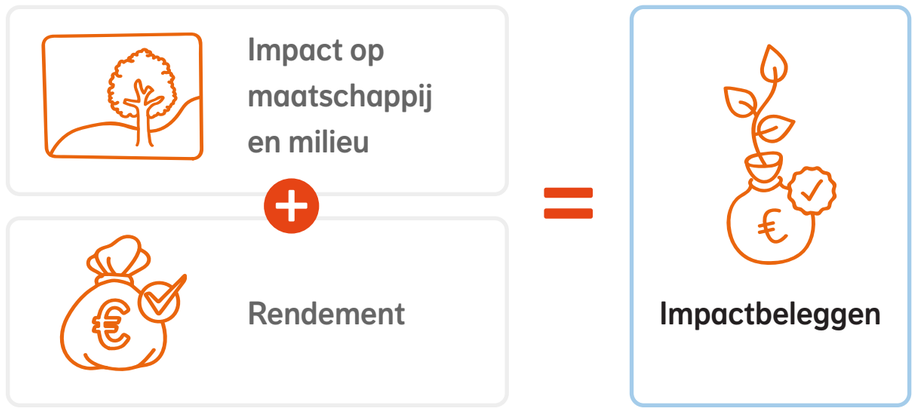

NN IP heeft drie impactstrategieën:

- Met onze **green bond**-strategie zijn wij marktleider, zowel wat betreft volume als prestaties. Wij bieden een kortdurende variant, een variant met bedrijfsobligaties en een gemengde.
- Onze **Impact Equity**-strategie biedt één gediversifieerde en drie gefocuste impactstrategieën met de thema's mens (Health & Well-being), planeet (Climate & Environment) en welvaart (Smart Connectivity).
- Bij onze **Emerging Market Loans** werken wij samen met de Nederlandse Financieringsmaatschappij voor Ontwikkelingslanden (FMO) om te investeren in opkomende en frontiermarkten.

Op de volgende pagina's nemen wij twee van de drie impactstrategieën onder de loep: Impact Equity en Green Bond.

Volledig overzicht

Snelkoppelingen

Hoogtepunten 2020
Ons kader voor verantwoord beleggen
Bestuur en teams
Markttrends
Beleggingsrestricties
ESG-integratie
Engagement
Stembeleid
Transparante rapportages
Beleggingsstrategieën
Over NN IP

★ Achter de schermen

Keuze vermogensbeheerder
EU-regelgeving voor duurzame financiering
Waarom niet 100% ESG-geïntegreerd?
Klimaatverandering aanpakken
Nieuw elan voor de AVA
Duurzaamheid in beleggingscategorieën

Impact Equity-strategie: meting van onze impact

Wat is de echte definitie van impact? Hoe kunnen wij de impact van activiteiten en een bedrijfsmodel zo goed mogelijk meten? Voor onze Impact Equity-strategie is het antwoord: duidelijke en consistente metingen. Wij hebben een methode ontwikkeld om de echte impact van iedere onderneming te beoordelen. Wij helpen bedrijven om hun impactrapportages naar een hoger plan te tillen, en ons zo de informatie te verstrekken die wij nodig hebben.

Bij onze Impact Equity-strategie kiezen wij voor bedrijven die een aantrekkelijk rendement bieden en actief werken aan het verbeteren van de wereld. Het meten van de impact is daarom van cruciaal belang voor het beoordelen van een bedrijf. Wij focussen op bedrijven met een materiële, doelbewuste en transformerende impact. Wij hebben een impactkader ontworpen voor het beoordelen van de echte impact van elk bedrijf waarin wij willen beleggen (zie afbeelding).

Impactkader

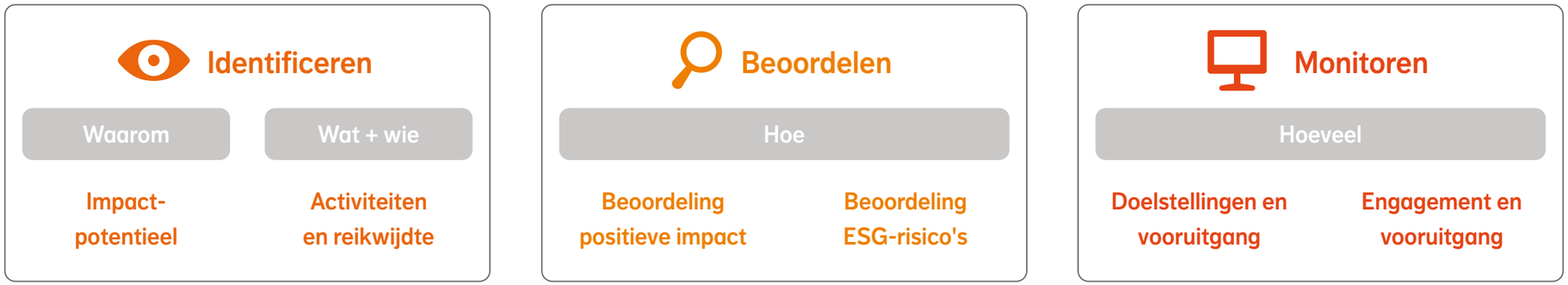

Dit kader is gebaseerd op veelgebruikte kaders voor impactmeting uit het Impact Management Project (IMP).

Volledig overzicht

Snelkoppelingen

Hoogtepunten 2020
Ons kader voor verantwoord beleggen
Bestuur en teams
Markttrends
Beleggingsrestricties
ESG-integratie
Engagement
Stembeleid
Transparante rapportages
Beleggingsstrategieën
Over NN IP

★ Achter de schermen

Keuze vermogensbeheerder
EU-regelgeving voor duurzame financiering
Waarom niet 100% ESG-geïntegreerd?
Klimaatverandering aanpakken
Nieuw elan voor de AVA
Duurzaamheid in beleggingscategorieën

Stap één: Identificeren

Wij onderzoeken of het bedrijf echt een impact op een van onze drie focusgebieden heeft. Daarvoor bekijken wij het **impactpotentieel** én de **activiteiten en reikwijdte** van het bedrijf:

- Om het impactpotentieel te bepalen, onderzoeken wij welke duurzame kansen er in de betrokken sector zijn en gaan wij na welke van de SDG's relevant zijn. Onze Impact Equity-fondsen zijn gebaseerd op de bijdrage aan SDG's. Wij vinden dit de objectiefste manier om impact te meten en te rapporteren.
- Bij de beoordeling onderzoeken wij hoe het bedrijf het verschil maakt. Wij kijken naar belanghebbenden, landen waar het bedrijf actief is en bijdragen aan een of meer SDG's.

Stap twee: Beoordelen

Wij beoordelen de **positieve impact** en de **ESG-risico's**. Bij het beoordelen van de positieve impact doen wij onderzoek naar de activiteiten die het verschil maken en naar de wijze waarop dit gebeurt. ESG-risico's verschillen per bedrijf en sector. Bij het berekenen van deze parameters gebruiken we prestatie-indicatoren en kijken we naar het algemene portefeuilleniveau. Wij willen alle bedrijven onder dezelfde voorwaarden beoordelen en zo goed mogelijk verslag doen van de impact van onze portefeuille. Dit blijft lastig vanwege het ontbreken van gegevens- en rapportagenormen.

Stap drie: Monitoren

Wij onderzoeken de **doelstellingen en geboekte vooruitgang**, inclusief kwantiteit en kwaliteit. Bij het kwantificeren van milieugevolgen kunnen de absolute reducties in de uitstoot van CO_2 worden vastgesteld. De kwaliteit is moeilijker vast te stellen of in cijfers uit te drukken. Een producent van levensreddende producten heeft een impact van hogere kwaliteit dan een producent van mondverzorgingsproducten, ook al bereikt het laatstgenoemde bedrijf meer mensen.

Wij onderhouden **contact** om bedrijven te helpen hun impactdoelstellingen te realiseren. Via een actieve dialoog en door te stemmen kunnen wij onze impact als belanghebbende vergroten en bedrijven tegelijkertijd helpen hun rendement te verhogen en een bijdrage aan een betere wereld te leveren. Wij willen ten minste één keer per jaar met ieder bedrijf contact hebben.

Onze Impact Equity-strategie wordt uitgevoerd door drie ervaren portefeuillebeheerders.

Huub van der Riet
Lead Portfolio Manager, Impact Equity

Ivo Luiten
Senior Portfolio Manager, Impact Equity

Marina Iodice
Senior Portfolio Manager, Impact Equity

Volledig overzicht

Snelkoppelingen

Hoogtepunten 2020
Ons kader voor verantwoord beleggen
Bestuur en teams
Markttrends
Beleggingsrestricties
ESG-integratie
Engagement
Stembeleid
Transparante rapportages
Beleggingsstrategieën
Over NN IP

★ Achter de schermen

Keuze vermogensbeheerder
EU-regelgeving voor duurzame financiering
Waarom niet 100% ESG-geïntegreerd?
Klimaatverandering aanpakken
Nieuw elan voor de AVA
Duurzaamheid in beleggingscategorieën

Green bonds: aanhoudende explosieve groei

Traditionele obligaties met groene voordelen

De markt voor groene obligaties is één van de meest dynamische voor vastrentende waarden en het is snel gegroeid tot een volwaardige ‘mainstream’ markt. Europa is in dit opzicht toonaangevend. Hoewel de transparantie door toegenomen regelgeving is verbeterd, vormt het etiket ‘groen’ geen garantie. Wij zoeken actief naar obligaties die het beste langetermijnrendement bieden en het milieu het minst belasten.

Bram Bos
Lead Portfolio Manager
Green Bonds

De pandemie heeft de groei van de green bond-markt slechts tijdelijk vertraagd. In het derde kwartaal had de markt zich alweer hersteld, met een recorduitgifte van 74 miljard euro. Door de pandemie en de toegenomen urgentie om klimaatverandering te keren, zullen groene beleggingen waarschijnlijk meer dan ooit toenemen. Vanwege nieuwe regelgeving, de uitgifte van green bonds door de EU en de groeiende markt voor staatsobligaties verwachten wij dat de markt voor green bonds in 2021 meer dan 1 biljoen euro waard zal zijn, tegen 700 miljard euro eind 2020.

Nieuwe uitgiften, groeiende wereldmarkt, regelgeving ter ondersteuning van groei

Emittenten met een AAA-rating, waaronder Duitsland, waren in 2020 actief op de markt. Voor 2021 zijn er meer eerste emissies en vervolgemissies van staatsobligaties gepland. Ook in de VS stijgt de uitgifte van green bonds. De regering-Biden zou de weg kunnen vrijmaken voor een groen Amerikaans Ministerie van Financiën. De markt voor green bonds in opkomende markten lijkt ook te groeien. Koploper is China, dat vóór 2060 klimaatneutraal wil zijn. Bovendien is er de uitgifte van nieuwe Next Generation-obligaties van de EU, waarvan 225 miljard euro voor milieuprojecten is bedoeld. Dit moet vanaf 2021 een stimulans voor supranationale beleggingen in green bonds vormen. Met het duurzame financieringsplan van de EU en de EU-norm voor green bonds komt de lat voor transparantie hoger te liggen. Nu de richtlijnen duidelijker zijn, zou dat ook meer bedrijfsemittenten kunnen stimuleren om groen te gaan.

Traditionele obligaties met groene voordelen voor obligatiebeleggers

Green bonds bieden inzicht in de besteding van de opbrengsten en een focus op de beperking van en aanpassing aan de klimaatverandering. Dit is een effectief middel voor de financiering van de klimaattransitie en biedt beleggers de kans hun portefeuilles groener te maken. Green bonds zijn liquide beleggingen met dezelfde kenmerken als traditionele obligaties en een aantrekkelijk risico/rendementprofiel. Elke belegger in vastrentende waarden zou beleggingen in dit marktsegment moeten overwegen. Wij verwachten dat in 2021 de vraag naar green bonds groter zal blijven dan het aanbod, wat zal leiden tot aanzienlijke overinschrijving en spreadcompressie.

Ondanks de snelle groei van de markt en toegenomen regelgeving zijn groene obligaties nog steeds instrumenten die men zelf kan invullen.

Ook met strengere regelgeving blijft het een uitdaging om te bepalen hoe groen/duurzaam de strategie van een bedrijf is. Ondernemingen kunnen green bonds uitgeven zonder duurzaamheidsproblemen aan te pakken. Daarom blijft actief beheer een sleutelrol spelen bij het kiezen van de juiste green bonds. Om bedrijven goed te beoordelen, moeten beleggers onderzoek doen naar de kwantitatieve en kwalitatieve indicatoren op project-, bedrijfs- en zelfs marktniveau. Om die reden baseren analisten en portefeuillebeheerders zich niet alleen op de gegevens van externe dataleveranciers: zij voeren zelf ook een grondige evaluatie uit van de activiteiten, toekomst- en verbeteringsplannen.

Marktkenmerken Green Bonds

Klik hier om uitgiften te tonen per:

Type | Sector | Regio | Valuta | Rating

Jaarlijkse uitgifte per type (%)

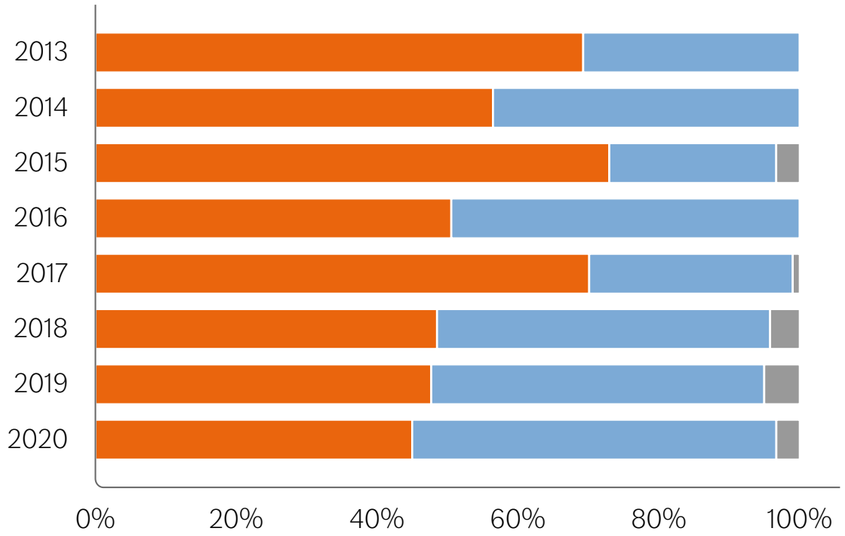

Marktblootstelling per type (miljarden)

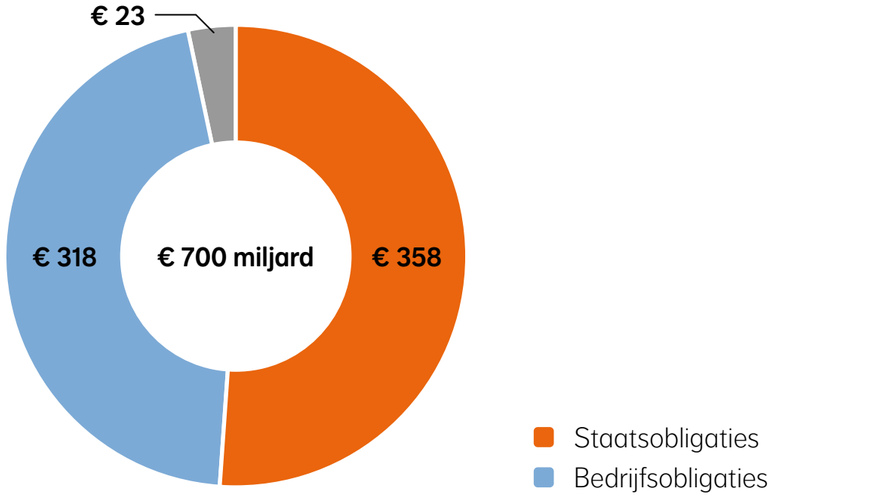

Bron: Bloomberg, NN Investment Partners (31/12/2020)

Volledig overzicht

Snelkoppelingen

Hoogtepunten 2020
Ons kader voor verantwoord beleggen
Bestuur en teams
Markttrends
Beleggingsrestricties
ESG-integratie
Engagement
Stembeleid
Transparante rapportages
Beleggingsstrategieën
Over NN IP

★ Achter de schermen

Keuze vermogensbeheerder
EU-regelgeving voor duurzame financiering
Waarom niet 100% ESG-geïntegreerd?
Klimaatverandering aanpakken
Nieuw elan voor de AVA
Duurzaamheid in beleggingscategorieën

Wegbereider naar een betere wereld

Wij zullen ons 2020 herinneren als het jaar van Covid-19. De pandemie heeft ons leven en de wereld om ons heen veranderd. Voor beleggers heeft 2020 nog een extra betekenis: het jaar waarin verantwoord beleggen volwassen werd. Duurzaamheid heeft zich ontwikkeld van een optioneel beleggingscriterium tot een vereiste dat niet langer genegeerd kan worden. Beleggen in het belang van de planeet en onze samenleving is het nieuwe normaal geworden.

Er zullen zich nieuwe uitdagingen voordoen. De gevolgen van de Covid-19-crisis zullen de komende tien jaar zichtbaar blijven in de vorm van verloren banen, ontwrichte gemeenschappen en gesloten bedrijven. Ook nieuwe regelgeving zal het beleggingslandschap veranderen. De nieuwe verordening betreffende informatieverschaffing over duurzaamheid stelt hogere eisen en zal onze mening over ESG-kwesties veranderen. De deadlines voor het terugdringen van onze CO_2-uitstoot komen steeds dichterbij en de klimaatcrisis wordt urgenter. Toch brengt dit ook nieuwe kansen met zich mee voor een veiligere, groenere en meer welvarende wereld waarin iedereen zich thuis voelt.

Als vermogensbeheerder van verantwoorde beleggingen gaan wij deze uitdagingen met open vizier aan en dragen we bij aan een betere wereld. Wij willen onze klanten en beleggers laten weten dat wij hen begeleiden bij deze en andere dilemma's die zich voordoen. Wij zullen laten zien dat ambities op het gebied van verantwoord beleggen hand in hand gaan met financiële doelstellingen. Wij blijven prioriteit verlenen aan innovatie en onderzoek om toonaangevend te zijn op het gebied van verantwoord beleggen. En wanneer wij met nieuwe uitdagingen en kansen worden geconfronteerd, kunnen de lessen uit 2020 dienen als leidraad voor het realiseren van een duurzamere toekomst.

Adrie Heinsbroek, Chief Sustainability Officer

Volledig overzicht

Snelkoppelingen

Hoogtepunten 2020
Ons kader voor verantwoord beleggen
Bestuur en teams
Markttrends
Beleggingsrestricties
ESG-integratie
Engagement
Stembeleid
Transparante rapportages
Beleggingsstrategieën
Over NN IP

★ Achter de schermen

Keuze vermogensbeheerder
EU-regelgeving voor duurzame financiering
Waarom niet 100% ESG-geïntegreerd?
Klimaatverandering aanpakken
Nieuw elan voor de AVA
Duurzaamheid in beleggingscategorieën

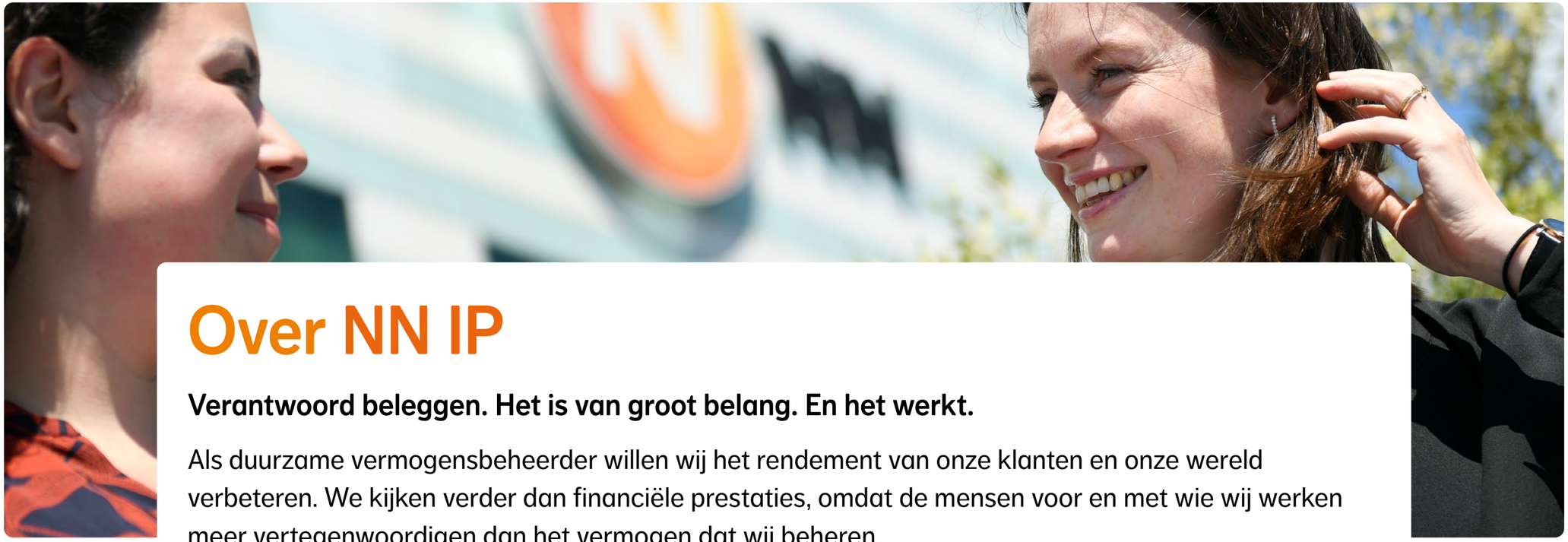

Over NN IP

Verantwoord beleggen. Het is van groot belang. En het werkt.

Als duurzame vermogensbeheerder willen wij het rendement van onze klanten en onze wereld verbeteren. We kijken verder dan financiële prestaties, omdat de mensen voor en met wie wij werken meer vertegenwoordigen dan het vermogen dat wij beheren.

Wat wij doen

Wij beleggen verantwoord en passen ons steeds aan
Wij geloven dat actief beleggen onze klanten en de samenleving ten goede komt. We gebruiken data en technologie om snel te kunnen reageren op veranderingen.

Langetermijnwaarde creëren voor onze klanten
Markten zijn dynamisch en complex. Wij geloven dat een actieve aanpak op lange termijn waarde creëert. Met fundamentele analyse, realtime gegevens en kunstmatige intelligentie kijken we wat het vermogen van onze klanten beïnvloedt. Verantwoord beleggen draagt bij aan een duurzame toekomst en aantrekkelijke rendementen.

Onze mensen, cultuur en erfgoed

Wij zetten onze middelen, expertise en netwerken in voor het welzijn van onze klanten, de ontwikkeling van de samenleving, het behoud van onze planeet en voor een stabiele, inclusieve en duurzame economie.

Wij helpen mensen om zich in te zetten voor wat voor hen belangrijk is. Wat voor hen belangrijk is, is ook belangrijk voor ons. Bij NN Investment Partners realiseren we dit door verantwoord te beleggen.

Volledig overzicht

Snelkoppelingen

Hoogtepunten 2020
Ons kader voor verantwoord beleggen
Bestuur en teams
Markttrends
Beleggingsrestricties
ESG-integratie
Engagement
Stembeleid
Transparante rapportages
Beleggingsstrategieën
Over NN IP

★ Achter de schermen

Keuze vermogensbeheerder
EU-regelgeving voor duurzame financiering
Waarom niet 100% ESG-geïntegreerd?
Klimaatverandering aanpakken
Nieuw elan voor de AVA
Duurzaamheid in beleggingscategorieën

NN Investment Partners in cijfers

300 miljard euro
aan beheerd vermogen

150+ jaar
beheer van risico en rendement

37 landen
waar we actief zijn

A+
UN PRI-rating

74%
van de beleggingen is ESG-geïntegreerd

1.269 dialogen
om invloed uit te oefenen

circa **1.000**
professionals

bijna **50**
nationaliteiten in het personeelsbestand

Cijfers van 31 december 2020.

Wij maken deel uit van NN Group

NN Investment Partners is er trots op om deel uit te maken van NN Group, een internationale financiële dienstverlener die actief is in 20 landen, waaronder in Europa en Japan.

Geleid door haar doelstellingen en ambities en aangestuurd door haar strategische speerpunten streeft NN Group naar het creëren van langetermijnwaarde voor alle belanghebbenden: klanten, aandeelhouders, medewerkers, zakenpartners en de samenleving.

Het dienstenpakket van NN Group bestaat uit pensioendiensten, pensioenen, verzekeringen, beleggingen en bankproducten voor circa 18 miljoen klanten. De belangrijkste merken zijn Nationale-Nederlanden, NN, NN Investment Partners, Movir, AZL, BeFrank en OHRA.

De oorsprong van NN Group ligt in Nederland en gaat 175 jaar terug. NN Group is genoteerd aan Euronext Amsterdam (NN).

Volledig overzicht

Snelkoppelingen

Hoogtepunten 2020
Ons kader voor verantwoord beleggen
Bestuur en teams
Markttrends
Beleggingsrestricties
ESG-integratie
Engagement
Stembeleid
Transparante rapportages
Beleggingsstrategieën
Over NN IP

★ Achter de schermen

Keuze vermogensbeheerder
EU-regelgeving voor duurzame financiering
Waarom niet 100% ESG-geïntegreerd?
Klimaatverandering aanpakken
Nieuw elan voor de AVA
Duurzaamheid in beleggingscategorieën

Doen wat wij beloven

Duurzaamheidsinitiatieven van NN Group

Als onderdeel van NN Group houden wij ons aan de waarden van onze moedermaatschappij.

Klik op de teksten voor meer informatie over hoe NN Group in 2020 blijk gaf van deze waarden.

PARIS2015 UN CLIMATE CHANGE CONFERENCE COP21·CMP11

Nuluitstoot broeikas-gassen

Ambitie 2050

33% vrouwen in hogere functies. Score personeelsengagement is 7,9 uit 10

43% reductie CO_2 uitstoot per FTE

100% koolstofneutraal sinds 2007

Milieuprestaties van NN Group

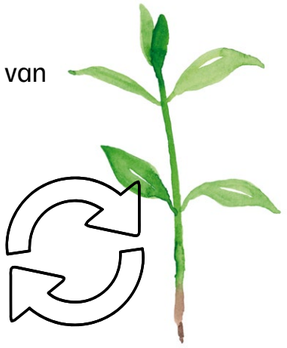

Covid-19: welzijn medewerkers

Wij steunen onze medewerkers

Ratings

84/100

Dow Jones Sustainability Indexes

18,6 Laag risico

SUSTAINALYTICS

A-

CDP

AA

MSCI

Donaties: 4,7 miljoen euro

Vrijwilligersuren: 7.991

Wij investeren in de samenleving

NN Future Matters

Volledig overzicht

Snelkoppelingen

Hoogtepunten 2020

Ons kader voor verantwoord beleggen

Bestuur en teams

Markttrends

Beleggingsrestricties

ESG-integratie

Engagement

Stembeleid

Transparante rapportages

Beleggingsstrategieën

Over NN IP

★ Achter de schermen

Keuze vermogensbeheerder

EU-regelgeving voor duurzame financiering

Waarom niet 100% ESG-geïntegreerd?

Klimaatverandering aanpakken

Nieuw elan voor de AVA

Duurzaamheid in beleggingscategorieën

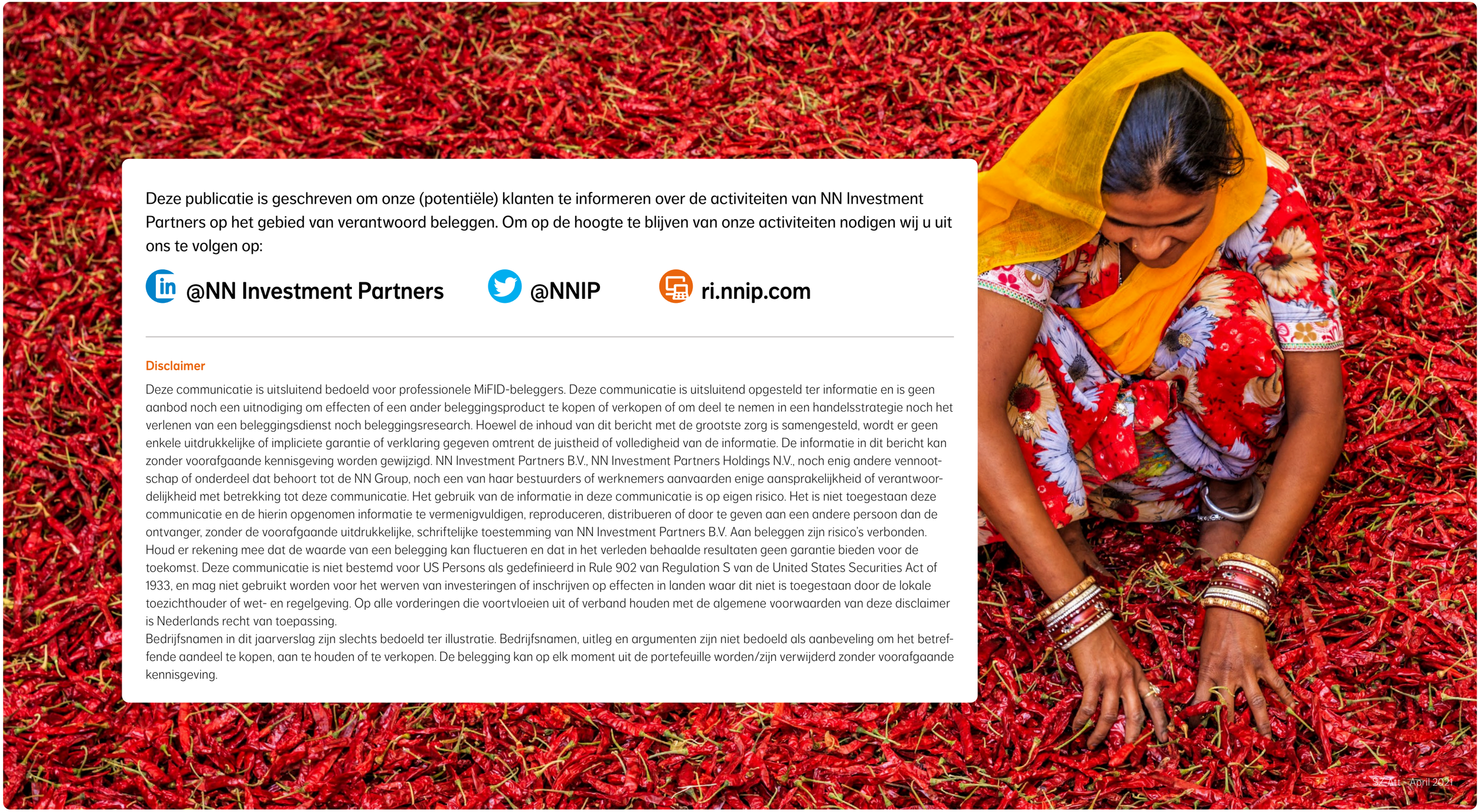

Deze publicatie is geschreven om onze (potentiële) klanten te informeren over de activiteiten van NN Investment Partners op het gebied van verantwoord beleggen. Om op de hoogte te blijven van onze activiteiten nodigen wij u uit ons te volgen op:

@NN Investment Partners **@NNIP** **ri.nnip.com**

Disclaimer

Deze communicatie is uitsluitend bedoeld voor professionele MiFID-beleggers. Deze communicatie is uitsluitend opgesteld ter informatie en is geen aanbod noch een uitnodiging om effecten of een ander beleggingsproduct te kopen of verkopen of om deel te nemen in een handelsstrategie noch het verlenen van een beleggingsdienst noch beleggingsresearch. Hoewel de inhoud van dit bericht met de grootste zorg is samengesteld, wordt er geen enkele uitdrukkelijke of impliciete garantie of verklaring gegeven omtrent de juistheid of volledigheid van de informatie. De informatie in dit bericht kan zonder voorafgaande kennisgeving worden gewijzigd. NN Investment Partners B.V., NN Investment Partners Holdings N.V., noch enig andere vennootschap of onderdeel dat behoort tot de NN Group, noch een van haar bestuurders of werknemers aanvaarden enige aansprakelijkheid of verantwoordelijkheid met betrekking tot deze communicatie. Het gebruik van de informatie in deze communicatie is op eigen risico. Het is niet toegestaan deze communicatie en de hierin opgenomen informatie te vermenigvuldigen, reproduceren, distribueren of door te geven aan een andere persoon dan de ontvanger, zonder de voorafgaande uitdrukkelijke, schriftelijke toestemming van NN Investment Partners B.V. Aan beleggen zijn risico's verbonden. Houd er rekening mee dat de waarde van een belegging kan fluctueren en dat in het verleden behaalde resultaten geen garantie bieden voor de toekomst. Deze communicatie is niet bestemd voor US Persons als gedefinieerd in Rule 902 van Regulation S van de United States Securities Act of 1933, en mag niet gebruikt worden voor het werven van investeringen of inschrijven op effecten in landen waar dit niet is toegestaan door de lokale toezichthouder of wet- en regelgeving. Op alle vorderingen die voortvloeien uit of verband houden met de algemene voorwaarden van deze disclaimer is Nederlands recht van toepassing.
Bedrijfsnamen in dit jaarverslag zijn slechts bedoeld ter illustratie. Bedrijfsnamen, uitleg en argumenten zijn niet bedoeld als aanbeveling om het betreffende aandeel te kopen, aan te houden of te verkopen. De belegging kan op elk moment uit de portefeuille worden/zijn verwijderd zonder voorafgaande kennisgeving.